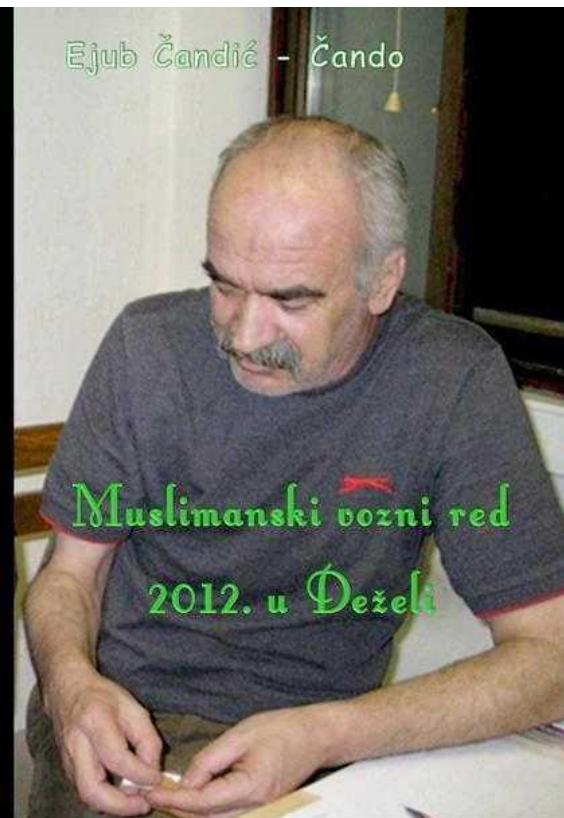

Ejub Čandić - Čando Muslimanski vozni red 2012. u Đeželi

Ejub Čandić - Čando

VIKIĆI PORTAL

Ejub Čandić - Čando

Muslimanski vozni red

2012.

u

Deželi

1

KNJIŽNICA SLOVENIKA

VIKIĆI PORTAL

Knjižnica Slovenika

Knjiga prva

Nakladnik

OGNJIŠTE nakladna zadruga

Zagreb, Peće poljanice 7

Autor:

Ejub Čandić - Čando

Prijevod slovenski/bosanski:

Dragutin Šafarić

Glavni urednik

Grafički urednik

Lovorka Dragun Mirković, dipl. oec.

Informatička obrada

Hrvoje Mirković

VIKIĆI PORTAL

*CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice
u Zagrebu pod brojem xxxxxx.*

ISBN 978-953-7750-xx-x

Tisk:

Studio Moderna d.o.o. Zagreb - svibanj, 2012.

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

ZAHVALA:

Autor Ejub Čandić - Čando, zahvaljuje se gospodinu Tomislavu Dragun za poticaj, potporu i smjernice kod stvaranja ove knjige.

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

Pri samoj obradi i analiziranju građe pristupio sam s pozicije specifičnosti događaja.

Težište rada sam usmjerio na život muslimana u Sloveniji. Subjekti istraživanja o kojima sam prikupljaо građu su uglavnom o migraciji, integraciji, statusu muslimana, radnicima i ličnostima.

Ovu knjigu treba promatrati kao nepotpunu s obzirom, da će sigurno doći do njene dopune u sljedećoj periodičnoj obradi.

Ejub Čandić

čandić Ejub

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

Uvod

Islam je sada prisutan u svijesti mnogih Zapadnjaka. Bilo je to zbog desetljeća dugog sukoba između Bliskog istoka Arapa i Židova, traume iranske revolucije, građanskog rata u Jugoslaviji, gdje su bosanski Muslimani bili zatočeni u sukobu između pravoslavnih Srba i katoličkih Hrvata, raspada Sovjetskog Saveza i nagli nastanak mnogih muslimanskih republika, tragičnih događaja 11. rujna 2001. u New Yorku i Washingtonu i njihove posljedice, ili sve češćeg korištenja muslimanskih imena u američkim novinama. Čini se da stvarnost islama danas predstavlja važnu dimenziju života, čak u Americi i Europi, ali i na Zapadu i nema drugih velikih religija, koje proučavaju islam, koji je postao toliko poznat, da se više ne shvaća kao egzotična religija, ipak se od kršćanstva još uvijek dovoljno razlikuje, da se u zapadnom području već tisućljeta pojavljuje kao druga vjera.

Za pisanje gradnje džamije, odlučio sam se, jer mi se čini aktualno i vrući problem, koji posljednje vrijeme nije u medijima toliko izložen, ali to ne znači, da ne postoji i da se ne dodiruje na neki način sviju nas i koji žive u Sloveniji.

Analizirajući izjave i izjave protivnika i branitelja gradnje džamije, nećemo biti u mogućnosti, da bi izbjegli već obrađene nacionalne mitove. Na primjer, neki tvrde, da ideologija ne dopunjava niti im daje potpuni uvid u prošlost, niti ranijim izjavama, medijskih studija i političkog diskursa u odnosu na stranca i stranaca, pogotovo ako slijedimo pojam ideologije, kao konceptualnog i disciplinarnog trokuta, koji povezuje komisiju, društvo i diskurs.

1. Ideologije trebaju pripadati konceptu mišljenja odnosno vjerovanju kogniciji,
2. Ideologije su društveni fenomen, često se odnose na interese skupina, sukob između njih i socijalnih borbi,
3. Ideologije se reproduciraju upotrebom jezika, tj. kroz diskurs.

U tom kontekstu, ideologija se može definirati kao koncentrirana osnova društvene reprezentacije, koju si dijele članovi grupe. To znači da ideologije omogućuju ljudima, da se kao članovi pojedinih društvenih skupina organiziraju u tim socijalnih uvjerenja, o tome, što je za njih dobro ili loše, pravo ili krivo, te u skladu s tim im je činiti.

Bit pristupa ustvrditi, da može govornik reciprijenta kršenjem maksimalno da uputi na sadržaje, koje sa običnim razmišljanjem nije moguće izvesti iz konvencionalnih riječi, dakle uputi ga na implicitna značenja.

Prvo poglavlje mojeg pisanja dotiče se trenutno vrlo aktualne teme, naime medkulturnog dijaloga. Ukratko sam opisao, što je to medkulturni dijalog, zašto se zauzima i kako je baš med-kult-dijalog važan kod nas u Sloveniji, baš kod pitanja izgradnje džamije.

U drugom poglavlju pišem o muslimanima u Europi, mada točan broj ne znamo jer u nekim europskim zemljama u popisu stanovništva, ne postavljaju pitanja o vjerskoj pripadnosti. Također pišem o povijesti islama u Europi i točno opisem položaj islama u Francuskoj, gdje potvrđujem svoj argument, da su muslimani u obje države migranti, i da su od strane države u kojoj žive vjerski diskriminirani.

Muslimani u Sloveniji, se u mnogo čemu razlikuju, prije svega u tome, da su "*slovenski muslimani*" došli u Sloveniju kao unutarnji migranti, za razliku od Francuskih.

U poglavlju 3 pišem o muslimanima u Jugoslaviji, kakav je njihov status u bivšoj državi, i kada su bili primljeni kao konstitutivni narod, jednak svim drugim narodima bivše SFRJ. Naime, muslimani su se morali desetljećima boriti za svoju jednakost, prije svega razdvajanje u etničkom i vjerskom smislu. U poglavlju 3 ukratko spomenem i opisem džamiju u Zagrebu, koja je trenutno "*našim*" muslimana najbliža, te je prema riječima pokojnog nadbiskupa Franc Perko "*krivac*" za činjenicu, da u Sloveniji nemamo džamiju.

U poglavlju 4 pišem o džamiji koja je bila u Logu pod Mangartom. Izgrađena je za vrijeme Prvog svjetskog rata, a gradili su je muslimani, koji su se borili za Austro-ugarsku u prvom svjetskom ratu. Mada su ju ubrzo nakon toga srušili, koji je točan razlog i zašto još se i danas ne zna, činjenica, da je ovdje bila džamija je vrlo važna. Pogotovo za one skeptike, koji tvrde, da džamija ne pripada na slovenskom teritoriju, samo zato što nikada nije bila na slovenskom teritoriju i da se želja za to počela javljati tek u posljednjim godinama, tek nakon rata u SFRJ.

U poglavlju 5 pišem o migraciji muslimana u Sloveniji, gdje su se započele, zašto i pogotovo kada su bile najintenzivnije. Također pišem o migraciji muslimana u Sloveniji tijekom rata u BiH, o integraciji muslimana u Sloveniju, gdje sam došao do zaključka da su muslimani u Sloveniji uglavnom građani Republike Slovenije, te su se stoga u većini dobro integrirali u Sloveniji.

Izgradnja džamije - pišem upravo o problemu gradnje. Kada se je pojavila prva težnja i potreba po džamiji, kakvi su razlozi za gradnju džamije i kakvi problemi i prepreke su se javljali tijekom desetljeća, da još uvijek džamije u Sloveniji nema. Kada će i ako će je uopšte biti, to će odgovoriti samo vrijeme, koje će naznačiti dali je posljednji sporazum između Slovenije, muslimanske zajednice i aktualnog gradonačelnika Jankovića konačan.

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

1. poglavje

Teorija multikulturalizma

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

Medkulturni dijalog

Etničke skupine su u povijesti migracija često ekonomski i kulturno marginalizirane i diskriminirane. Dakle, u tradicionalnim zemljama migracije, Australija, SAD, Kanada, doseljenici su se počeli odupirati. Jedan od načina da ojačaju svoj položaj u tome, počeli su u zemljama podrijetla prihvaćati važan resurs i potencijal. Etno-kulturne skupine tradicionalnih migracijskih zemalja bile su prve, koje su zahtjevale multi-kulturne programe i tako prisiljavali integracije gospodarskih useljenika u zemljama domaćinima. Koncept multikulturalizma prvi put pojavio se je u jednoj od tradicionalnih migracijskih zemalja baš u Kanadi u 1963.g. Važnost multikulturalizma je povezan s kulturnog pluralizma, koji su se dogodili prije i ukazuje na postojanje društva koje je etnički ili kulturno heterogeno i promicanje kulture, jezika i religijske različitosti. On znači sve manifestacije etničke heterogenosti, koje su se dogodile zbog migracija. U 70 godina 20. stoljeća multikulturalizem se događa unutar političkog programa i pokreta kako bi se osigurale promjene postojećih odnosa između dominantne kulture autohtonih nacionalnih manjina, ili s druge strane, kao primjer službene politike prema imigrantima. Potonji je povezan s konceptom migracije i politike.

Interkulturni dijalog i Europska unija

Godina 2008. je imenovana za interkulturni dijalog, u kojem je 10 milijuna eura utrošeno na promicanje poštivanje kulturne raznolikosti i događaja i inicijative usmjerene na promicanje međukulturnog dijaloga. Interkulturni dijalog usko je povezan s osnovnim ciljem izgradnje Europe, odnosno, konvergenciju europskih naroda. Unija zahtjeva na dijalog kako bi se dobrovoljno odabrali prioriteti da europski građani i svi koji žive u Europskoj uniji budu pozvani da u potpunosti sudjeluju u upravljanju našim različitostima.

Ugovorom o osnivanju Europske zajednice dodijeljen je zadatak stvaranja sve tješnje unije među europskim narodima i kulturama zemalja članica doprinos, poštovanje nacionalne i regionalne različitosti i ističući njihove zajedničke kulturne baštine. Osim toga, navodi da će "zajednica u svojim aktivnostima"..., uzeti u obzir kulturne aspekte, osobito poštivanja i promicanja raznolikosti kultura.

VIKIĆI PORTAL

Ciljevi međukulturalnog dijaloga u različitim područjima svakodnevnog života su kako slijedi:

- Uspostaviti dijalog civilnog društva,
- Omogućiti mobilnost unutar i izvan Europske unije,
- Koordinirana migracijska politika unutar i izvan Europske unije,
- Promicanje međugeneracijskog dijaloga,
- Tretiranje granica i granica EU-a kao suživot,
- Naglašavajući važnost višejezičnosti,
- Isticanje međukulturalnog dijaloga u svim oblicima obrazovanja i u svim svojim fazama,
- Integracija interkulturalni dijalog o prioritetima slovenskog predsjedanja,
- Integracija interkulturalnog dijaloga kao jedan od vodećih načela slovenske vanjske politike,
- Suradnja s nevladinim organizacijama i medijima iz svih područja, uključujući i interkulturalni dijalog.

VIKIĆI PORTAL

Interkulturalni dijalog i Slovenija

Slovenija je u prvoj polovici 2008 predsjedovala EU. I tako je ta godina međukulturalnog dijaloga posebno važna za nas. Dijalog je temeljna vrijednost Europske unije. O tom je govorio ministar Vasko Simoniti u svom uvodnom govoru, na otvaranju projekta Europske godine međukulturalnog dijaloga, međunarodna konferencija deklarativnog naslova - međukulturalni dijalog kao temeljna vrijednost Europske unije. On je rekao: "Temelj suživota među narodima i kulturama postoji poštovanjem riječi i govora svakog naroda. No, ovdje imamo ključ za međukulturalni dijalog. Kulturno, moguć je susret i obogaćivati jedni druge samo ako se međusobno prepoznaju važnost - riječi između nas - to je riječ grčkog podrijetla i znači - dia - log, što znači da je ista - riječ - ili logotip prošla kroz ili preko nas. Istražiti zajedno značenja - riječi - recitiranjem, a zatim etničko poštovati njene važnosti, to je početak svakog dijaloga.

Međutim, zanimljivo je napomenuti kako se Slovenija suočava s problemom ne-interkulturalnog dijaloga. Jedan od problema kojeg Slovenija ne želi ili neće riješiti je problem džamije. Ili, po novom izgradnju islamskog kulturnog centra. Slovenija, koja je već bila, kao predsjedavajuća EU i kao zemlja koja teži za uspjeh zapadno-europskih susjeda je jedina koja nema džamije. Granice u Europi mogu se raskrajati (propadanja), Europa se može udružiti i razbijati granice na svim područjima, ekonomskim, gospodarskim, političkim, mada predrasuda ostaje.

Predrasude, koje imaju do drugih do stranaca, imigranata i manjina.

Godine i godine su bile potrebne i godine i godine su još uvijek potrebne, da bi Slovenija prihvatile drugačije od sebe samih i muslimani svakako spadaju u tu skupinu različitih.

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

2. poglavlje

Muslimani i Europa

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

Točan broj muslimana u Europi danas se ne zna, uglavnom zbog neprestane ilegalne migracije, on stalno raste, osim toga, mnoge zemlje zapadne Europe u popisima svojih građana i stranaca koji trajno ili privremeno borave u zemlji, ne pitaju za vjersku pripadnost. Kao što je navodila istraživačica na centru bliskoistočne studije na sveučilištu Harvard, Jocelin Cesar, procjene ukupnog broja muslimana u zapadnoj Europi su u rasponu između 12 i 15 milijuna, ta brojka zbog kontinuiranog priseljavanja i visokoj stopnji rađanja, uglavnom zapadno europskih muslimana ubrzano raste. Većina muslimana živi u Francuskoj (oko 5 milijuna), a slijede Njemačka (oko 3,5 milijuna). U Velikoj Britaniji živi od 1,5 do 2 milijuna muslimana, a neki od muslimana (više od milijun) žive u Beneluxu. Više muslimana živi u Španjolskoj, Italiji i skandinavskim zemljama. Iz navedenih statističkih podataka se može napraviti značajan zaključak, da muslimani predstavljaju od 3 do 5 posto ukupnog stanovništva zapadne Europe, islam je za katoličanstvom i protestantizmom najbrojnija religija na zapadu kontinenta.

Povijest islama – Slovenija

Povijest ima velik utjecaj na percepciju i položaj različitih religija. Kontakt s islamom Slovenija ima od 15. stoljeća, ali su ti kontakti sve do 20. stoljeća ograničeni na vojna osvajanja Turaka. Tek u 20. st. i nastankom Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca, tih kontakata je bio kraj, zamjenili su ih drugi. Mnogo muslimana iz Bosne i Hercegovine tokom Prvog svjetskog rata, borilo se u Sloveniji u Austro-ugarskim uniformama. Na kraju 40-tih godina pojavile su se prve obitelji muslimana, u 60-tim i 70-tim godinama, je započelo masovno useljavanje muslimana iz bivše Jugoslavije. Među njima su bili mnogi muslimani - Bošnjaci, Albanci, Turci i Makedonci. Udio muslimanskog stanovništva, značajno se povećao i u 1992.g.

Povijest muslimana – Francuska

Muslimani u Francuskoj su podijeljeni u četiri kategorije:

I) Strani doseljenici iz muslimanskih ili pretežno muslimanskih zemalja,

II) Muslimani alžirskog podrijetla, tzv harklji,

III) Takozvani novi francuzi,

IV) Etnički francuzi, koji su prešli na islam.

Francuska je prvi kontakt s islamom imala u 8. stoljeću, i muslimani su vladali u južnom dijelu zemlje gotovo 40 godina. Godine 716. je grupa muslimanskih vojnika ušla sa područja Sjeverne Afrike u južnu Francusku. Oni su osnovali svoju državicu Narbone i tamo izgradili džamiju. U sljedećih 200 godina su povremeno dolazili na francuski teritorij iz Španjolske. Drugi kontakt se je dogodio početkom 16. stoljeća, kada je iz Francuske protjerana grupa mawrov muslimana iz Španjolske. Nakon pada Granade 1942. u kršćanske ruke, u početku inkvizicije, s kojim su između ostalog željeli pokristjaniti ili iseliti muslimane i Židove, više od 120.000 muslimana je iz Španjolske prebežalo u Baskiju, te mesta Narbone i Bearm u južnoj Francuskoj.

S otkrićem Novog svijeta, započela se je europska kolonizacija. Povećan broj muslimana je došao u Francusku nakon kolonizacije Sjeverne Afrike. Tako da su već u 1850. započeli prvi putujući trgovci dolaziti iz Alžira. Prijelaz iz 19. do 20. stoljeća u Francusku su došli prvi radnici iz Maroka i Alžira, koji su radili u rudnicima, dokovima Marseilja. U Prvom svjetskom ratu, kao pomoć u radnoj snazi je došlo 200.000 muslimana iz sjeverne Afrike, gotovo 25.000 vojnika su pali kao francuski vojnici.

Arapskih Alžiraca (*harklji*), koji su u ratu za nezavisnost, sudjelovali s francuskom vlašću bilo je u 1961-voj u francuskoj vojsci gotovo 236.000. Nakon poraza u 1962., masovno su napustili domovinu i nastanili se u Francuskoj. Godine 1968. bilo ih je 140.000, danas ih je već pola milijuna. Smješteni su u posebnim logorima, gdje su pod nadzorom

posebne vladine agencije. Dio **harkljev** je uspio da se integrira u društvo, dok je većina izolirana. Godine 1974., francuska je odlučila ograničiti useljavanje, tako da su se mogli preseliti samo supružnici i djeca onih koji su već bili u Francuskoj. Usprkos takvim ili drugim mjerama, vlasti nije uspjelo vratiti imigrante natrag u domovinu ili barem ograničiti imigraciju, naprotiv, u godinama 1981.-1982. u zemlju je ilegalno ušlo oko 130.000 imigranata iz Sjeverne Afrike. U 70-tim prošlog stoljeća je u Francusku migrirao velik broj Kurda i Turaka. Francuska je zemlja koja ima odmah iza Njemačke, najveći broj građana, koji su prihvatali islam kao svoju vjeru. Preobraženci imaju važnu ulogu u integraciji muslimana u društvo. Oni su okosnica za veze između domovine i iseljenika.

Muslimani su se unutar francuskog društva konačno spojili u aferi, koja je izbila 5.10.1989. Tada je šef francuske škole u gradu Creil u Pariškoj regiji, trema muslimanskim učenicama zabranio da nose **hidžab** u školskim prostorijama, rekavši, da takvo ponašanje narušava načelo sekularizma javnog obrazovanja i posredno, načelo odvojenosti vjerskih zajednica u zemlji. Činjenica je da su mnogi Levoliberalni intelektualci, koji su uglavnom naklonjeni manjinama, javno pozivali vlasti, da ne popusti protiv navodno prijetećeg upada vjerskog i etničkog partikularizma u javnim prostorima, Wieririvka, vjerujući, da je taj zahtjev opravdan u jakobinskom Francuskom konceptu, sekularne države, koji ne dopušta javno izražavanje ideja, stavova i simbola, koji bi mogli uništiti jedinstvo Francuske domovine.

Danas je nošenje **hidžaba** u francuskim javnim školama zabranjeno zakonom. Promjena se je dogodila 10. februara 2004., kada je za zabranu **hidžaba** u francuskim javnim školama glasovalo u Narodnoj skupštini 494 zastupnika, protiv 36. **Hidžab** i javno obrazovanje predstavljaju muslimanima posebno muslimankama u Francuskoj velike teškoće. Isključene djevojke mogu birati između četiri mogućnosti: tužbu sudu, udaljenost obrazovanja, upis u privatnu školu ili napuštanje školovanja. Tužbe su preskupe, učenje na daljinu nije relevantno standardnom obrazovanju, a privatne škole su preskupe za radničke klase roditelja.

Tako je moguće u francuskim etničkim stavovima u većine raspoznati puno protiv muslimanskog rasizma.

Danas je islam druga najveća religija u Francuskoj, iako nije moguće utvrditi točan broj pripadnika islamske vjere (u Francuskoj u popisu nema pitanja vjerskoj pripadnosti ustvari je zabranjeno) predstavljaju da ih je sada oko 5 milijuna. Prema istraživanju kojeg je provela CSA (zadnji put augusta 2006.) su utvrdili da 88% francuskih muslimana posti za vrijeme Ramazana, 43% se njih moli pet puta dnevno, 20% njih čita KURan, 17% ide u džamiju najmanje 1 put mjesечно i 4% francuskih muslimana je već bilo u Mekiji.

Danas u Francuskoj djeluje 1500 islamskih organizacija i udruženja, koje dijelimo na: krovne i lokalne organizacije povezane s političkom strankom u matičnoj zemlji ili panislamističkim pokretom u inozemstvu.

Lokalne organizacije imaju isključivo vjerske ciljeve, njihova aktiviranost se odvija u džamijama i molilnicama, koje su uglavnom sami finansirali i izgradili. Imaju 1.685 džamija i molitvenih prostorija, od kojih je samo devet namjensko izgrađenih džamija, koje mogu primiti više od 1.000 vjernika. Na jednu džamiju odnosno molilnicu dođe 3.333 muslimana, što je mnogo gore od situacije u Velikoj Britaniji. U Velikoj Britaniji dođe na jednu džamiju u stvari molilnicu 1.071 musliman, od svih je najviše poznata velika džamija u Parizu. Njezinu izgradnju je 1929. finansirala Francuska, koja se je s tim želila odužiti Muslimanima, koji su se borili u francuskoj vojsci tokom Drugog svjetskog rata. Od godine 2003. Francuska ima zavjetnika za muslimansku vjeru, voljenom tijelu koje zastupa muslimane u Francuskoj.

VIKIĆI PORTAL

3. poglavje

Muslimani u Jugoslaviji

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

Muslimani u Bosni i Jugoslaviji

Muslimani u Bosni (i diljem bivše Jugoslavije) uglavnom su južno slavenskog podrijetla, koji su u vrijeme ekonomске moći na Balkanu prešli na islam ili na osnovu islamske vjere izgradili svoju kulturu, nacionalnost i nacionalni identitet. Stvaranje identiteta među muslimanima je bilo puno teže nego Srbima i Hrvatima. Prvi takav pokušaj, kroz stvaranje posebne bosanske nacije u Bosni i Hercegovini, koja je bila pod Austro-ugarskoj vlasti nije uspjelo. Kasnije u Jugoslaviji nisu prošli mnogo bolje, odnosno jugoslavenski politički vrh, nakon Drugog svjetskog rata, se je do islama definirao općenito vrlo negativno, oni su bili mišljenja da islam ima dva glavna nedostatka, naime, prvi da islam nije samo osobnog uvjerenja, nego da je azijske religije, kojoj nije mjesto u novoj Jugoslaviji. Dakle, ubrzo nakon početka rata poduzimaju akcije protiv islamske vjere, i 1964., sud je ukinuo islamski sveti zakon. Godine 1960 usvojili su zakon koji zabranjuje da žene nose feredžo. Te godine je također bio zatvoren posljednjih **mehteb-osnovne** škole u kojoj su stekli osnovna znanja o KURanu, i učenja djece u džamijama više nisu dopuštena. Muslimani koji su završili vojnu službu ili su radili u dobrovoljnim brigadama morali su jesti svinjetinu, upozorenici od strane komunističke partije, da svoju djecu ne smiju „**sunetit**“. U to vrijeme, eliminirali su gotovo sva muslimansko kulturno-prosvjetna društva.

Dopušteno je bilo samo jedno kulturno društvo, i to je bilo pod strogom državnom kontrolom. Zatvorili su muslimansku tiskaru u Sarajevu, i do 1964. je bilo zabranjeno izdavanje bilo kakvog muslimanskog udžbenika ili knjige u Jugoslaviji. Unatoč strogoj kontroli od strane oblasti, kršile su se određene zabrane. Ljudi su i dalje čitali, kupovali i prodavali islamske tekstove. Djecu su još uvijek podučavali u džamijama. Studentske organizacije mladih muslimana (čiji je član bio i kasniji prvi predsjednik nezavisne države BiH, Alija Izetbegović) pružali su otpor kampanji proti islamu, sve dok nekoliko stotina njenih članova nije bilo zatvoreno u 1949-i 50. godina. U 1948., muslimani su imali tri opcije, mogli su se opredijeliti kao Srbi muslimanske vjeroispovijesti, Hrvati muslimanske vjeroispovijesti ili nacionalno neopredeljeni. Tako se je u Bosni za Srbe identificiralo 72.000 muslimana, 25.000 se je identificiralo kao Hrvati, 778.000 muslimana se je identificiralo kao nacionalno neopredeljeno. Sljedeći popis, koji je bio 1953., je bio sličan. Prvi znak promjena dogodio se u 1961., kada su se smjeli u popisu opridjeliti kao "muslimani u etničkom smislu". Iako još uvijek nisu u etničkom smislu formalno pravno priznati od strane države. Tek na popisu prebivalaca iz 1971., se pojavljuje musliman u etničkom smislu, i ne samo kao vjerska skupina. Zbog toga najveće zasluge ima Hamdija Pezderac. Tako su muslimani postali konstitutivan narod u Jugoslaviji, imenovali su se s naslovom "**muslimani**" napisano s velikim "M". U tome se razlikuju od ostalih građana Jugoslavije, koji su po vjeri muslimani, ili Muslimani s malim „m“.

Tijekom raspada Jugoslavije, muslimani su se, kao i sve druge etničke skupine, politički okupljali po etničkom principu, iako ne tako intenzivno, kao Srbi i Hrvati. U predizbornom razdoblju u Hrvatskoj je 1990. osnovana muslimanska demokratska stranka, dok je u Bosni kao stranka predstavljala muslimane osnovana Stranka demokratske akcije (SDA).

Unutar stranke je brzo došlo do podijele Adila Zulfikarpašića, koji je započeo kampanju, da se umjesto riječi "Muslimani" koristi izraz "**Bošnjaci**" i Izetbegovića, koji se je u samom početku protivio tom izrazu. Tako je Zulfikarpašić utemeljio svoju političku stranku: *Muslimanska bošnjačka organizacija*. SDA je izraz "**Bošnjaci**" počela primjenjivati nakon nezavisnosti Bosne i Hercegovine ili početkom rata. Godine 1993 je bio službeno usvojen pojam "**Bošnjaci**" u Bosni, ali oni počinju uskoro koristiti pojam s muslimanima u drugim zemljama bivše Jugoslavije.

Različita imena "**Bošnjak**" su se pojavila u srednjem vijeku. Prema dokumentima iz 10. stoljeća, stanovnici područja na gornjem toku rijeke današnje Bosne "**HORION BOSNA**" državice BiH, su se nazivali „**Bošnjani**”, u kontekstu "**dobri Bošnjani**" za označavanje naziva određene vjere, odnosno bogomilskoj vjeri. Dakle, to je bilo označavanje područja Bosne i Hercegovine za više od pet stotina godina.

Bogomili nijesu gojili mržnju prema pripadnicima do drugih vjerskih sekti.

Bosna je tada bila jedino mjesto na europskom kontinentu, gdje su se, u duhu tolerancije razvijale različite religije. Problem je bio već u tome, što je prvi put proglašena zarazna, heretska, poganska, itd., koju su stavili u poziciju vječnog osvajanja, prisvojenih krstitev i na položaj predmeta borbe, odnosno Istoka i Zapada, između pravoslavlja i kršćanstva.

Većina njih vjeruje, da je podjela po vjeri osmanske baštine miletski sustav, koji je narod u Bosni podijelio između upravne jedinice na temelju vjerske pripadnosti. Naslijede takav sustav nije očitovalo u modernom podudaranju ili pripadanju određenim religijama i nacionalnim skupinama Bošnjaka, Hrvata i Srba.

Đžamija u Zagrebu - vrijeme ustaša !

VIKIĆI PORTAL

Džamija u Zagrebu

U bivšoj državi Jugoslaviji je za muslimane, koji su živjeli i radili u Sloveniji, bila najблиža džamija u Zagrebu. Zanimljiv je "izgovor" da je Zagreb i Zagrebačka džamija "krivac", što u Ljubljani, muslimani još uvijek nemaju svoje džamije. Naime preminuli nadbiskup Franc Perko, je za srpski dnevni list „Danas“ u intervju, koji je dao za novine u 2003. Izjavio, da su tada, kad je on bio dekan teološkog fakulteta u Ljubljani, odredili lokaciju za džamiju. Baš u to doba izgorjela je zagrebačka džamija, a novac koji je bio prikupljen, umjesto izgradnje džamije u Ljubljani, preusmjeren je u Zagreb. Povijest zagrebačke džamije je vrlo zanimljiva i dugo vremena nije bila u potpunosti predstavljena javnosti.

U socijalizmu po Drugom svjetskom ratu, bilo je vrlo kontroverzno, ako ne i vrlo riskantno raspravljati o razlozima, kako i pod kojim okolnostima je džamija u Zagrebu, kao vjerski objekt postojala i kako nastajala.

Godine 1916. tadašnji Hrvatski sabor priznaje „islam“ kao religiju u tadašnjoj hrvatskoj banovini, koja je tada bila u Austro-ugarskoj monarhiji, kao posljednje pravno područje u kojem status islama nije bio zakonski uređen.

Od 1918.u novi jugoslavenski državi počinje snažan val useljavanja muslimana u Zagreb, koji je tada bio važno komercijalno, poslovno i industrijsko središte. Veliki broj muslimana je tako utjecalo imenovanjem prvog gradskog Imama u 1919., Ismeta Muftića. Godine 1934. je Zagreb također dobio svoje prvo islamsko stanovanje na Tomšićevoj ulici 12, u kojem je bio prvi mesdžid u Zagrebu. Zatim se je prva gradnje džamije začela u 1941. na tadašnjem trgu „N“, gdje je u vrijeme NDH bio umjetnički paviljon, velikog hrvatskog umjetnika Ivana Meštrovića, koji je preuređen u džamiju. Glavni zadatak izgradnje džamije dobio je tadašnji ministar prometa i javnih radova dipl.ing.građ. Hamlijia Bešlagić. Dakle u jesen 1941. počela je gradnje minareta, kad je već bilo dovoljno finansijskih priljeva. Sagrađena su bila tri minareta, visine 45 metara.

Glavni radovi na prvi zagrebački džamiji dovršeni su u 1943. dorada radova i drugih radova u potpunosti je dovršena tek u kolovozu 1944. U petak 18. kolovoza 1944. je bilo službeno otvorenje prve zagrebačke džamije. U proljeće 1948. su džamiju zatvorili, minarete srušili.

Godine 1962. muslimani su od zagrebačkih gradskih vlasti pridobili novo zemljište, koje je veliko 4638 m². Nakon nekoliko godina prikupljanja donacija za izgradnju džamije,

podignut je 1984. kamen temeljac za novu zagrebačku džamiju. Nakon šest godina organiziranja i gradnje su 24.4.1987. službeno otvorili novu džamiju u Zagrebu. Džamija je potpuno otvorenog tipa, unutrašnjost može primiti više od 2000 ljudi.

Uprkos mnogim preprekama i poteškoćama koje su se u godinama prije izgradnje događale, džamija je sagrađena i danas služi svojoj svrsi. Podijeljena je u tri dijela: prvi dio je posvećen molitvi, koji je ujedno i najvažniji. U središnjem dijelu je knjižnica i čitaonica, koja je zatvorena tipa i koja posjeduje veliki broj knjiga, većinom na arapskom. U sklopu džamije nalazi se restoran, koji je prilagođen vjernicima, u njem nema svinjetine ili alkohola, ali je otvoren za sve, uključujući i strane goste. U središnjem dijelu džamije je i muzej, posvećen prvi zagrebački džamiji. Treći dio džamije je posvećen sobi za goste i vjerske službenike, tu su i objekti za obrazovanje mladih ljudi - osnovne i srednje škole, ali i središte nogometnog kluba NUR-te.

VIKIĆI PORTAL

Integracija

Vlada Republike Slovenije je u svibnju 1998 usvojila nacrt rezolucije o migracijski politici u Republici Sloveniji, koji je Narodna skupština (Državni zbor) donijela u 1999. Rješenje o migracijskoj politici također uključuje integracijsku politiku, kao jedan od ciljeva imigracijske politike.

Ciljevi integracijske politike postavljeni su kao smjernice državne politike u raznim sferama društvenog života, kao i konkretne aktivnosti države i lokalne zajednice.

Pojam integracije odnosi se na socijalne i kulturne procese integracije doseljenika u sociokулturni sustav zemlje u koju su emigrirali na način na koji useljenici mogu prakticirati kulturu zemlje podrijetla u javnoj sferi. Naglasak je stavljen na dvosmjerni proces, jer integracija znači, da oni nisu prilagodljivi samo zemlji prijema, nego su i nositelji kulture unutar zemlje prijema i da su spremni prihvati novi-pridošle imigrante i od njih se učiti.

Muslimani u Sloveniji su gotovo isključivo suniti i u tom pogledu oni predstavljaju prilično homogenu skupinu. Podaci iz popisa 2002. govore da 73% muslimana vjeruje da je vjera srednjeg opsega ali vrlo važna u životu. U velikoj mjeri su državlјani Republike Slovenije, što im jamči veliku prednost nad muslimanima u drugim zapadnim zemljama (Njemačka). Oni su formalno integrirani.

Međutim, unatoč činjenici da je muslimana po zadnjem popisu stanovništva iz 2002. puno više nego Talijana i Mađara, za razliku od njih muslimani nemaju zakoniti status manjine, to znači, da muslimani nemaju zastupnika u parlamentu, također nemaju taj status niti bilo koje druge etničke skupine iz bivše Jugoslavije. Nemaju vrtića, škola, radijskih i televizijskih postaja. Lokalnih skupnosti u Sloveniji je 14 i još uvijek nemaju vjerskog objekta. Ovdje dolazi do najvećeg problema.

Potreba po svome vjerskom muslimanskom objektu se pojavljuje od 60-tih prošlog stoljeća. Unatoč činjenici da muslimani imaju ustavno pravo na izgradnju džamije, početak gradnje još nije započeo i stalno se odgađa.

**„SVIM HRVATIMA MUSLIMANSKE VJERE
ŽELIM SRETAN RAMAZANSKI BAJRAM!”**

*Neka se
svetog dana
voga Bajrama,
koji dolazi
u težkom
časovima, uči
i u svilke dane
ustrojenja
čovječe države
sjedilaštvi.
još više pojača
nuka narodne
jedinstvenosti
i svijest u ruci
za budućnost
domaćine
i učnih
polozjenja.

Bajram
srbarski idem!
INTE PAVELIĆ*

H. Ante Pavelić

RAZGLEDNICI VENDEO, CROATIA

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

4. poglavlje

Džamija

Log ispod Mangarta

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

Muslimani u Sloveniji

Muslimani se u Sloveniji bore za izgradnju džamije već 30 godina, mada je izgradnja islamskog centra u Ljubljani u slovenskoj javnosti dovela do mnogih kontroverznih reakcija. Nikako da dobiju pravu lokaciju, da to ne bi bilo sporno za slovensku javnost, prema nekim je osobito kontroverzna, jer bi bila u odabranoj okolini vrlo primjetna. Oni koji bi se približavali sa zapada Ljubljani, bi prikrivala pogled na mjesto centar grada. Posjetitelj bi također imao dojam, da je to islamski grad, a ne katolički. Objekt ne bi smjeo pripadati odabranom području. Unatoč zabludama u Sloveniji je džamija već postojala u vrijeme Prvog svjetskog rata.

Kada se je u 1915. na zapadnoj granici Austro-ogrskoga carstva oblikovala „soška fronta“, tamo su prisjela prva austrijska pojačanja, među njima su bili muslimanski vojnici iz Bosne.

U to je vrijeme pojam bošnjak označavao sve postrojbe iz Bosne, iako su među njima dominirali muslimani. U Bovec i okolna sela Log pod Mangartom su Bosanci stigli u travnju 1916. To su bili pripadnici pukovnije BH4, koja je imala svoje sjedište u Mostaru. Polk je imao položaje u Rombonu, u selu Log pod Mangartom, pa su izgradili snježno-bijelu džamiju. O džamiji imamo vrlo malo podataka, ali većina autora smatra da je sagrađena u studenom 1916.

Što se kasnije sa džamijom dogodilo, i koji su razlozi za njezino rušenje, postoji nekoliko tumačenja. Po pričanju je uništena odmah nakon Prvog svjetskog rata. Spomen na Bošnjake, kojih su se Talijani za vrijeme Prvog svjetskog rata bojali više od đavola, još uvijek je živ, zato je talijanskoj vlasti, koja je nakon rata i uzela vlast u Posočju bio trn u oku. Postoje i druge teorije, jedna od njih je, da se je džamija srušila sama jer nije uzdržavana. Najbliže se istini približio Avsenak Vinko.

Čini se, da su razlozi za rušenje bili više iz praktičnih razloga. Treba shvatiti da je džamija sagrađena za verskovojničke potrebe i da je bila privremena. Kada su po proboru Bosanci i Hercegovci otišli iz područja u Soči (BH4 pukovnija iz Loga pod Mangartom i Rombon bojišta prebačena u KENSKE planine nekoliko tjedana prije nego probora), džamija je ostala potpuno bez svrhe i prepuštena propadanju. U ovom malom alpskom selu je djelovala kao potpuno strano tijelo, tako da se je održavanje lokalnim stanovnicima činilo besmisleno. Očito je, da je stanovništvo nakon rata, trebalo građevinski materijal, polja i pašnjake, koji su zbog izgradnje vojnih objekata oduzeti. Tako su na primjer ovčju štalnu na Frati nad Logom dugo krasila vrata bivše džamije. Danas s izuzetkom fotografija

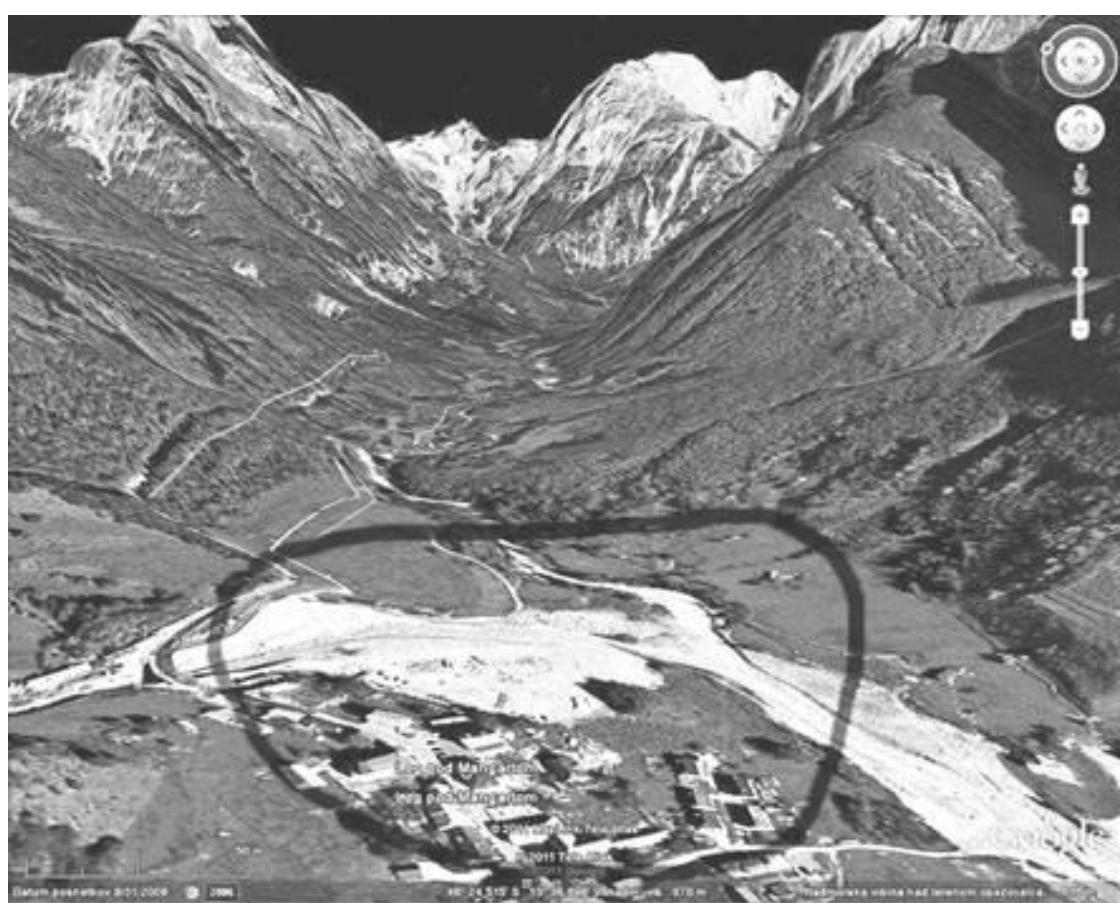
više nema dokaza, da je džamija u Logu pod Mangartom postojala. U blizini mjesto gdje je stajala džamija, nalazi se vojno groblje, gdje je pokopano petsto muslimana. Na grobove su podigli drvene „nišane“ islamske nadgrobnike. Kasnije je netko promijenio nišane, također i križeve i stavio na sve metalne križeve. Islamska zajednica R.Slovenije se svih godina svog postojanja, bori, kako bi križeve na grobu muslimana zamijenila za drvene ali su uspjeli tek u kolovozu 2007. Postavljeno je bilo 79 nišana, dok je u nekim grobovima pokopano nekoliko vojnika zajedno.

Autor brojnih javnih spomenikov i portretov po cijeloj Sloveniji, Mirsad Begić trenutno u Kobaridu ustvarja pomnik „*Bosanskim vojakom*“, koju su pali na Soški fronti.

Dobitnik je nagrade „*Prešernovog fonda*“.

VIKIĆI PORTAL

Lokacija nekadašnje džamije (1916.)

VIKIĆI PORTAL

Mosque in Log pod Mangartom 1

Mosque in Log pod Mangartom, built by Bosniak soldiers from infantry regiment BH4 in 1916. This is the oldest known photo of the mosque. Mosque was made from the wood and it doesn't exist any more (from collection of Vinko Avsenak, Slovenia).

VIKIĆI PORTAL

Military cemetery from the first world war in Log pod
Mangartom, Slovenia

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

Integracija

Prva organizirano okupljanje muslimana nakon 2 svjetskog rata, zbog molitve se je dogodilo u zimi 1962/63. u apartmanu Sivić Derviša porijeklom iz Prijedora u Bosni, tada se je okupila skupina od deset muslimana, radnika iz Ljubljane, koje je vodio imam Sulejman Abdić. Bio je Ramazan. Druge godine je grupa porasla na 50 muslimana, koji su bili redoviti posjetitelji u baraki u blizini Ljubljanske mljekarne, gdje se osim **teravije i jacije** molilo i petkom. Prvi odbor Republike Slovenije je osnovan 12.9.1967. Prve javne vjerske obrede su održavali u Ljubljani. 15.6.1969. su organizirali prvi javni mevlud i tada je bilo 450 ljudi. Jedan mjesec kasnije 13.7.1969. je također bio prvi **medvlud** u Jesenicama. Godine 1969, tadašnji Reis ul-ulema, islamske zajednice u BiH Hadžibdić Naim je gradskim vlastima predao zahtjev za lokaciju izgradnje džamije. Budući da je prvi zahtjev za gradnju džamije predat još 1969, se ta iz godine u godinu predstavlja. U to vrijeme je muslimanska zajednica željela izgraditi džamiju za Bežigradom, ali se je lokalno stanovništvo tome oduprlo. U narednim godinama i desetljećima se je slično događalo.

Jednom se je izgradnji džamije protivila institucija vlasti, sedamdesetih godina i to na mjestu Žale. Protivio se je ZAVOS zbog očuvanja prirodne i kulturne baštine i tvrdio, da džamija ne bi bila u skladu s širokim kulturnim okruženjem Plečnikovih žal.

Godine 1999. je muslimanska zajednica predložila novu lokaciju za izgradnju džamije u Viču. Dogodilo se je slično kao i u drugim mjestima, postojalo je mnogo "argumenata" protiv izgradnje džamije. Rekli su, da na tom dijelu živi puno bosanskih Srba, koji bi se suprotstavili gradnji džamije. Protiv argument je bio, na tom dijelu žive mnogo slovenskih političara.

Godine 2001. javno se pojavljuju u pismu vrtlari, na Viču gdje je bila predviđena gradnja džamije imaju iznajmljene vrtove. Oni su naravno protiv izgradnje i uskoro su im se pridružili lokalni stanovnici Viča. Veliki pomak se dogodi, kada na čelo islamske zajednice u Sloveniji dođe Đogić Osman. U godinama, kada je bio muftija učinio je više za izgradnju džamije, nego što su prethodnici u trideset godina.

Mihail Jarc, gradski vijećnik 6. siječnja 2004. donio je inicijativu za raspisivanje referendumu o mjestu islamskog kulturnog centra u Ljubljani. U veljači 2004. 11.898 stanovnika u Ljubljani je potpisalo zahtjev za raspisivanje referendumu o gradnji džamije. Prema mišljenju lokalne županije Danice Simčić, ono je protuustavno, jer krši tri ustavna načela: pravo na slobodu vjere i vjeroispovijesti, pravo na jednakost vjerskih zajednica i pravo na jednakost pred zakonom. Gradsko vijeće je na prijedlog gradonačelnice Ustavnom

sudu podnijelo inicijativu za ocjenu ustavnosti referenduma, ali sud je odbio to rasuđivanje, navedeno je, da u Zakonu nije navedena mogućnost, da Općinsko vijeće od Suda može zahtijevati takve procjene. Na temelju takvih dokumenata, islamska zajednica je Ustavnom судu podnijela zahtjev za ocjenu ustavnosti Zakona o lokalnoj upravi, jer misle, da nikom ne omogućuje, kako bi se spriječilo izvršenje lokalnog referenduma s jasnim ciljem neustavnim ograničavanjem vjerske slobode i slobode ustavnosti.

Ipak su vijećnici na izvanrednom sastanku 19 travnja donijeli rješenje otvaranja lokalnog referendumu o izgradnji džamije i označili datum referendumu odredbom 23. svibnja 2004. Pet dana nakon primitka obavijesti o referendumu je županija Ustavnom судu podnijela zahtjev za ocjenu ustavnosti ove Uredbe, istu inicijativu je istoga dana судu podnijela islamska zajednica. Sud je 28. travnja s pet glasova za i jedan protiv odlučilo, da se do konačne odluke obustavi izvršenje Uredbe o referendumu, procjenjuje se, da su posljedice obustave izvršenja spornog rješenja manje od posljedice, koje bi nastale ako se njihova provedba ne bi zadržala.

Županjin zahtjev 28. lipnja za ocjenu ustavne odluke o referendumu, unatoč protivljenju oporbe, podupiru gradski vijećnici. Nakon razmatranja, Ustavni sud je 12. srpanj 2004. odlučio, da odluku o raspisivanju referendumu eliminira u osnovi, te je navedeno, da je cilj referendumu, članovima islamske vjerske zajednice, spriječiti vjeroispovijesti u objektu, koji je tradicionalan za njihovo obavljanje vjerskih obreda. Godine 2005. se pojavljuje nova prepreka za izgradnju džamije. Tada su se pojavili Lazaristi, katolički red, koji su rekli, da je komad zemlje, gdje bi bila izgrađena džamija u procesu denacionalizacije i pripada njima. U ožujku 2005. ovoj zemlji su se odrekli i obavijestili općinu, kako bi bili zadovoljni s nadoknadom bilo koje druge zemlje. Gradski vijećnici, koji su odlučivali o tome, su dobili anonimno pismo, da će im biti ugroženi životi, ako će zemlja biti prodana za muslimane i džamiju. Tridesetog svibnja 2007. pa je konačno došlo do pomaka u izgradnji džamije. Ljubljanski gradonačelnik Zoran Janković i mufti islamske zajednice u Sloveniji Nedžad Grabus, potpisali su pismo namjere između MOL-a i islamske zajednice u Sloveniji o prodaji zemljišta. Novo mjesto u Parmovoj ulici za Bežigradom u Ljubljani. Muslimani su zadovoljni s tom lokacijom.

Protekle godine nijesu bile dobre za muslimane iz više razloga, pa tako niti zbog odluke kojom se ustavno sudište moralo umiješati u proces oko izgradnje džamije. To se je vidjelo u odluci s ustavnim zakonom i izbranim zakonom kao i u odluci u vezi s tome. To je praksa tumačenja ustava iz malog prsta.

VIKIĆI PORTAL

5. poglavje

Migracija muslimana u Sloveniji

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

Dolazak muslimana u Sloveniju

Veći broj muslimana je u Sloveniju došao tek na početku 60-ih, uglavnom iz ekonomskih razloga. Htio je pobjeći iz zemlje i proširene obitelji te se zatekao u migraciju durmitorev gospodarskih industrijskih društava. Naime, u bivši Jugoslaviji, je republika Slovenija bila ekonomski i socijalno najmoćnija.

Migracijski pokreti su stekli na području bivše Jugoslavije nakon II. Svjetskog rata ekstremne dimenzije zbog industrijalizacije. U Ljubljani je emigriralo u 1961. 2.620 ljudi iz Bosne, do 1971. pa 5.862, na Gorenjskom (osobito Jesenice i Kranj) je godine 1971. živjelo 3.437 ljudi podrijetlom iz Bosne i Hercegovine - zajedno je 1971. u Sloveniji živjelo 20.129 ljudi podrijetlom iz Bosne i Hercegovine.

U tom smislu, je činjenica, da je 1971. u Sloveniju došlo 2.318 muslimana i 2.818 neopredijeljenih muslimana, što je vrlo zanimljivo, jer su se upravo muslimani na području bivše Jugoslavije odlučili za takvu definiciju, upravo zbog zbrke o vjerskim i etičkim kodeksima.

Riječ musliman s velikim „M“ (Musliman) u bivšoj Jugoslaviji od 1971. zastupa vjerske, etničke pripadnosti, kao i muslimani slavenskog porijekla.

Muslimani su 80-tih godina predstavljali 9,7% imigranata u Sloveniji, od čega je 78,8% iz Bosne, inače su dolazili iz Crne Gore, Sandžaka, Makedonije i sa Kosova. Prema studiji Silve Mežnarić tijekom 1975-1983, su bile bosanskim imigrantima u Sloveniji date sljedeće karakteristike, nedružabnost, samodostatnosti, proces ogradijanja i malo volje do saznanja, kako žive "drugačiji". Prema njezinim podacima se je od 1940. - 1981.g. 33.530 ljudi preselilo iz Bosne (0,7% u 1940 i 41,78% u 1971 do 1975). Također je zanimljiva usporedba obrazovanja. Većina useljenika u ovoj studiji su niske obrazovne razine, dok je imalo visoku stopu od 4,2% imigranata. Prema popisu stanovništva iz 2002. se je za članove islamske vjeroispovijesti opredijelilo 47.488 stanovnika, što je 2,4% i čini ih drugim, iza katolika, pripadaju različitim etničkim skupinama.

Najviše je Bosanaca muslimana, a zatim slijede neopredijeljeni, Albanci, Slovenci, Crnogorci i Romi. Po općinama su razvrstani Ljubljana 13.569, a zatim slijede s 3.885 muslimana Jesenice, na trećem mjestu je Velenje s 2.895 (broj raste). Četvrto mjesto je općina Maribor s 2.337 pripadnika islamske vjeroispovijesti, a peti općina Kopar. U drugim općinama, su muslimani u manjem broju, to su općine Trbovlje, Hrastnik, Zagorje, gdje imaju također dosta visok postotak.

To su, naravno, stara slovenska rudarska industrijska mesta, što potvrđuju istraživanja, da su se u Sloveniju naseljavali posebno ljudi s nižim obrazovnim znanjem i zapošljavali se u industrijskim sektorima. Međutim, treba napomenuti, da razlika u broju ne znači, da se broj muslimana u Sloveniji povećava dramatično, ali politička klima je otvorena.

Kada je u devedesetim započeo rat u Bosni i Hercegovini su u Sloveniju, kao izbjeglice, došli mnogi Bosanci od kojih su u velikoj većini muslimani, zajedno s Hrvatima, koji su pobegli u Sloveniju prije njih je u proljeće 1992 bilo oko 45.000 u Sloveniji.

U kolovozu 1992, Slovenija je zatvorila svoje granice za imigrante sa argumentom, da je kvota prisilnih imigranata, koji se mogu primiti premašen. Status onih koji su došli u Sloveniju nakon tog datuma je bio ilegalan. U Sloveniji su mogli doći legalno ako su imali garantno pismo Slovenke ili Slovence, što je jamčilo, da će imigrant živjeti u tom stanu, pa čak i garantno pismo iz inozemstva, gdje je napisano da će se imigrant tamo naseliti. Dakle, Slovenija se je složila, da će biti samo tranzitna zemlja. Kada su prisiljeni migranti stigli u zemlju nijesu je morali napustiti. Rujan 1993. bio je otvoren za sve koji su došli ilegalno u Sloveniji da traže status osobe s privremenom zaštitom i tako imaju ista prava, kao i oni koji su se preselili u Sloveniju prije 10 kolovoza 1992. U rujnu 1993., nakon prvog službenog popisa stanovništva je bilo priseljenih 31.100 imigranata u Sloveniju. Većina imigranata u Sloveniji je našla smještaj kod rodbine i prijatelja. Oni koji ih nisu imali, pa su bili nastanjeni u organizacionih centrima. To su uglavnom bili domovi i kasarne, koje je za sobom ostavila JNA.

Ustanovljen je 58 sabirni centar.

Nakon rata u Bosni i Hercegovini, neki od njih već prije su se počeli vraćati, iz Slovenije natrag u BiH, posebno u ona područja, gdje su njihovi domovi netaknuti, ili su se barem koliko toliko mogli prilagoditi za život u njima. Od 1997., su u Sloveniji ostali osobito oni iz Republike Srpske. Većina muslimana koji su u Republici Srpskoj u manjini, njihov povratak nije siguran. U kolovozu 2004. planirano je zatvaranje većeg broja centara, jer je isteklo prijelazno razdoblje za stanovanje. U drugim centrima su ostale samo ugrožene skupine, koje ne mogu brinuti o sebi, a to su starije osobe i bolesnici.

Netočni su podaci da su muslimani u Sloveniji uglavnom neobrazovani i fizički radnici.

Slovenija je značajan !!! naučno i kulturni ? centar u kome živi i „*dela*“ velik broj muslimana.

Znanstvenika, zdravnika - liječnika, inženjera, uprava, načelnika Upravnih jedinica, akademika, književnika, arhitekata, pravnika, trgovci, športaši, ugostitelji, policajci, vlasnici poduzeća itd.

Ovo pokazuje, da imamo ogromne snage za rješavanje složenih zadataka, ali isto tako povećava i našu odgovornost.

VIKIĆI PORTAL

Islamska zajednica u Sloveniji

Islamska zajednica u Sloveniji je u prosincu 1994. postala teritorijalna jedinica islamske zajednice Bosne i Hercegovine. U institucionalnom pogledu je dakle Slovenska islamska zajednica Bošnjačka. Ima između 80 i 90 posto svojih članova Bošnjaka, a ostatak su Albanci, Romi, Turci i studenti iz nesvrstanih zemalja. Zajednica ima oko 6.500 povezanih obitelji, što predstavlja oko 26.000 članova. Od svibnja 2006. je na popisu registriranih vjerskih zajednica, Ured za vjerske zajednice i slovenska muslimanska zajednica. Zajednicu je osnovao bivši muftija Osman Đogić, koji se je zalagao za punu autonomiju islamske zajednice u Sloveniji, koja je inače podređena islamskoj zajednici Bosne i Hercegovine.

Nakon Đogićevih indicija četvrtina muslimana u Sloveniji nije Bošnjačke narodnosti. Točan broj muslimana u bivšoj državi nije poznat, procjenjuje se oko tri milijuna "Tri glavne skupine žive: U Bosni i Hercegovini (muslimani s početnim velikim slovom, muslimanske nacionalnosti, muslimani srpske nacionalnosti, muslimani hrvatske nacionalnosti, sve zajedno oko dva milijuna ljudi) u Srbiji na Kosovu (većina Albanaca su muslimani, malo više od milijun i nekoliko desetaka tisuća turskih muslimana), u Makedoniji (makedonski muslimani, čiji je točan broj nepoznat), plus nekoliko stotina tisuća Albanaca muslimana, plus stotine tisuća turskih muslimana. Tem trim skupine treba dodati nekoliko desetaka tisuća muslimana u Crnoj Gori (Crnogorski i albanski muslimani), desetine tisuća romskih muslimana, kao i deseci tisuća drugih muslimana, koji pripadaju različitim nacionalnostima, spomenuti žive razasuti diljem bivše Jugoslavije. Kako bismo pojasnili nejasnoće, u sljedećem ćemo opisu muslimansku zajednicu obravnavati kao najbrojniju u Bosni i Hercegovini.

Muslimani iz Bosne i Hercegovine

Muslimani u Bosni i Hercegovini su uglavnom bošnjačke nacionalnosti. Bosanci su, na to ukazuje enciklopedija, "slavenska nacija, južnoslavenska grupa." Se pojavljuju u 15. i 16 stoljeću, kada je masa islamizacije u Bosni dodavala slavenskim etničkim i kulturnim temeljima novo kulturu i civilizacijsku nadogradnju. Sadašnji naziv 17. rujna 1993., na prvom sastanku Federacije je Sabor Bosne i Hercegovine, promijenilo dosadašnje ime muslimani, koji je bio na snazi do kraja 19. stoljeća.

Pojam bošnjak počinju koristiti od osmanske vladavine. Stoljeće i pol dugo razdoblje između 15. i 17. stoljeća predstavlja vrijeme masovne, ali nenasilne islamizacije bosanskog stanovništva, vrijeme opuštanja bogomilske u stvari patarenske religije, koja se smatra kršćanskim krivovjerjem, i vrijeme fragmentacije jedne srednjovjekovne bosanske nacionalnosti. Institucionalna (konačna polarizacija na tri osnovne "*nacionalne*" zajednice uz vjerski kriterij, se javljaju u 1910, za vrijeme Austro-Ugarske.

Uvedena je tadašnjim Ustavom BiH.

Polarizacija je praktički značila: Katolici su Hrvati, pravoslavci su Srbi, Muslimani su muslimani. Predstavnici muslimana su se u to vrijeme upirali pojmu "*Muhamedanec*", koji se po imenovanju članova islamske vjeroispovijesti u Bosni počeo koristiti nakon austro-ugarske okupacije u 1878. i služi kao birokratski termin.

Oni su zatražili isključivo korištenje imena musliman. Muhamedanec je potpuno lažni pojam za označavanje muslimana, kreirali su ga kršćanski mislioci. Budući da je temelj kršćanske vjere, Kristus, oni su potpuno pogrešno vjerovali, da je za islam Muhamed isto kao i Kristus za kršćanstvo. Izraz "*Turčin*" Muslimane su obilježavali u europskom izvješću 17. stoljeća. Čak i krajem osamdesetih godina 20. stoljeća, muslimane se koristi za označavanje Hrvata i Srba u BiH. Ovi rezultati ankete su barem među stanovništvom, koje je svjedok lokalne nerazdvojne mješavine etničkih i vjerskih komponenti. Ruralno stanovništvo se uoči rata u Bosni i Hercegovini (1992.-1995.) razlikovalo prvenstveno po svojoj vjerskoj pripadnosti, o etničkoj pripadnosti nijesu ni razmišljali.

Pojam Bošnjaka u Bosni danas pruža mjerodavni nacionalni kod za sve bosanske Muslimane. Budući da je uveden kao nacionalno ime i na osnovu vjerske pripadnosti islamu, muslimanima se je otvorilo puno pitanja o vezi između Bošnjaka i islama. Bosanska islamska i kulturna zajednica Slovenije službeno predstavlja Bošnjake, kao homogenu zajednicu,

studija (2005.) je pokazala, da su percepcije bošnjakov i veza s islamom među muslimanima u Sloveniji, heterogene i složene.

VIKIĆI PORTAL

Identitet Bošnjaka u Sloveniji

Razlika u religiji je sa ratom za mnoge Bosance u Sloveniji postala važan aspekt nacionalnih razgraničenja, čak i ako nikada nisu prakticirali vjeru. "Dakle, mnogi ljudi su izjavili da je islam zapravo onaj, koji ga razlikuje od drugih bosanskih grupa. Religija je po многим jedina konkretna činjenica iz koje se Bošnjaci, Hrvati i Srbi razlikuju. Kalčić, zanimljivo, također napominje, da dok mnogi Bosanci u Sloveniji vjerske razlike u odnosu na Srbe i Hrvate smatra neprohodnim, te iste razlike u odnosu na Slovence u velikoj mjeri smatraju se savladivim. Muslimani, s kojima sam imao kontakt, kažu, da su kao doseljenici na području bivše Jugoslavije među Slovincima dugo vremena viđeni kao homogena skupina. Sve do slovenske samostalnosti i početka rata u Bosni, da su se kolektivno razdvajali od Slovenaca, bez obzira na vjersku ili nacionalnu pripadnost, ukazuju na to, da se je oznaka „*Bosanci*“ dugo smatrala kao pregled svih naroda u ime drugih jugoslawenskih republika, a ne samo za one, koji su došli iz Bosne. Ljubljaničani, Mariborčani, Celjani i najviše Veleničani, govorili su, da nije bitno, kojem "narodu" pripadaju, i da su one, koji im smetaju svojom nazočnošću, i u skladu s tim slali „*doma*“ na jedinstven način: "Bosanci, odlazite natrag u svoju Makedoniju", s ratom u Bosni, sa razvrstavanjem doseljenika iz bivše Jugoslavije u Sloveniju, se je rafinirala, vjersko uvjerenje muslimana postalo je osobito važno, prije svega kod odobravanja izgradnje džamije.

Manjine

Muslimani potičemo pozitivne promjene sadašnjih zakona o priznavanju manjina, a nakon intenzivnog istraživanja, poput onih koje se primjenjuju u pravnim i civiliziranim državama. Kako musliman kao pojedinac može u tome pomoći? Treba pisati svojim zastupnicima na okolnoj i državnoj razini i zahtjevati u dodavanje gornje klauzule u sve ugovore. Razumjeti prijedlog reformi i sakupljene podatke o novim poboljšanim metodama kroz mreže slati naprijed. Jasnoća, volja i namjera postaju ključ a u tom se polju određuje ishod.

Ako jedna osoba može mudro utrošiti svoje vrijeme da bi stvorila promjenu, zamislite sto tek možemo učiniti ujedinjeni. Možemo li muslimani s poštovanjem biti uzajamno ovisni, a ne samo ovisni i nesebično ovisni. Kao musliman si postavljam pitanje da li se možemo osloboediti svojih ograničenja i biti stvarno slobodni. Vjerujem da su mnogi od vas o ovim pitanjima dugo i naporno razmišljali. Muslimani moraju biti savršeno usklađeni kako bi mogli savršeno djelovati. A da bi savršeno djelovali moramo imati savršene odluke. Da bi se proveo naš prioritetski program moramo imati pozitivne životne vještine provođenjem navedenih smjernica. Kako pojedinac može pomoći više od onih koji imaju vlast i utjecaj? Trebamo biti usklađeni vođe - činiti to prvo osobno, a zatim uvoditi promjene u družini i kod prijatelja. Budimo dobar primjer i vodimo ispunjen i sretan, zdrav i bezpriječan život. Kao muslimani politični i finansijski poduprimo i sve druge vjere, u svim školama i obrazovnim ustanovama.

Muslimani ne smiju potpisati niti sklapati bilo kakve ugovore ili sporazume koji bi bili štetni za drugi narod.

Situacija zajedničkog stvaranja »pobjeđujem, pobjeđuješ, pobjeđuju postaju imperativ ako bi željeli da spoznamo trajnu i duboku vezu i mir. Želimo da ova poruka dođe do svih muslimana i da je prihvate svi koji mogu promijeniti stvari kako bi se pomoći ubuduće davala bez manipulacija i graničenja društvenih i političkih uvjeta. Oni koji do sada nisu bili toga svjesni, trebali bi shvatiti da se većina pomoći daje uz političke uvjete.

Muslimani su u posljednjih nekoliko godina svoju pažnju posvetili pronalaženju idealnog rešenja IKC, moleći da vrh države da savršenu odlučnost srcem i misli svih ljudi na položajima da stvore sklad i zadovoljstvo među uključenim stranama. Da se pri tom poštuje i uvažava sve i da se srca svih državljana otvore za ljubav i mir. Nasilje nije urađeno bosanskoj muslimanskoj naravi, jer su bosanski muslimani puni ljubavi i mira.

Uzvišeno odani, velike duhovne vjere i toplih srca. Iako se ponos među malim ne-političarima i muslimanima i dalje produbljuje, kao što je to u slučaju u nekim krajevima, nasilje povezano sa nastajanjem da se dođe do vjerskog objekta nije prirodan dio bosanskog muslimanskog temperamenta. Ali kao državlјani Republike Slovenije prisvajamo svoje pravo postojanja i tražimo od vodećih u državi da nam ga pomognu stvoriti i održati SADA.

VIKIĆI PORTAL

Manjinski status

Još uvijek su aktualna istraživanja za etničke studije iz godine, u kojima se među ostalim, postavlja pitanje, dali narodi iz bivše Jugoslavije, koji žive u Sloveniji trebaju dobiti status nacionalne manjine.

Da je to politički osjetljivo pitanje, govori podatak, koji je dobio oznaku "*povjerljivo*" i de je u ladici prethodne vlade ležala godinu dana.

Istraživanje koje je naručilo Ured za nacionalne manjine o situaciji Albanaca, Bosanca, Crnogoraca, Hrvata, Makedonaca i Srba koji žive u Sloveniji, bi bilo jedno od mnogih studija, ako ne bi u siječnju misteriozno dobila oznaku "*povjerljivo*".

Rezultati istraživanja, iako mješoviti, u jednoj točki se slažu.

Ide se zato, da su tim skupinama uskraćena prava na temelju kulturnog identiteta.

U svojim klubovima primaju minimalnu finansijsku potporu, nemaju emisije na svom jeziku emitira na javnoj televiziji, negira im se pravo da uče svoj materinji jezik.

Zašto su bila istraživanja označena kao povjerljiva, još i danas nije jasno.

Dakle, slovenski političari, osobito oni desno usmjereni odupiraju se ideji, da pripadnici iz bivše Jugoslavije dobiju status nacionalne manjine, kao što ga imaju talijanska i mađarska manjina u Sloveniji.

Smatra se da su Mađari i Talijani u Sloveniji stanovništvo, koje živi na slovenskom teritoriju već stoljećima, dok su Srbi, Hrvati, Bosanci, Crnogorci, Albanci i Makedonci emigrirali u većoj mjeri nakon završetka drugog svjetskog rata kao ekonomski migranti.

Dakle, čini se da ima malo nade, da bi uskoro (ili uopće) dobili status manjine.

S tim što im nije priznat status manjine, malo je nade za pozitivno rešenje spornih vjerskih i kulturnih pitanja

Slovenska manjinska politika ima najlošije rješenja u čitavoj Europi. Pitanje netolerancije dominantne nacije osim do malobrojnih Talijana i brojke jedva vrijedno spominjanja Mađara, ukupno ih je manje od 15 hiljada.

Iza domaćih Slovenaca druga nacija su Hrvati, pa onda Muslimani, Srbi, Romi i ostali u dosta manjem broju. Neslovenaca je ukupno oko pola milijuna, koji su politično bespravni građani Republike Slovenije. Izlazak na biralište je samo farsa jednoumlja - šminkeraj. Mnogim slovenskim statističkim podacima ja prosto ne vjerujem i ne treba vjerovati kod takvog nepoštivanja drugačijih. Slučaj gospodina Zorana Jankovića je dokaz netrpeljivosti, nacionalne bolesti i političke nezrelosti, kojoj nije mjesto u razvikanoj demokraciji.

Nepostojeći radijski i televizijski programi najbolje oslikavaju ovo neukusno stanje.

VIKIĆI PORTAL

Da li moramo biti uz vlast

To je vrlo razgranato mišljene do (nepriznate manjine) općenito moraju biti uz vlast kako bi mogle nešto učiniti za sebe. Musliman kao vjernik to nikada ne bi rekao, osim kao citat tuđeg mišljenja. Koliko je muslimanima trebalo da se institucije vlasti otvore za njihove probleme, toliko je državi i slovenskoj vladi trebalo da pokaže da ima drugačiju politiku prema muslimanima. Budu li mislili da mogu bez nas, da bez nas mogu rješavati međuetničke odnose, manjinsku politiku, političku toleranciju, novu političku kulturu u Sloveniji, ili budu li mislili da je to sve završeno, kao što nije, ja im neću zamjeriti. Nema tu nikakvog imperativa, nego samo nacionalna procjena što je politički opravdano i što je politički interes države.

Ali neka nam ne govore o ravнопravnosti muslimana sa drugim manjinama u Sloveniji. U tom smislu je opasno da se časne ljudi diskvalificira zato što nose određenu vrstu imena. Trebalo bi se brinuti o činjenicama da su nam gradovi ukrašeni grafitima s fašističkim, muslimanskim i ustaškim znamenjima i da se to tolerira kao padanje kiše. Od kiše imamo bar zaštitu - kišobran.

Na dugom putu od prvih političkih zajednica do suvremene svjetske povijesti razvija se ljudska volja do običajnosti i umne volje. Prihvatajući zakone i običaje domovine individuum daje svojem životu običajni karakter i bez konačnu vrijednost.

Poštujući zakone, volja je slobodna - dakako ne bilo koje zakone, jer i mase razbojnika imaju svoja pravila i poštaju međusobne dogovore i ugovore, ali ih zbog toga još ne smatramo ni običajnima ni slobodnima, nego upravo bandama - nego zakone umne volje koja se uzdigla i poprimila opće važenje u državi. Duh i umnost nekog naroda su izraženi prije svega u zakonima, a posebno u ustavu kao temeljnem zakonu njegove države. Istinskim herojem jednog naroda se smatra onaj koji je pomogao i da se umno manifestira.

Tko je jači!

Da bi radio svoje, jakom i naoružanom nisu potrebne riječi, a riječi se mogu isprevrtati, ako nisu poštene. Što se događa onome tko se brani od zločinaca muslimani su vidjeli u mnogim situacijama u svojoj povijesti. Zločinci, grabežljivci najviše se naljute kada im se stane na put. Oni tada bijesne.

I prije »DEKLARACIJE« o osamostaljenju Bosne (do nje je iskustvo i dovelo) a pogotovo posle nje, ovi su se zaključci više puta potvrdili i danas se iz dana u dan potvrđuju.

VIKIĆI PORTAL

Tada smo »DEKLARACIJOM« tražili ono najprirodnije na svijetu i mislim najelegantnije, to jest da se jednom za svagda uklone nejednaka i prisilna stanovišta, svi su skočili kao neki opareni krugovi i tako pokazali zube. Muslimani su dobro znali tko je kakav, nego su bar na humanističkom (ne izričito političkom) tlu, očekivali ako ništa drugo a ono bar razumijevanje.

Razumijevanje je reći glupo, to dobro znamo, jer se njihova ekscesna, izazivačka i agresivna reakcija osnivala na posebnu, njihovu razumijevanju stanovištu i »ZNANJU«, koje nam je odavno poznato kao srdžba. Sve je to tada bilo sitno, iako ništa manje podlo. Kako bi se netko mogao baviti primitivnim i niskim podvalama, huškanjem dobrog dijela Srbjanskih i drugih novina pa zabadanja pojedinih bez značajnih ali utjecajnih muslimanskih osoba - kada se tu ne bi radilo o izrađenim namjerama koje, kako znamo, vode tome, da veliki unište maloga.

Odakle toliko neutraživa mržnja do muslimana?

Onaj tko je navikao da uzima tuđe i da živi na račun drugih, u drugim okvirima ne može ni misliti. Takvi za sebe imaju posebnu logiku. Ne želim se ni malo braniti. Ne želim u ovoj knjizi dokazivati da su muslimani ravnopravno sudjelovali u ratu kao Srbi jer to oni (a i mi) jako dobro znamo, ali im nije u interesu da znaju. Muslimani nemaju svoj jezik, a tako i ono »ČETNIČKO« suprotno tome:

Gdje su oni Srbi koji su došli u Bosnu tokom Turskih ratova i naučili jezik koji se ne govori u njihovoј domovini?

Ili muslimani su bez kulture, a tako ni tome suprotno.

Znam da bi uzalud bilo dokazivati, recimo, da među pravoslavcima u Bosni nema dvadeset posto Srba, jer to ne bi moglo uticati na nacionalnu opredijeljenost toga naroda. Kao što ne bi moglo ništa promijeniti u mom osobnom uvjerenju i osjećaju, kada bi netko dokazao da mi je pradjed došao recimo iz Amerike. Moram priznati da me danas ovdje u Sloveniji zanima smjer snaga koje zastupaju takvo stanovište. Više puta smo čuli da su neke pojave nacionalističke i šovinističke.

Pojedine muslimane proglašavaju nacionalistima i šovinistima bez potrebnog objašnjavanja smisla i značenja tih pojmove. Događalo se je i još se uvijek događa, da se osjećaj nacionalne pripadnosti, da se pozitivno čustvo ljubavi i odanosti svom narodu i domovini obilježava kao šovinizam.

Organiziraju se hajke, lijepe se ružne etikete, pokreću procesi iako su muslimanski postupci isključivo rodoljubnih motiva. Zato muslimani jasno poručuju, da je patriotizam pozitivno ljudsko čustvo ljubavi i odanosti svome narodu i domovini, a šovinizam kao čustvo negativnog odnosa i reagiranja postignuća ali nacionalnog integriteta i kulture naroda. Muslimani se zalažu da se ti pojmovi ispravno tumače i primjenjuju, jer je to u duhu

suživota i ravnopravnosti. Patriotizam se očituje u ljubavi prema domovini, svom kraju i narodu, a zasniva se na spoznaji o pripadnosti određenoj etničkoj zajednici, njenom kulturnom razvitu i dostignućima. Bosanski termini domoljublje i rodoljublje to vrlo lijepo izražavaju. Ljubiti svoju domovinu znači puno željeti vidjeti u njoj ostvarenje idealja, čovječanstva, i u skladu sa svojim snagama, potpomagati to.

Svaki pozitivan odnos prema muslimanskom narodu, njegovoj prošlosti i suvremenosti, njegovim kulturnim i nacionalnim vrijednostima, žigosan je kažnjavan i ismijavan. Sa žaljenjem moram ustvrditi da takvih negativnih pojava po ratu u Bosni ima i ovdje kod nas u Sloveniji. Osjećaj nacionalne pripadnosti svojstven je gotovo svim ljudima, osobito onim, koje su podnijele velike žrtve za slobodu i nezavisnost.

Renesansa nacionalnog osjećanja zbiva se paralelno s tehničkim i opće ekonomskim progresom.

To odražava težnju da narodi, osobiti mali, očuvaju svoj identitet.

Vrlo važan čimbenik pravilnog stava u odnosu na rodoljublje je osjećaj potpune slobode i ravnopravnosti. U Sloveniji se moramo osjećati potpuno slobodnim i ravnopravnim u političkom, gospodarskom, kulturnom, nacionalnom vjerskom i drugom pogledu.

U mojim razmatranjima je potrebno ukazati na Titovu filozofiju države o odnosu kako čovjeka i države, tako naroda i vlade. Tu se vidi kako je pogrešno državu svoditi na instrument ali pak vladu.

Ustav i sustav države, identični su ustavu i sustavu slobode. »*Vlastito uvjerenje*« međutim nije prihvatna volja i samovolja nego razvijena svijest građana.

VIKIĆI PORTAL

6. poglavlje

Analiza

Diskurs

Stigmatizacija

Muslimansko pravo

Država

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

Analiza diskursa - izjave

Prvo muslimani, kao i drugi doseljenici iz bivše SFRJ u slovenskom nacionalnom diskursu predstavljaju oličenje balkanskog kaosa i nepredvidljivosti a time u suprotno slovenski kulturi. U slovenskom političkom i medijskom diskursu su bili kriminalizirani, abnormalizirani i dehumanizirani.

Drugo, zbog islamske vjeroispovijesti muslimane u Sloveniji imaju za moderne Turke, dakle suprotno Evropskim i katoličkim Slovencima. Razlika u vjeri zbog usidranih predstava o turskim osvajačima se doživljava kao nepremostiva.

Posebno sam u prikazanom diskurzivnom okviru zaslijedio izravnu vezu islama s terorizmom.

Zahtjevi islamske zajednice za izgradnju džamije, su po mom mišljenju napajale diskurzivni okvir, koji se nudi kao temelj za stvaranje slovenskog nacionalnog identiteta. U studiji migracija je poznato, da se vraćanje migranata tradicionalnim vrijednostima izaziva ponovna diskriminacija zbog već navedenih razlika.

Upravo vjerska raznolikost u našem slučaju islamska vjera, često postaje simbolička meta napada u vladajućem političkom i medijskom diskurzu. Zanimljiv je optimizam s kojim se je pitanjima odnosa između islama i Evrope, zauzeo nekadašnji ministar vanjskih poslova Dimitrij Rupel. U interviju za list „Rad“ rekao je, da je Slovenija kao jedan od ciljeva u svojem predsjedanju EU postavila cilj, da se smanji napetost između zapadne i islamske civilizacije. Po riječima tadašnjeg ministra vanjskih poslova, to je namjeravao učiniti s prezentacijom projekta za poboljšanje dijaloga među kulturama.

Krajnji cilj ove godine, smanjiti napetost u političkom, socijalnom, kulturnom i vjerskom području u EU i između EU i islamskih zemalja.

Optimizam koji je zračio iz riječi Dimitrija Rupla ne bi bio toliko kriv, ako se upravo u njegovoj zemlji ne bi pojavljivale gotovo (ako ne i) najveće predrasude protiv muslimana i samog islama. Svi ti ambiciozni ciljevi su dobrodošli i potaknuli bi dijalog, ako bi Rupel tada počeo rješavanje tih problema najprije u Sloveniji. Zanimljivo je kako se sama Slovenija suočava s problemom nedijaloga. Tisak je također izvještavao o izjavama tadašnjeg slovenskog nadbiskupa Franca Rodeta, da je protiv izgradnje džamije jer je to ne samo vjersko i duhovno središte nego i političko. Tjednik mladina civilnog društva za

demokraciju i vladavinu prava, njihov predstavnik Vinko Vodopivec svoje stavove objasniti javnosti i da mišljenje.

U civilnom društvu za demokraciju i vladavinu prava su uvjereni da izgradnja džamije nije potrebna jer bi bila strano tijelo u slovenskoj narodnoj, kulturnoj i urbanoj sredini. Kao da bi džamija kršila ljudska prava svim ostalim državljanima koji imaju pravo na odgovarajuće in neopterećenu okolicu. Prema vjerovanju Vodopivca postoji mogućnost početka zametka muslimanskog geta što bi imaju iznimno razoran učinak na suživot s ostalim građanima i stalno žarište za razliku od Evropske kulture i nacionalnog okruženja. U svom udruživanju su uvjereni da džamija predstavlja strano vjersko tijelo koje ne podliježe državnim zakonima. U isto vrijeme, po njegovu mišljenju, predstavlja područje obrazovanja odraslih i mladih koje često uzbudjuju u suprotnosti s Evropskom kulturom i ljudskim pravima.

Prema mišljenju genijalca Vodopivca džamija nije molilica nego vjersko politički objekt koji se je u Evropi više puta pokazao kao mjesto za netenje mržnje i baza za terorističke akcije. Često se u diskusima i za okruglim stolovima koji su održani čula konkretna usporedba upravo s velikim Evropskim državama pa čak i Francuskom. Slovenija kao jedan od argumenata zbog čega džamija u Francuskoj da i zašto u Sloveniji - ne.

Filozof Cvetka Toth tijekom okruglog stola.

Zašto su ljudi mladi ljudi? Koji je održan na filozofskom fakultetu 23.11.2005 je rekla: Meni smeta kada govorite o tim sakralnim objektima i za uzor postavljate svjetske metropole, Pariz, London. Vi zaboravljate da smo mi narod koji nema kolonijalne prošlosti. Nijesmo imali imperijalističkih ratova, nijesmo imali vojnika iz prvog svjetskog rata i drugog svjetskog rata iz nekadašnjih kolonija.

Iz čiste zahvalnosti podigli su im sakralne objekte.

Kratka usporedba između Francuske in Slovenije u odnosu do islama pokazuje da svaka zemlja ima svoju politiku i da se u mnogo čemu razlikuju prije svega je teško činiti usporedbu i zbog same različitosti država.

Međutim s druge strane muslimani se u obje zemlje (i to ne samo Francuskoj in Sloveniji) suočavaju sa sličnim problemima.

Dvije važne činjenice su karakteristične za Sloveniju zadnjih godina.

Duhovna snaga i politička nemoc!

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

Analiza diskursa o izgradnji džamije u Sloveniji

Tijekom godine 1962. osnovana islamska zajednica je više od 35 godina, ustrajala, da za slobodno djelovanje treba islamsko vjersko i kulturno središte za džamiju: prve prijave za izgradnju centra u Ljubljani, predstavnici islamske vjerske zajednice ulažu u 1969. Prva predviđena lokacija su bile Ljubljanske Žale, ali je Regionalni zavod za zaštitu kulturne i prirodne baštine utvrdio, da mjesto džamije nije u skladu s širim kulturnim okruženju Plečnikovih Žal, zato su plan konačno odbili godine 2000. Prijedlog za novo mjesto, između južne ljubljanske obilaznice i ceste u Mestni log, na kranjem jugu grada, je koncem 2001. pokrenuto novo suprostavljanje gradnji. Najglasniji protivnici postali su u drugoj polovici 2003. i proljeće 2004., tada je učestalost izvještavanja o pitanju gradnje najčešća, posebno u prosincu 2003. i siječnju 2004., kada je gradski vijećnik Mihael Jarc prikupljaо podrške za referendum, na kojem bi građani odlučivali na prikladnosti zemljišta namijenjenog za gradnju džamije. Unatoč protivljenju u ljetu 2004. je Ljubljansko Gradsko vijeće odobrilo zahtjev.

Zbog novih komplikacija - dio namijenjenog zemljišta je u procesu denacionalizacije - planirane kupnje u Ljubljani.

Suprostavilo se lokalno stanovništvo (susjadi), kao i neki gradski vijećnici - slovenski mediji su o izgradnji džamije povremeno izvještavali više od dvije godine, nakon službenog odobrenja gradnje u južnoj ljubljanskoj zaobilaznici. Argumenti protivnika i zagovornika gradnje džamije, kao i mišljenja stručnjaka, koji su objavljeni u jesen 2006. u slovenskim medijima, obradit ću za analizu.

Argumenti protivnika i zagovornika gradnje džamije, kao i mišljenja stručnjaka, koji su objavljeni, u jesen 2006. u slovenskim medijima, u nastavku ću analizirati.

U analizi izjava protivnika i zagovaranja islamskog vjerskog i kulturnog centra i krajolikih stručnjaka, fokusirao sam se na dva slovenska medija, naime POP TV konkretno, i dnevnu emisiju Delo. Izabrao sam one medije prema kriteriju njihovog doseg-a: u analiziranom razdoblju je emisija „**24 sata**“ dostigla najveći udio gledalaca tijekom emitiranja dana informativnih elektroničkih medija, časnik Delo pa je bio u kategoriji tiskano u najviše primjeraka. Na temelju dometa se može zaključiti o potencinalnom doseg-u naslovnika.

U analizi izjava je u razdoblju od 13. studenog 2003., i često medijsko izvješće o gradnji džamije u Ljubljani, tada je započela konzultacija sa zajednicama iz susjedstva s područja ceste dviju careva, gdje bi gradili džamiju. Konzultacija je organizirana više od dva tjedna prije sjednice u Ljubljani Gradskog vijeća, na kojoj bi glasovali za izmjene i dopune Pravilnika o primjenjivosti zahvaćenog područja - do 1. svibnja 2004., kada je Ustavni sud razmatrao odluku o raspisivanju referendumu u vezi s izgradnjom džamije.

Učestalost izvještavanja o ovom pitanju u potpunosti je pao u to vrijeme. U analizi bi mogli pokriti 168 emitiranja „**24 sata**“ otkriveno 42 takvih priloga, „**Delo**“ novine pa 16. U emisiji „**24 sata**“, je bilo češće nego u časniku „**Delo**“, zato u nastavku navodim niz izjava iz emisija „**24 sata**“.

Pozornost sam usmjerio na analizu, usredotočio sam se isključivo na izjave i argumente protivnika i branitelja struke. Izabrao sam one izjave koje, prema mom teorijskom okviru u slovenskom nacionalnom diskursu po neovisnosti, odražavajući njegove najbolje osobine - ovdje mislim na primjer mitizaciju dugogodišnjeg sna o zajedničkoj državi i izgradnjo „**drugog**“, prvenstveno kroz konstrukt „**Balkana**“, tako da bi bili u mogućnosti zaključiti o utjecaju tih izjava na strukturu slovenskog nacionalnog identiteta. Tekst novinara ne mogu biti predmet moje analize, ipak uzimam na znanje činjenicu ulogu novinara u odabiru njihovih izjava i dijelova, odnosno aktivnu ulogu novinara u odabiru izjava i njihove dijelova, odnosno aktivnu ulogu novinara u formiranju analiziranih novinarskih priloga i stvaranje diskursa.

Pitanje izgradnje džamije u Sloveniji. Na taj način, uzeti na znanje dvije različita dimenzija diskursa, tekstualni i kontekstualni. Pod tekstualnu dimenziju razumijem određenu važnost baze riječi, rečenice, paragrafe i cjelovite tekste. U analizi sam također uzeo u obzir kontekstualnu dimenziju i socijalnu situaciju. Ne zanimaju nas dakle, samo određene izjave, koje su temelj moje analize.

Povezao sam sa slovenskim - sadašnjim i povijesnim kontekstom. Kritička analiza diskursa diskurs razumije kao „**JEZIK**“ koji je drugačija praksa, ovisna o socijalnim strukturama. Saopštenja za javnost nisu transparentna, ali imaju složene jezične i ideološke strukture.

Kvantativna analiza zanemaruje obzir konteksta, ali ga teoretička smatra kao pozadinu, kao temelj za tumačenje važnosti određene akcije ili kulture.

To znači, kod razumijevanja nije značajno pitanje dekodiranja već spajanje komuniciranog sa reprezentacijami, koji se održavaju u dugoročno pamćenje, te u kontekstu ovog obrasca.

Međutim, problemi nastaju kada pokušavamo kontekst mijenjati i kada pokušamo kontekstualne varijable uključiti u istraživanu metodologiju.

Osobito me zanimalo kontekst recepcije, dakle čitanja ili slušanja tih izjava.

Međutim, recepciju konteksta analiziranih izjava nije moguće jednostavno izjednačiti sa širenjem dominantnih ideoloških oblika.

Ideologija (hegemonije) nije nešto što postoji ili ne postoji u određenom trenutku. Njegov ishod ne može biti unaprijed poznat.

Ono što nedostaje u mom tekstu sa perspektive kulturne analize je jednakov važno kao i ono što je unaprijed prisutno.

Prisutno i negdje na putu između odsutnog, pa je sadržaj, koji pruža uvid u ono što se smatra kao dano, kao "zdrava pamet" i tako na putu prema ideološkoj analizi tekstova, zbog ideologije, općenito govoreći, možemo obrađivati kao pretpostavke.

VIKIĆI PORTAL

Procesi, koji vode predrasudama

Zbog toga, da slučaj može postati meta predrasuda, moraju biti ispunjeni određeni čimbenici. Ideja, prema kojoj kategorizaciji je preduvjet pristranosti, je ključno, jer naglašava njegovu običnu odnosno svakodnevnu narav. Neki objašnjavaju, zašto je to tako i kažu, da je naš svijet jednostavno previše složen, da bi u njemu preživjeli, a da ga ne bi prije na određen način pojednostavili ili sredili. Dalje, tumače tezu, da se bez kategorizacije nismo u mogućnosti odgovoriti na svakog pojedinog čovjeka ili događaj, kojem smo svjedoci.

Dva temeljna učinka kategorizacije su pretjerane u naglašavajući razlike između skupinama i sličnosti unutar grupe. To se također odnosi na islam i zapad, gdje je naglašavanje razlike jasno prisutno na svim razinama.

Činjenica je, da bez obzira kojoj skupini mi pripadamo, osjećamo da je naša pripadnost točnija i bolja od ostalih. Baš kao što kršćani misle da je njihova vjera jedino pravo i pravedna, jednako su i muslimani uvjereni u svoju pravednost. Ova raznolikost i uvjerenje dovodi do homogenizacije skupine MI : ONI, koje ću kasnije prikazati.

Stigmatizacija predrasuda

Vrlo malo stvari, ali ljudsku prirodu ili podrijetlo, uvijek i svugdje stigmatizirane ili nepoželjne. Činjenica je da su ljudi različiti, naša raznolikost je određena u vremenu i okviru različitih sredina različito prihvaćena i razumljivo je, ako ćemo gledati na čovjeka koji pripada određenoj regiji, možete jasno uočiti razliku. Na primjer muslimana u Saudijskoj Arabiji ili Kuvajtu su vladajuće skupine, koja je dominantna i tako se i ponaša.

Ako je to u usporedbi sa stanjem muslimana u drugim zemljama, uključujući Sloveniju, situacija je potpuno drugačija. Muslimani su manjina u Sloveniji, oni se često uzimaju kao stigmatizirana skupina.

Beskonačni raznolikost ljudske prirode sugerira, da je to ono što je, nepoželjno ili stigmatizirane, kako ovisi o društvenom kontekstu i donekle proizvoljno-arbitražno određuje. Da neke stvari postaju stigmatizirane, potrebno je razlika, koja ga odvaja od ostalih članova dominantne kulture. Takav osjećaj je rezultat društvene usporedbe, zato stigmatizacija predstavlja kontinuum neželjenih razlika, koje ovise o mnogim čimbenicima: zemljopisni položaj, kulture, stupanj životnog ciklusa. Određena vjera je tako stigmatizirana, dok je u drugoj kulturi dominantna.

Muslimansko pravo

Muslimansko pravo ne poznaje pojam nacionalnosti. Prije se svaki muslimanski vjernik smatrao građaninom islama unutar svoje zemlje kao pokrajine »UME« to jest cjelovite islamske nacije. Taj osjećaj postupno je slabio na račun rasističkih teorija i koncepcija etničke solidarnosti. Muslimanski nacionalisti, turci, Arapi, Iranci, Egipćani, zatvarali su se takom 50-ih i 60-ih godina u vlastitu kulturno-političku sredinu i povijesnu prošlost. Za većinu muslimanskih naroda islamska vjera postaje zajednički prevladavajući kulturni identitet. Ta je pojava posebno naglašena u Bosni i Hercegovini u kojoj se takozvana Bošnjačka nacija, koja (po nekim) nema nikakvu povijesnu etničku utemeljenost, zasniva se na zajedničkoj muslimanskoj vjeri kao kulturno-političkom identitetu. U potrazi za tim kulturnim identitetom, geopolitički oslabljeni i zaokruženi s dvjema kršćanskim povijesnim narodima i državnim entitetima, Bošnjaci su osuđeni čvršće se osloniti na svoju vjeru kako bi uopšte opstali na tom djelu europskog prostora. Svjetski mediji nam danas lažno prikazuju i promiču umjerenu i sunitsku inačicu islama kao većinsku tendenciju u islamskom svijetu, kako bi, za razliku od svih ozbiljnih povijesno-kulturnih i političkih istraživanja, pokazali da postoji mogućnost ponovne »islamske« opasnosti za kršćanski zapad. Te nas činjenice dovode do tabu-tema i bitnog povijesnog pitanja; jeli sukob islama i kršćanskog svijeta ciklična i neizbjegiva konstanta svjetske povijesti?

Većina islamologa, orijentalista i političkih analitičara mislili su da će na bliskom istoku „islamstvo“ postupno nestati i pretopiti se u niz nacionalizma: Turski, Arapski, Iranski, Kurdska, i td. Između dva svjetska rata svi su mislili da se vjerski osjećaj kod muslimanskih naroda posvetovljuje, no povijest je pokazala, da ih se većina pobunila. Orientalisti i islamolozi kao što su Artur de Gobineau i Lavrence, slutili so neizbjegjni proces jačanja i radikaliziranja islamskog vjersko osjećaja kod muslimana, koji danas čine mnoštvo od milijardu ljudi uz još više od sto milijuna šiita (od toga četrdeset milijuna u samom Iranu). Jedno od bitnih obilježja islama jest njego konzervativni duh. Islamska vjera isповijeda da je religija sune, što znači tradicija. Tako ne postoji spasenja izvan puta koji je Muhamed, prorok, zacrtao u suni, što je povrh KURana, drugi stegovni izvor doktrinarnog islama, kao zbirka osnovnih vjerskih »običaja« koji traju još od pradjedova (as-salaf as-salih) iz toga proizlazi da sunitizam, kao jedna od islamskih škola, u biti ne predstavlja »umjerenu inačicu« islama, kao nam to tumače svi mediji. Pravovjerni suniti, koji se sve više šire u islamskom svijetu, smatraju herezom reformu (»bidu«) i ukinuće unutar sune. Unatoč svim reformatorskim pokušajima moderniziranja islamske vjere, koje su predvodili sirijski polemičari IBN Taimija, Muhamed IBN Abdalvahaba (vehabitska škola), budistički pokret, Indijski modernisti Sard Sir Ahmad Khan Bakador, kao i Turski

kemalistički reformatori, islamska vjera u većini muslimasnkih zemalja bliskog istoka održavala se na temelju tradicionalnog i pravovjernog tumačenja sune, koje se od šiitskog vjerskog dogmatizma razlikuje jedino u nekim područjima rituala i stege dok se u biti obje vjerske škole nadopunjaju u prozelitskoj i tradicionalnoj koncepciji islama. Šiitizam se, kao raskolčnički pokret u islamu i najbrojnija islamska vjerska zajednica (Hasanidi Omeidi i Abasidi Huseneidi u Perziji, Alidi u Egiptu), brojčano širi u suslimanskom svijetu. Fanatično poštovanje Muhamedova potomstva i imamizma čini ih najborbenijom skupinom muslimanskog svijetu. Prožeti okultnim naukom o tajnama: kitmanu i takiju, šiiti fanatično i poslušno poštuju svoj vjerskog poglavara, imama, koji je utjelovljenje nevidljivog mitskog imama, te zauzima mjesto sunitskog poglavara kalifa, koje se u vjerskom i svjetovnom životu pridaju svojstva nepogrešivosti i bespriječnosti. Utvrđeno je da se taj fanatični imamizam jača i širi u svim muslimanskim zemljama nakon poraza i nestanka sunitske poglavarske ustanove kalifa. Šiiti i suniti prihvataju i pravovjerno slijede KURansko načelo džihada kao svetog rata proti nemuslimana (glavne teme devete sure kurana). Kod svih muslimana džihad je i danas vjerska dužnost, kao što je to svakodnevna molitva i ostalih pet stupova islama. Ona, doduše, ne obavezuje pojedinca, već jedino sveukupnu zajednicu. Džihadska dogma razlikuje zemljopisna područja ratovanja - »Dar al harb« i islamske zemlje »*Dar al Islam*«, što se razlikuje u KURanu. Da je sa zemljama u kojima živi islamsko stanovništvo načelno dogovoren sporazum koji ne smije biti duži od deset godina, je čista izmišljotina.

Još uvijek ne postoji geopolitičko jedinstvo muslimanskog svijeta zbog međusobne netrpeljivosti i regionalnih neprijateljstva između Turske i Sirije, Iraka i Irana, Egipta i Libije, Saudske Arabije i Irana, kao i još uvijek neriješenih teritorijalnih pitanja. To je dokaz više da ne postoji netrpeljivost do nemuslimana. U islamu i kršćanstvu događaju se iste stvari. Tu džihad ne postoji. Fundamentalistički islam nije zasebna koliko izmišljena i snažna nečija volja da to sve obuhvati i nadzire s područja političkog, društvenog, intelektualnog, kulturnog i obiteljskog života. Na temelju proučavanja islamskih (nikad dokazano) terorističkih napada u zapadnoevropskih državama i službenih izjava čelnika islamskih pokreta poput Hamasa Hesbollah, fis-a, ne može se, međutim, utvrditi da muslimanski fundamentalizam nastoji uspostaviti i sustavno financirati snažna logistička središta unutar muslimanskih zajednica u zapadno evropskim državama. Izjavljuju da se takva strategija širenja islama prema zapadu ostvaruje preko islamskih fundamentalističkih krugova magreporskoga područja (FIS u Alžиру, An-Nahda u Tunisu i td.) koji se bore za svoje interese na područjima europskoga sredozemlja (Španija, Francuska, Italija). Bošnjačka je država, u okviru sadašnjih granica unutar federacije Bosne i Hercegovine izdvojena u odnosu na muslimanske države i narode koji bi joj mogli biti skloni. Glavna geopolitička smjernica Bosne, što se prirodno nameće, jeste širi izlazak na more budući, da je jedina muslimanska zemlja bez toga izlaza. Glupe su konstatacije i da se to smatra kobnim za opstanak te države, kao i da to može skupo koštati i Hrvatsku kao i sveukupno kršćansku europu zbog neizbjježnih odraza (preko savezništva muslimanskih zemalja s »Bosanskom« državom), na ostale države jadransko-sredozemskog prostora. Po kršćanskim nacionalistima trebale bi evropske države na nekim zajedničkim paranoičnom

protudjelovanjem, već hladnim razmatranjem, doći do određenih zaključaka te poduzeti mјere prema porastu islamskoga fundamentalizma na tom prostoru. Nakon Vatikanskog sabora koji je znatno pacificirao i donekle posvetovnio katoličku crkvu, ta crkva se ne želi vratiti borbenom i prozelitskom stavu. Naravno, jer ga nema. Zapadnoeuropske države, umjesto da provode trule i propale pseudo republikanske integracijske programe prema muslimanskim zajednicama, trebale bi se okrenuti promicanju vlastita rimskoga i kršćanskoga nasljedstva što podrazumijeva sustavno oslobođenje od nametnutih društvenih trendova na zapadu, kao što su materijalizam, hedonizam, ultraranacionalizam i individualizam. Sa druge strane, islamski fundamentalizam se širi jer svojim sljedbenicima predlaže određeni tip društva i globalno »**viđenje čovjeka**«.

Slabost zapadnoeuropskog društva je u tome što ono nema koncepciju društvenih odnosa i viđenje čovjeka, što su dva bitna čimbenika društvene integracije. Našu dragu Bosnu prekriva nebo puno zvijezda kao i sve druge države. Ispod tog neba je najljepše. Tamo je moje rodno mjesto Jelovče S.

To je najljepše selo na ovom planetu, Pod zvijezdama Bosanskog neba žive tri konstitutivna naroda. Kod muslimana nema nacionalizma niti fundamentalizma, zato neka nas ne svrstavaju sa tim.

Jedan od najcivilizovaniјih naroda u Europi su bosanski muslimani.

Pitanje o čovjeku, temeljno je pitanje, koje odgovor ne može naći ako se radikalno razdvoji vjera od znanosti, teologija od filozofije, u konačnici - čovjek od Boga..., čovjek nije samo razum nego i INTELEKT.

VIKIĆI PORTAL

**Islamska zajednica u
Bosni i Hercegovini
MUFTIJSTVO TUZLANSKO
MEDŽLIS ISLAMSKE ZAJEDNICE
G R A D A Č A C
DŽEMAT JELOVČE SELO**

Munara je poduprta sa dva polukruga

Je jedinstveni primjer gradnje

Gradnju financirao Bajro Čandić

VIKIĆI PORTAL

Država – Ustav – Sloboda

Država, ustav, suverenitet, sloboda, sve su to odrednice naše suvremenosti. Karakter te naše suvremenosti prema tome određen je karakteru našeg naroda.

Recimo odmah: mi Bosanski muslimani „*nemamo kompleks grijeha*“, mi smo snažni, aktivno i masovno sudjelovali u borbi za nezavisnost i Slovenije i Bosne i Hercegovine. Pri tome smo bili vođeni tradicionalnim Bosanskim idealizmom, idejama, pravde, humanosti i slobode, a ne nuždom samo odbrane. Nas nikada nije pokretala mržnja, nego odluka da budemo ljudi u nevremenu solidarni i historijski djelatni. Bosna i Slovenija nijesu bila naš zaborav i naša pokora, nego naša istina, naša svrha, naše opredjeljenje, bili smo čvrsto uvjereni da je to jedini put da ima svoje obličeje ljudskog, a ljudsko da ima obličeje svoga. Mi smo znali da u takvim sudbonosnim vremenima i pri takvoj odluci biti musliman znači biti karakter.

S tog aspekta, naše je duboko uvjerenje da su Bosanci poimenovani muslimani, svojim junaštвom do samozataje, svojom moralnom snagom do veličine, svojim strašnim žrtvama ravnim martiniju, spasili Bosansko ime, muslimansku čast time Bosansku slobodu - naspram jednog pakla što se dizao u vizijama srpske politike genocida, kao i naspram zbunjenog, nesposobnog situaciji nedoraslog vodstva UN i NATA.

Taj herojski čin bosanskih muslimana je bio na razini najvišeg nacionalnog zadatka.

U one sudbonosne, historijska dane, kada smo sami sebi kovali zajedničku budućnost, dizali se visoko izdan svih ličnih težnji, iznad svih ličnih sklonosti i odvratnosti, simpatija i antipatija, iznad jedno strane ambicije, dajmo sada sva tjelesnu i umnu snagu za svoj narod - za oba naroda. Za Sloveniju i za slovenske muslimane pa tako i za Bosnu i bosanske muslimane. Čim mi se suhoparnom ciničkom i neljudski sumornom teza što nam se danas nudi kao temeljna teza Slovenske i Bosanske nacionalne sudbine muslimana. Muslimane su klevetali i još uvijek kleveću sa svih strana - ali po jedinstvenom planu.

Srpski okupator, njegovi kvislinzi... govorili su i govore da je osamostaljenje Bosne pokušaj muslimana da uzmu vlast, ukinu privatne svojine, unište crkve i vjere, unište kulturu drugih naroda itd. U te njihove laži mali tko vjeruje a najmanje narodi Bosne. Muslimanska borba za opstanak suviše je krvava i teška, mnogo i premnogo su muslimani propatili da bi ih, takvim otrcanim klevetama, itko mogao skrenuti sa puta borbe za ljestvu budućnost svakog naroda.

Nadam se, da su prošla vremena, kada je šaka reakcionara pripisivala, ponekad sa uspjehom, muslimanima Bosne i Slovenije takve i slične stvari, da bi ih izolirala od drugih naroda. Uvjerjen sam, da su se narodi Slovenije i Bosne uvjerili, da su muslimani najvjerniji sinovi i uviјek spremni na najveće žrtve za njihovu sreću.

Eto zašto hoću reći i opetovati:

Bosanski muslimani su najvjerniji sinovi države u kojoj žive, spremni su spasiti joj ime, čast i slobodu time i državu. Pravo na samoodređenje nisu napisali na svojoj olujnoj zastavi iz nekih taktički-pragmatičnih interesa, nego u ime principa, slobode i solidnosti, dakle u ime humanosti i demokracije. Osamostaljenje i Bosne i Slovenije nije bila samo prigoda osvajanja vlasti, nego velika promjena života i čovjeka na temeljima pravde, slobode, ravnopravnosti i solidnosti.

U motivaciji, duhu, pa i tekstu nacrta za osamostaljenje iz ustava i jedne i druge države prepoznali smo održanje, te pristupili tome. Sestri Sloveniji i bratu muslimanu priroda i povijest, podarile su svoje najljepše stranice,. Planine i gradovi, narod i kultura, postali su simbol jednoga i pri izgovoru jednoga, čovjek pomisli na drugo ali obratno.

VIKIĆI PORTAL

7. poglavlje

Liberalizam

Dan migranata

Nema problema

Zaštita migranata

Radnici, Baronice i Baroni

Radnici Vegrada, mračna kronika

Rasizam pod krinko bontona

Budućnost radnika

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

Liberalizam

Gospodarski liberalni sustav, njegova teorijska nadgradnja i njegov politički *MERRITUM* uvijek i neizostavno naglašavaju »*slobodu*« kao svoje početno polazište i temeljno ishodište.

Na početku dakle, ne bijaše „*RIJEČ*“, nego sloboda. Na kraju će sloboda jednom, istina, ne znamo kada, proizvesti sveopće blagostanje, kroz neprestani napredak i tu cijela stvar svršava.

Bez obzira što bi o slobodi mogli raspravljati i s pozicija drugih svjetonazora, liberalizam je slobodu uspjeo pripisati ponajviše sebi. Iz toga proizlazi zaključak-tko nije liberalom, nije sloboden. Kako osoba, tako i pouzeća, potom država, zatim regija, kontinent. Liberalizam je tajkun svjetskih razmjera, njemu Slovenija, pa i Bosna, predstavljaju tek ono što i prosječnom tajkunu jedna manja, u komunizmu oglodana i sisana FIRMA. Iskreni vjernik ideje liberalizma, slobodnjak, hoće biti sloboden od svih i od svega. Individualizam je jedan od stupova liberalne utopije. Gospodarski liberal (slobodnjak) nastojat će biti sloboden od SINDIKALNIH zanovijetanja, stege državnih poreza, carina, društvenih davanja i svega onoga što umanjuje njegovu zaradu i profit, ali sprečava njegov neutaživ apetit.

Za njega dobar posao predstavlja istodobno i ispravnu etiku i obratno. Danas je došlo u obe države do te faze, da i nacionalne granice smetaju. Tržište je vrhovni moralni barometar i politički korektiv.

Oslanjajući se na racionalizam i zagovaranje sveopćega optimizma, liberalnom pokretu priskrbljeno je kroz povijest izgledna prilika za uspjeh.

Katolička crkva i muslimanska džamija idu u cik - cak formaciju, toplo - hladno, od odbacivanja, preko šutnje do dijaloga.

Pravoslavlje se tek očešalo o njih, dok mu protestantizam od početka daju potporu.

Nejedinstvo kršćana prema liberalizmu više je nego očito, kao i činjenica da je zapad zapravo postao carstvom liberalizma. Unatoč činjenici da liberalizam u svojoj biti nije ništa drugo do ideoološka utopija, poprilično zavodljiva, njemu se mogu pripisati i neke zasluge u pogledu promicanja ljudskih prava, demokracije, medijskih sloboda, ali i strahoviti promašaji sto su doveli do mučnih posljedica za suvremenog čovjeka. Pri tome ne mislim na liberalne stranke, već na liberalni tip društva a u kojem se već govori o liberalnoj civilizaciji.

S obzirom da se čovjek rađa slobodan i jednak sa drugima, misliše rani liberali, da je potrebno napraviti društveni ugovor i svoja prava prenijeti na vlast. Zadaća vlasti svodi se na zakonodavstvo, održavanje reda (represiju) i izbjegavanje sukoba (diplomacija), kako bi se gospodarski sustav mogao nesmetano razvijati, jer samo on i nitko drugi ne može donijeti napredak, sigurnost, sreću. Osnovne teorije i prakse ove ideologije utemeljili su mislioci na osnovi svojih interesa. Filozofsko teorijska potpora došla je naknadno. Ona je uвijek u spremi sa kapitalizmom. Može se reći da se filozof u stanovitom smislu prostituiru. Njegova je zadaća pojam slobode transformirati i prepjevati u golu razliku u cjeni, odnosno trgovinu. Istinski filozof, pa i bistriji drugovi pojedinih škola znaju da prodaju maglu. U krajnjoj izvrnutoj logici kapital diktira politikama. Filozofija liberalizma postala je teologijom trgovine, s preciznim dogmama izvedenim iz slobodnog tržišta. Statistički podatci izvješćuju o poslovanju u ime slobode, a to samo vrijeti više od slobode.

Slobodnjak dakle „može kupiti nečiju slobodu“. Trgovac, banka (monetarni fond, velike korporacije), financiraju »institute« slobodne intelektualce, civilna društva, organizacije i druge ustanove. Paradoksalno, filozof slobodnjaštva prvi gubi slobodu, i to slobodu slobodnog filozofiranja. On postaje zarobljenik trgovaca, njegovo vlasništvo, suvremenih rob, koji se hrani mrvicama sa stola Trgovaca. Treba li po imenice navesti Slovenske in Bosanske »filozofe« koji su pristali na ovakav odnos.

Koalicijske stranke na vlastima ponašaju se kao nekadašnji mlado liberalci. Pojam slobode suzili su na papagajsku »transparentnost« širili su državama svakojaki optimizam u pogledu zapošljavanja, otvaranju radnih mjesta, poboljšanju položaja penzionera, štediša, studenata, učenika, odvisnika od droge, itd.

Potpisivali su ugovore sa svim i svakim. Što povezuje stranke? Bez uvjetno pristajanje na liberalni koncept budućnosti obe države i odanost trgovcu.

Pa čak i SD, SDS, SNS, SDA, SP, SNS malo-malo podupiru ovaj koalicijsko liberalni konglomerat - ne MERAK - mi smo i tak liberalni i bez osnovnog za život.

Delavec Gospod (izdelala Katy)

VIKIĆI PORTAL

Dan migranata

Tema Svjetskog dana migranata u 2011. je dan globalne akcije protiv rasizmu i za prava imigranata, izbjeglica i raseljenih osoba.

Glavni tajnik Svjetske organizacije, gospodin Ban Ki Moon je rekao dovoljno o tome. "Kada su njihova prava povrijeđena i kada su migranti marginalizirani ili isključeni iz društva, tada ne mogu ni gospodarski ni socijalno doprinositi društvu, iz kojeg dolaze, čak i onom u kojem su ušli", je naizgled očita spoznaja koja se brzo raspršila, kod otupljivih pa čak i prije izmišljenih strahova.

Slovenija je zemlja useljenika, izvan nje je rođen svaki osmi stanovnik. To se može u velikoj mjeri pripisati životu u bivšoj Jugoslaviji, koji žive u zajednici, kao i priljev radnika u nezavisnu Sloveniju, koja je postala siguran otok na problematičnom Balkanu.

No, statistika ne govori o tome da li smo migrantima - prijatna država.

Na izbijanju ekonomskog krize svaki dan sam imao na umu, da nam je cijelo vrijeme neodvisnosti „Konvencija o zaštiti prava stranih radnika i članova njihovih obitelji“, koje su usvojene od strane Generalne skupštine EU, u danima plebiscita pa do danas strana.

Izbrisanim imigrantima u 1992.g., su se nakon 2008. pridružile mnoge priče o iskorištenim, neplaćenim, neosiguranim i na drugi način šikaniranim migrantima, koje su se napisale s lakoćom tijekom godina nakon postizanja neovisnosti.

Posljednja politička preguravanja, koja karakteriziraju pa pokazuju, da nijesu samo stranci sa privremenim ili stalnim boravkom u Sloveniji meta šikaniranja, nego i slovenski državlјani sa stranim korijenima.

Barem o danu migranata bi očekivali neku produbljenu misao o tome, a svjedoci smo statističkim podacima, uključujući i novac koji strani radnici šalju kući i koji je u 2010.g. iznosio (na papiru) oko 25 milijuna eura. Ništa o tome u kolikoj pomoći prispjevaju gospodarstvu i društvu u kojem se nalaze, ništa o njihovoj budućoj ulozi, a kamoli o njihovima pravima, i ako samo proglašenim.

U stvari, Slovenija je u to vrijeme u svoj Zakon o strancima sa veseljem pripisala europske direktive, uključujući uvođenje takozvane "Plave karte EU".

To je ravno rasistički projekt Unije pod izgovorom eliminiranja prepreka za strance, koji u nju dolaze kao visoko kvalificirana radna snaga.

Nema migracijske politike, koja bi bila dobra za obje zemlje emigracije i iseljavanja, nego da se ubrza odljev mozgova iz manje razvijenih zemalja te jačanje ilegalnog priseljavanja i sa njim povezanog rada na crno.

U Sloveniju sam došao jer sam čuo, da su tu ulice popločane zlatom.

Sada sam shvatio tri stvari, prvo, da ulice nisu pozlaćene, drugo da uopšte nisu popločane i treće, očekuju, da ih mi tlakujemo i to bez plaćanja.

Je li to zaista već sve u tzv europskom svijetu tlakovano sa zlatom, ili smo u Sloveniji zaslijepjeni vlastitom nečimernostjo?

I zatvaramo vrata svojoj (slovenskoj) budućnosti.

VIKIĆI PORTAL

Nema problema

Nema potrebe biti nikakav naročiti kulturni ni ekonomski stručnjak (poput onih što uspješno i »**bez ostavke**« režiraju takvu politiku našeg društva), pa da se uoči absurdna neodrživost ovakvog stanja.

Petnaest (ili čak dvadeset) godina bosanski su radnici proveli na raznim radnim mjestima da su se danas našli u položaju nemoćnih i nesposobnih.

Pred čitavom javnošću su okrivljeni, kao »**uvrijeđeni**“ - „**prišleki**“, zato što razaraju brak „**dobičkarjev**“.

Ali ako već moramo prihvati usporedbu što nam je nudi senzacionalistički tisak, tada bi smo mogli reći, da je želja za takvom bračnom vjernošću, žalosno - smiješna u jednom društvu, koje nema morala.

Radnik ne može odnijeti domovinu na potplatima svojih cipela, jer je narodnim jezikom radničke umjetnosti doživotno osuđen na svoju zemlju.

Da smo imeli više vrsnih „**teoretičara u Bosni**“ ne samo u građevinarstvu! i da smo ih više slušali, danas ne bi imali toliko vrsnih praktičara na radu u Sloveniji.

Ovako zaradi korice kruha dolazi do absurdne pobune radničkog trbuha protiv vlastitog talenta i duha.

Predstava »**pobune radnika**« spušta se s radnih mesta u poluprazne kafane, koje su po tradiciji bile i ostale Slovenski Parlament.

Umjesto **zakonske** pobune na radnim mjestima odigrava se parodija njene izvrnute slike u probavnom traktu organizacije dijela kafanskog zdanja.

U kafani radnici psuju svoje pretpostavljene, umjesto, da se na radnom mjestu pobune protiv loših reditelja života.

To je suvremeni slovenski paradoks - komedija.

To je teška i sramotna posljedica pada slovenskog gospodarstva, to je naličje njegove krize, koja se odvija kao karikatura jedne, moguće, ali neostvarene koncepcije i humanog sistema.

Pitam se:

-Tko je i (da li namjerno) režiser ove tužne i ružne predstave u gospodarstvu, gdje je naš brat iz Bosne doveden u situaciju, da nema niti za kruh.

Prevaren i uvrijeđen:

Najumniji, najbolji među najboljima, upadoše kao izbezumljena lica u zamku jednog nepravednog sistema.

Ovo je optužba!

Ali nju izričem u težnji za preporod slovenskog gospodarskog sistema.

VIKIĆI PORTAL

Zaštita migranata

18. prosinca 1990.g.Opc̄a skupština Ujedinjenih naroda usvojila je Međunarodnu konvenciju za zaštitu radnika migranata. Do danas, godine 2012, ratificiralo ju je 45 zemalja, iz Europe samo tri, odnosno Bosne i Hercegovine, Turske i Albanije.

Još 14 zemalja potpisali su konvenciju, ali je nije ratificiralo, a među njima nema zemalja Europske unije.

"Ovo je jasni dokaz, kako svijet prihvaca zaštitu prava - za radnika migranta"

VIKIĆI PORTAL

Ivan Zidar (SCT)

VIKIĆI PORTAL

Radnici, Baronice i Baroni

Spisak kojim se dokazuje, da je radnik ozbiljno ugrožen je prilično dug i kreće se od klasičnih kriminalnih radnji, do dokumenata, koja omogućavaju, da se to sve izvede.

Poslije svega, nameće se pitanje: kako je moguće, da vlast zanemari svoju obavezu prema zaštiti stranih radnika i prepusti je razvlačenju na sve strane.

Na to isto pitanje postoji i jedan odgovor.

Smatra se, da je propisima radnik na privremenom radu u Sloveniji dovoljno zaštićen, ali se on ne primjenjuje, što drugim riječima znači, da nadležni organi ne obavljaju svoju funkciju. Sva dosadašnja iskustva dokazuju, da u slovenskom pravnom sistemu ne vrijedi puno što je zapisano u zakonskim tekstovima, jer često puta je jače od toga ono što se misli u političkim strukturama. Nije li to ipak takozvani subjektivni činilac glavni krivac, što se slabo poštuje zakonitost s obzirom, da je politička moć pojedinaca odavno na „stranputci“. Sve to stvara dojam, da postoje legalizirani kanali za planirano ugrožavanje stranih radnika, počevši od ne isplatila osobnog dohotka, pa do ne plaćanja ostalih „prispevkov - SPIZ“. Pribavljujući dokumentaciju o radnicima na privremenom radu u Sloveniji opravio sam i intervju sa više od pedeset njih.

Šokantno, nevjerojatno ali i zabrinjavajuće

U Sloveniji, demokratskoj državi (koja to nije ?) i članici Europske unije, radnici su tretirani slabije od životinja. Zanimalo me je, u kakvim uvjetima žive ti radnici poslije napornog rada, koji traje po deset i više sati dnevno.

Moja prva posjeta je bila u Splitskoj ulici u Velenju.

VIKIĆI PORTAL

Izjave!

Radničko pravo nije napadnuto samo preko vlasnika poduzeća ili neracionalnošću u proizvodnji ili građevinarstvu, već i otvorenim ponižavanjem najamno davaoca stanovanja - bivanje. Uvjjeti, u kojima stanuju radnici iz Splitske ulice u Velenju ne razlikuju se mnogo od nekih konc - logora.

Ogorčenje !

Odavno se zna, da su radni, životni pa time i socijalni uvjeti stranih radnika vrlo teški. Ti vječni Nomadi putuju od radilišta do radilišta, mijenjaju barake, grade blokove i kuće, a da svojih uglavnog ne mogu imati. Skoro svi, umjesto uz topli lonac, prije podnevne pauze provode otvarajući konzerve.

Neki nemaju ni za to.

I sve bi to oni mogli, da podnesu, kada bi redovito dobivali osobni dohodak.

Na žalost, već nekoliko godina građevinci su na samom dnu ljestvice osobnih primanja. Uvjeti rada, zna se i to, posebno su teški. Gotovo i nema građevinske firme, koja nema barem nekoliko invalida. Budući da, u pravilu, u građevinarstvu nema takvih poslova koji bi bili lakši i za koje bi se invalidi mogli sposobiti, oni i nadalje rade teške poslove, „RAUBAJU“ se i bolesni odlaze u mirovinu - mnogi i ne mogu dočekati taj trenutak.

Zanimljivo je, da je taj problem najizraženiji u velikim građevinskim firmama.

Kao što su SCT, Vegrad, Primorje, Ingrad, Gradis, Igem-Kograd i drugi.

Najmanji problem radnika je kod malih poduzetnika, koji zapošljavaju od pet do deset radnika.

Da se građevinski radnici moraju „RAUBATI“, dokazuju i mnoga bolovanja. Zbog niskih ili nikakvih osobnih dohodaka, pa samim tim i niskih naknada za bolovanja, radnici ne odlaze na liječenje ni onda, kada bi zaista morali.

Ili pak, prekidaju bolovanje usprkos liječničkom negodovanju. Loši uvjeti rada i stanovanja, a k tome još i preniski ili nikakvi osobni dohoci, uzrok su što građevinarstvo sve više i sve češće „PROIZVODI“ invalide rada. Na žalost, većina od njih su bosanski muslimani.

VIKIĆI PORTAL

Građevinske Baronice i Baroni pa i dalje uživaju.

Prošla je godina od stečaja Vegrada, nekadašnjoj direktorici Baronici Hildi Tovšak, kojoj se na sudu gomilaju „ovadbe“ - prijave, pa se do sada nije skrivio niti las.

U dvije hiljade jedanaestoj je stečaj razglasio još jedan građevinski velikan - SCT.

Baron Ivan Zidar.

Primjeni li se taj podatak na ukupno zaposlene u građevinarstvu i industriji građevinskog materijala, ispada jedna statistička konstatacija.

Za Baronice, Barone i Tajkune to ne vrijedi !!!

Smatram, da je danas ludost obijati banke, kada se iz njih mogu sredstva iznositi na bezopasan način. Uostalom, sve su učestaliji slučajevi o aferama s kreditima, koje ne dobivaju obični građani, već ljudi od utjecaja.

Nema više klasičnih prisvajanja, kao što je na primjer krađa građevinskog materijala, već se uzima sve u velikim količinama i u basnoslovnim vrijednostima (u papirnatom obliku).

Na drugoj strani, rijetka je sudska praksa, da se opljačkano oduzima, što je inače predviđeno zakonom. Sankcije predstavljaju pravo rijekost u domaćem pravosuđu.

Za radnike i obične ljudе to ne vrijedi.

Dakle, za Baronice i Barone neće biti krize.

Romantika je u ovim mojim traganjima izostavljena: nju prepuštам ljudima, koji su govorljiviji od mene, skloniji sentimentalnoj gorčini, jer meni najdostojnije oslikava nečija sudbina - dokument - izjava.

Ona može biti - vrlo potresna, baš kao u slučaju naših radnika iz Bosne.

Radnici nijesu kukavice, ali moraju biti zbog straha od onih, koji još uvijek imaju veliku moć da čovjeka natjeraju, da pati ni kriv ni dužan.

Eto zbog toga ne protestiraju.

Nema razumnijeg objašnjenja, nego da su radnici krivi za pokradene pare.

VIKIĆI PORTAL

Radnici Vegrada – mračna kronika

Postoje na stotine slučajeva sličnih ili najčešće još gorih od slučaja radnika Vegrada. Svi oni predstavljaju veliku i nedovoljno osvijetljenu mrlju na savjesti politike, pravosuđa i javnosti. Kako nažalost, slučaj Vegrad prije nije dospio u javnost krivi su i sami radnici, Dvadeset i prvo stoljeće u Sloveniji više ne pozna kaste ni u kojem od klasičnih oblika, ali zato njeguje bezbroj prefinjenih načina kojima je u stanju od radnika ne-slovenaca ako baš hoćete; čovjeka učiniti nečovjekom; premda istovremeno nije prekršeno nijedno od zajamčenih prava tog istog radnika. Za takvo gospodarenje nisu potrebne škole, nego mentalitet, koji ne poznaje ni najosnovnijih pravila o dobrom, korektnom poduzetničkom djelovanju i ponašanju do stranih radnika. Taj mentalitet nagrđuje ovu državu ne samo u smislu o kojem pišem, nego i u smislu o kojim će se govoriti i po drugim državama. Tko može razjasniti niz odredbi u kojima je izravno vršena otimačina i gdje su zapostavljene najobičnije radničke pravice. Uz sva moguća stručno-prefrigana razjašnjenja takvu socijalnu nepravdu radnici će teško progutati. Problem se u prvi mah iskazuje kao ekonomski, kao pitanje nestasice novčanih sredstava, koja se raspoređuju tamo gdje su najmanje potrebna.

Ako nešto škripi u općem gospodarskom sustavu ove države, neka tu opaku bolest podmazuju oni kojima su kotači zardali, a ne radnici.

Neka se drže oni, a ne mi!

Neka idu k vragu oni, a ne mi.

Nema poduzeća u Sloveniji čiji radnici ne vjeruju, da je država kriva za sve. Međutim u procesu razvlašćivanja države, političari i vlasnici poduzeća su spremni uzeti njena prava ali ne i odgovornost.

VIKIĆI PORTAL

Hilda Tovšak (Vegrad)

VIKIĆI PORTAL

Rasizam pod krinkom bontona

Kultura kao opće čovječansko dobro ne smije niti može biti strana - omeđena, parcijalizirana, već potreba svakog radnog čovjeka i to ne samo u sferi rekreativnog, lako-zabavnog, već znatno šire, uključujući i sopstvenu kreativnost radnika bez pretenzija za vrhunske domete.

VIKIĆI PORTAL

Jasmin Čehajić

VIKIĆI PORTAL

Budućnost radnika

Predviđanja nekih stručnjaka koji su početkom 2011. predvidjeli da će slovensko građevinarstvo udariti u dno, su bila očito (pre) optimistična.

Obujam građevinskih radova je na godišnjoj razini niži oko 30%. Smanjenje potražnje sve prati održivost građevinskih radova, što uzrokuje postojeći insolventni zakon velikih rizika za kooperante i dobavljače u lancu. Slovensko građevinarstvo pouzdano prepušta tržište za strane tvrtke.

Samo prijelaz po gradovima otkriva nam dejstvo, da na gradilišta, koje su nekad krasili natpisi „Vegrad“, „SCT“, „Primorje“ sve više dolaze strane tvrtke, kao što su „Alpine Bau“ i „Strabag“.

Glavni problem, koji iz njih proizlazi, je sigurnost radnog mjesa.

U tri godine u građevinarstvu je ostalo bez posla više od 25.000 ljudi.

Negativan utjecaj zatvaranja tih poslova, bit će mnogo teži i dulji rok za slovensko gospodarstvo. Vjerujem da je u industriji ugroženih najmanje 20.000 zaposlenika.

Slovenija je jedina zemlja u Europi s takvom dubokom recesijom u građevinarstvu.

Kako postupiti?

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

8. poglavlje

Čestitka – Nova godina

Bonton

Iskustvo i radnici

FOSFOR – Franc Rode

Tomaž Majer – Kukulj u žitu

Spomen kamen – Hribar

Zahid Babajić

Novalija Muminović

Športaš Amir Karić

Gradonačelnik Zoran Janković

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

Čestitka – Nova godina

Neke ugledne ličnosti nazdravile su u Novoj 2012.g. „za napredak, čast i dostojanstvo Slovenaca“ dižući pritom sigurno čašu i političkoj platformi, koja sigurno ne vodi onome cilju, za koji su rekli, da se i u našim prostorima događa istinski mir za svakog čovjeka i svaki narod.

Dijeleći narode i narodnosti što žive u Republici Sloveniji, samo na Slovence opredijelili su se za staru platformu samo u novom ruhu.

To je dokaz više, da takve ličnosti u Sloveniji, usprkos nekim potezima - u kojima pretežno rješavaju pitanja odnosa prema društvu i državljanima, ne odustaju od poznatih stavova, te da ujedno izražavaju osjećaj visokog političkog senzibiliteta prema zemlji i izvan nje.

Odjeli... politička korektnost, pozdravljeni neposrednost..., odje...!

VIKIĆI PORTAL

Bonton

Priroda nema osjećaje, to si mi kao ljudi samo umišljamo s antropocentrično dioptrijsko.

Slijedimo proživljenome instinktu, koji je u malo više izravnome obliku pridobio primitivno, vulgarno, nekulturno.

Necenzurirani, predracionalni puls je sfiltriran s kulturnom matricom, koja potiskuje osnovni impuls u lijepo pakirani moralni nauk, kako se treba ponašati u dobrom društvu.

Smetajući crnac, u kojem se ogleda naš strah pred nepoznatom tamom, tako postane crnac, pored Roma, koji naravno nije cigan, Albanca ne Šiptara, i Bosanca, koji nije Englez.

VIKIĆI PORTAL

Iskustvo i radnici

(...) odpovedujem pogodbo o zaposlitvi iz sledečih razlogov:

- poniževanje, obtoževanje in očitki brez dokazov, ter žaljenje; citiram besede g. Xx.
- »Pošteni so davno izumrli, ti Xxx si konj in mi nisi več simpatičen, zato te ne želim več v svojem podjetju.« »To je moja firma in lahko počnem kar hočem!».
- Nepravilen in nezakonit postopek delodajalčeve odpovedi pogodbe o zaposlitvi, kajti ni mi omogočil zagovora.
- Neprofesionalen in nemoralen odnos delodajalca, saj se ni oziral na moje prošnje in moledovanje moje žene, ki gaje v solzah rotila naj premisli.
- Nezakonito prikazovanje delovnih ur, dodatkov .in osebnega dohodka namreč na plačilni listi za mesec marec mi je prikazal OD.
- Diskriminacija in šikaniranje, saj me je delodajalec hotel' izločiti iz moje skupine in me želel poslati na drugo lokacijo, na delovno mesto v Mursko Soboto, s tem pa me je želel prisiliti, da dam odpoved pogodbe o zaposlitvi in ločiti od družine.
- Nečloveški odnos, saj meje pahnili na rob revščine, kajti za preživetje imam samo 117evr., torej zavestno uživa v moji nesreči, saj nimam za hrano. Povrh vsega pa je g. Xx vedel za mojo situacijo, ki jo imam v Bosni. Moja mama je namreč zelo bolna in nima zadovoljivih sredstev za zdravila in normalno življenje, zato so tudi moji svojci odvisni od mene in moje žene.

- Onemogočil mi je zaposlitev v drugem podjetju, saj je seznanjenj o tem da nimam osebnega delovnega dovoljenja, na katerega pa se mor čakati do 60 dni:

Vsi delodajalčevi postopki in vedenja niso posledica normalnega odnosa in odločitve na delu, temveč posledica »nesimpatičnosti«.

Lep pozdrav!

Potpis:

(napomena: ovo je dio teksta iz pisma - imena su arhivirana)

VIKIĆI PORTAL

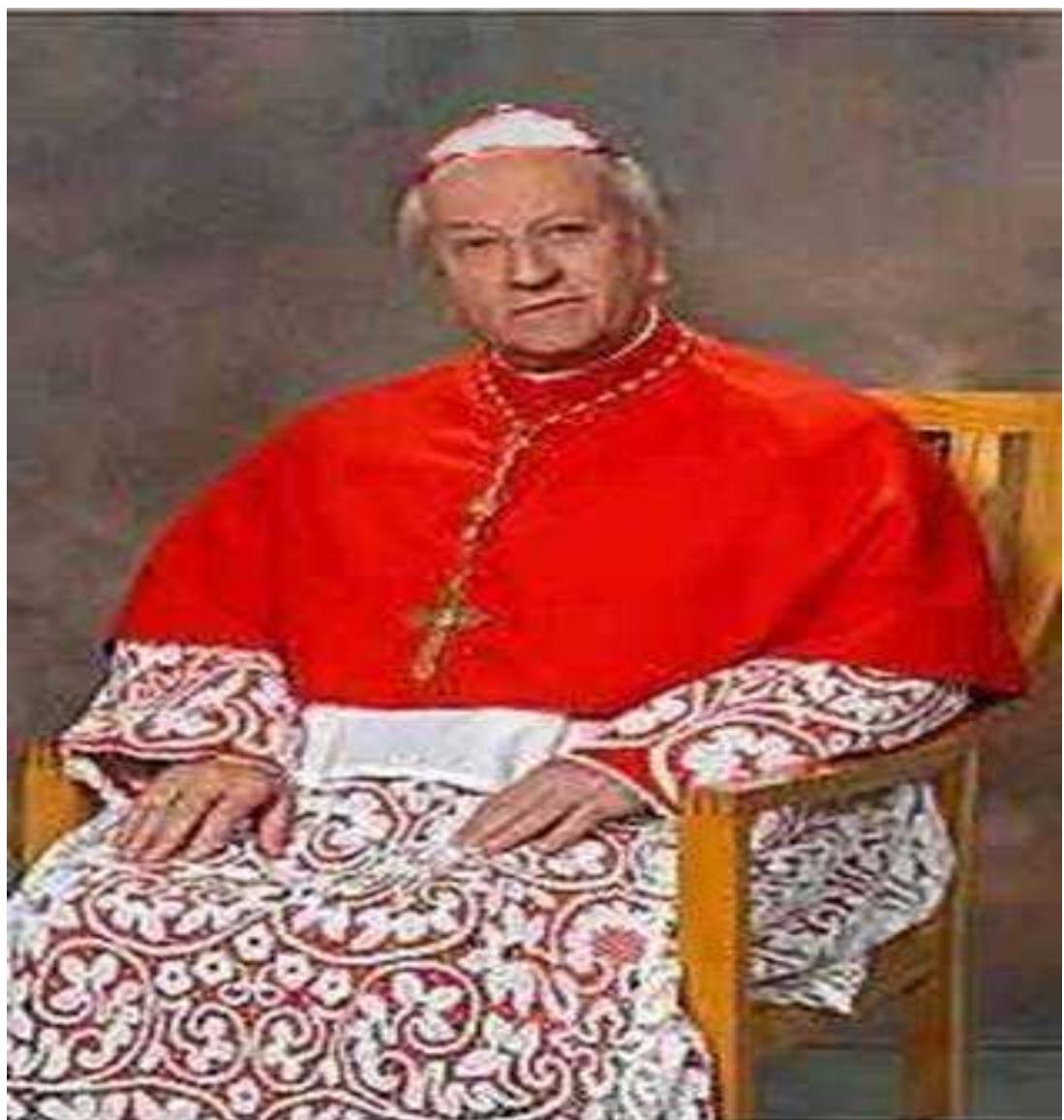
Fosfor – Franc Rode

Svako strogo zatvorena politička ali vjerska ideologija, svaki potpuno politički sustav ima vrijednost, kojoj se najniža točka može označiti kao negativno. Ključne riječi imaju svoje strogo određeno mjesto, određeno do najtanje nijanse. Bez obzira, tko bio na listi najpopularniji, Franc Rode svojim iznimnim kvalitetama ne »iznenađuje« prvi put. Svatko tko ga je još iz razgovora o gradnji džamije, pa i ranije, slušao, i tko ga danas sluša, ne možeš razlučiti govor od mrmljanja.

Osim govorničkog dara Rodeta o politici odlikuje dinamika, neprestano traženje i iznalaženje novih mogućnosti i novih poteza uperenih protiv muslimana. Ovaj majstor, taktike tom je svojoj dinamičnošći svoju funkciju što obavlja čini živom i djelujućom. Govornička vještina i sposobnost taktičkog snalaženja u situacijama dostatne su za političara, ali ne i za vjernika. U tom smislu i njegove izjave ja ocjenujem kao strateške, a ne taktičke poteze. Nitko pametan ne želi, a nema ih niti mnogo takvih koji bi to uopće mogli, Franca Rodeta zbog toga učiniti nacionalistom. Sva njegova biografija, sav njegov život, govore suprotno. Iz svih tih razloga Franc Rode je u Sloveniji voljen, a do drugih bi trebao biti pošten. Samom gospodinu želim mnogo uspjeha u znanstvenom oblikovanju strateške koncepcije do islama. Ali, neka svaka nacija, bez obzira dali nam želi dobro ili зло, zna da ćemo platiti svaku cijenu, podnijeti svaki teret, izložiti se bilo kojim teškoćama, pomoći svakoga, suprotstaviti se svakom neprijatelju i osigurati opstanak i uspjeh vjere.

Bez pretenzija, da vodim polemiku s navedenim, smatram, da je neophodno obavijestiti muslimane, pa i slovensku javnost o činjenicama, koje osvjetljuju čitav tok događaja na objektivan način. Jer za neke citirane napise može se reći, u najmanju ruku, da imaju karakter dezinformacije, a izjava Rodeta je posve

Biskup Franc Rode

VIKIĆI PORTAL

jednostavna, neobjektivna interpretacija stanja i događaja. Čovjek riječju izražava ono što jest, zaokupljen je onim, što ga pogađa, a odgovara na ono što ga izaziva.

Prisutna je pretpostavka:

Neka cijenjeni gospodin Franc Rode tumači pitanja ili sreću svih, pa će svima biti dostupan, postat će posve dostupan ljudima. Želim reći, svoje najiskrenije uvjerenje.

Istina je, da nestrpljivost izražava stanovitu istinu, istinu budućnosti, koja malo *gura* sadašnjost. Pravi i nužni stav jest aktivno strpljenje. Svijet se gradi dan po dan. Džamija i muslimani u Sloveniji također, oni napreduju putnim smjerom ljudi.

Beli fosfor - u tami svetlika i jako je otrovan.

Mufti Grabus

On to čini postupno, uzimajući u obzir mnoge složene i kad kada protuslovne okolnosti i veoma poštujući vjere i osobe; to kad kada daje njegovom djelovanju aspekt oklijevanja.

Ali on to čini.

Naša vječna nada nas obavezuje, da ljubimo svoj narod.

Potresa nas njegova raseljenost, zabrinjavaju nas toliko problemi, moralni i ekonomski, obiteljski i društveni, tako moćno prisutni u životu muslimanskog naroda. Nije rečeno, da je zbog bolje budućnosti muslimanska sadašnjost trebala biti ovakva.

VIKIĆI PORTAL

Tomaž Majer - Kukulj u žitu

Geografski položaj **Tomaža Majerja** je: tijelo u Sloveniji, a duh mu u Kočevskom Rogu.

S jedne strane, dakle imamo čistokrvne Slovence, s druge strane ograničene, neartikulirane, u nerazumljivo odjevene krpe-cote animalistička stvorenja.

Ovdje ću pokazati psihološke karakteristike i procese koji su tipični za Tomaža Majerja.

To se zove igrani razvoj, a to znači da je njegova pojava i pisanje u tom razdoblju normalno. Moj cilj je pomoći čitaocima da razumiju njegovo ponašanje i raspoloženje do priseljenika - državljana Slovenije.

VIKIĆI PORTAL

Definicija mladosti

Svaki pojedinac se zbog naslijeđenog zapisa u geni razvija i raste. Istovremeno okolina u svakom životnom razdoblju postavi pred njega određene zahtjeve i očekivanja. Čimbenici (genetika i okolina) tome pridonose da pojedinac prelazi iz jedne životne okoline u drugu.

Karakteristike (značaj) Majerja su: da još nije u mogućnosti pobrinuti se za vlastiti život. I stoga je ovisan od drugih, zaštićen i navezan na druge istomišljenike (čitaj: budale).

Po definiciji, normalnih ljudi takve osobe bi podijelili na tri razdoblja:

1. Rano,
2. Srednje,
3. Kasno.

Što je Tomaž Majer?

- Dali je sposoban ljudskosti ?
- Je li u mogućnosti brinuti se za sebe?
- Je li odgovoran samostalno za sebe?

Na koga je više navezan: na normalne ljudi ili na sebi jednake?

Na ovo pitanje nije teško dati odgovor.

Njegovo tijelo je oder.

Sve što ulazi u njegovu glavu mijenja svoju prirodu i već u ulazu dobiva mnoge varijacije i tumačenja značenja.

VIKIĆI PORTAL

Dijaprojektor u njegovom mozgu ne spava. S entuzijazmom lijepi veće i manje smisle po embalažama. Na takve jednostavne stvari, kao što su harmonija među ljudima lijepi etikete mržnje.

U nekom trenutku nosi u sebi odjeću poremećaja u drugom agresije i na kraju pohote. Osjećaj je, prema našoj maloj veličini, olakšanje. Olakšanje jer znamo tko je Tomaž Majer.

Ali nešto drugo iza toga стоји.

Gubitak osjećaja stvarnosti je šteta, koja za normalnog čovjeka predstavlja problem. Nekoliko takvih ponavljanja i već je činjenica.

Nema razlike između individualne i kolektivne mržnje. Onaj koji mrzi pojedinca može podleći i kolektivni mržnji, pa čak je i proširiti.

Skupinska mržnja - bilo da se radi o vjerskoj, socijalnoj, nacionalnoj, ideološkoj, je nekakav lijevak, koji u sebe usisava sve, koji su skloni individualni mržnji.

I što je za dodatak Tomaža Majera pored kopuliranja, još tipično za imigrante, dakle "južnjake" zajednicu ne-slovenskih državljanina:

- Da imaju jak instinkt stada, te izrazio da oni tvore stada (ovce),
- Govore sa stranim naglaskom, imaju problema s artikulacijom i komunikacijom, ili uopće nijesu sposobni govoriti,
- Ne razlikuje nepristojno od pristojnog. Sposobni su samo fizičkih (Sportnih) aktivnosti, intelektualnih pa ne mogu, ih ne dostižu,
- Ne znaju čitati, pa prepoznaju brojeve, pamćenje im uzrokuje probleme, i slično.

To nije samo (potencionalni) govor mržnje, nego i otkriti rasizam.

Ljudi koji mrze, vežu svojstva, koja zajedno analizirana - nude opće objašnjenje porijekla njihove mržnje.

Čovjek koji je kao Majer, ima potpuni nedostatak odstojanja do samog sebe, i nije u stanju prepoznati vlastitu smiješnost. Tomaž Majer ne zna osjećaj male veličine i ograničenosti.

Mržnja, koju širi i produbljuje, ima posebnu atrakciju, te sposobnost, da u to povuče još druge ljudе, koji nisu bili u stanju mrziti.

Ljudi koji nijesu sposobni samostalnog života, podliježu sugestivnim utjecajem tih budala - koji mrze.

"*Ideologija mržnje*", da treba uspostaviti, otpor i za sve nesreće i njegov užas kao pogodjene duše okriviti imigrante.

Načelo mržnje znatno mu lakša život, zato što mrzi nije sposoban pravilno razmišljati. Gospodin Tomaž Majer je ugrožen svojim vlastitim poremećajem. Krivac, koji je u tome prepoznatljiv, je jezik, boja kože, i njegovo ime.

Njegovo puno ime prezime govori, da je još manje Slovenac, kao već spomenuti došljaci. Njegov um nije povezan s kapacitetom ljudske misli. Sposobnost njegova razmišljanja je krhki dar prirode, kojim se mora postupati pažljivo.

Iskreni ljudi ponekad kažu, da su Južnjaci takvi ili drugačiji, a time ne misle ništa loše.

"*Razliku*" s razumijevanjem i tolerancijom treba uzeti kao činjenicu, i to poštovati !

Tomaž Majer je šupalj, prazan, pasivan, ravnodušan i apatičan čovjek.

Gubljenje osjećaja za realnost za T.M. ne predstavlja poseban problem. Da je igra svih protiv svemu u miru najviši brutalni oblik rata ne treba posebno naznačavati. U tom smislu on vjeruje o iluziju, da će ići na referendum protiv ukinuću dobijenih državljanstva. Prijatno (za njega) ohranja iluziju da će nekom narodu (manjini) koja nikome ništa ne oduzima, dokraja zatvorit vrata pred nosom sa gromoglasnim NE. Prijatno (za njega) da će nekoga dana na listiću zaokružit nešto što će simbolizirati dizanje opće ludarije.

Mjesto, država, Evropa. Prijatno je da čuva iluziju, čovjek koji je kao Majer s vremenom zavoli vlastite pogrešne izvore, još posebno, ako popravljanje tih zahtijeva preveliki trud. Apelovanje na mržnju samo povećava njegovu nemoć.

*Čovjek koji ne razmišlja.
Ne razmišlja, jer nema s čim.
On ima mozak, ali nema pamet.*

Drage muslimanke i dragi muslimani:

U Bosni i Hercegovini je puno Slovenaca koji tamo žive i rade.

Ne dopustimo, da se tamo osjećaju ugroženi ili zanemareni.

VIKIĆI PORTAL

Spomen kamen - Hribar

Što se događa s nacionalnim odnosima, kod nas u Sloveniji?

Do jučer smo s ponosom naglašavali, u našem slučaju suprotno situaciji u mnogim zemljama da su multinacionalni odnosi mogući multinacionalnim društvima.

A danas?

Navodno nas je strah koncepta zajedničkog života, a ne pitanja u ovoj krizi. Što se krije iza razgovora o tome, da li je nacionalno pitanje svakog naroda u Sloveniji adekvatno riješeno, ko je kriv za nacionalno pitanje pojedinih naroda.

Istina je da postoje nacionalističke strasti i sukobi, koji primaju javni legitimitet (pojedinci, kažu da to nije ništa loše), koji u multinacionalnim centrima dovode do sukoba na nacionalnoj osnovi.

Naravno, ne mogu se negirati nacionalne osobitosti, ali se ne bi smjele zloupotrebljavati.

Naše rješenje je u prekrasnoj formuli:

JEDINSTVO U RAZLIKAMA, RAZLIKE U JEDINSTVU.

Razlike moramo prihvati kao bogatstvo a ne kao prokletstvo.

Nacionalni odnosi u Sloveniji ne mogu se ostvariti napraviti na povijesnim pravima, niti politici sa majorizacijom ili vanjskog patronadstva takozvanih "nacionalnih centara" niti ne na temelju nekih posebnih pravila proizašlih iz brojnosti ovog ili onog naroda.

VIKIĆI PORTAL

Gоворити или писати о националним или вјерским односима у Словенији, а не рећи гolu истину, да су мусимани „*rak-rana*“ за особе сумљивог морала не би имало смисла.

Споменка Хрибар, најлошт, још увјек се губи на заборављеним stranputicama, обрастлим тешко пријелазним dračjem обмане, mržње и проклетство дјелује против мусимана, али исто тако против своје властите - рођене земље.

За слободну и независност Словеније гласовало је више од 90% мусимана, и били су спремни dati život за њу.

Зар nije poniženje za jednu intelektualku, pripadnicu jedne demokratske земље, koja nema svoje osobno mišljenje o svom narodu u Bosni, па да јој то као smjernica služi како су они прихваћени тамо по етничком и вјерском пitanju.

На љалост, она још увјек припада шаћици оних који се "*koprcaju*" у мутном blatu.

Nedostaje tvrdnje, да је Словенија изабрана чиста аријевска раса, и као таква једина позвана, да доминира над другима, а ти други би morali бити sluge тој изабраној раси као drugorazредни ljudi.

Када сам слушао njene govore ili читao njene članke tresle su mi se trepavice. Nijesam mogao vjerovati, да се нека особа може okrenut na "Tumbe" i pozivat на будућност државе у којој preokreće sve vrijednosti, vjere, zakona, народа и politike ...

Слуšаocima i čitaocima se želi представити као "*javni radnik*" углавном intelektualac te као "*množina*" slovenski narod.

Ona to nije!

Нека мусиманима докаžeједну гесту, где би као особа с homogeom, pisca, publicista, intelektualca или водитеља од неких kulturnih institucija dala свој потпис за заштиту, на пример, мусимanskog народа у Словенији.

Тако као што су то чинили гospodin Zoran Janković i gđa Danica Simčić.

Нека нам не **TRALALAKA** о svojih nekoliko istomišljenika - они су се само trenutno uključili у njenu "*strategiju*" о slovenskom "*nadčovjeku*".

To bi bilo sve !

VIKIĆI PORTAL

Nisam pisac "Perit" - o njenoj kreativnosti neka govore i sude stručnjaci.

Ja nisam ni odvjetnik - ali bi mogao sate i sate razgovorati o tome koliko se njene izjave lako prihvate kao dostignuće težnje slovenskog naroda u kontekstu državne misli.

Ja nisam ni povjesničar, da bi mogao pohvatati sve njene konce promašenih "*strijeljana*" i razlog što se je zatekla na mračnom putu iz kojeg se svjetlost ne može vidjeti čak i usred bijela dana.

Kritizirati "*idole dvadeset i prvog stoljeća*" opisao bi određenu vrstu mudraca, koji su napustili "*od prirode postavljene pretpostavke za rad razuma, koji se lako usporedi sa životinjskim, koje su izgubile svoj INSTIKT*".

INSTIKT čovjeka je pamet , razum!

U tom smislu, Spomenka Hribar povrijedila je svoj poziv: ona je potkrijepila legitimitet.

Razum se sada napušta. Kriza istine je kriza razuma i pameti, ona je ujedno kriza u državi, crkvi ili džamiji.

Spomenkina "teorija" je sama po sebi grijeh, a ne da se u njoj griješilo, kako to ja govorim. Pri svemu tome jednu jednostavnu stvar ne razumije ili to neće: ona je razvrijedila "*zdrav razum*".

Ne pišem u ime drugih, niti po ničijem naručenju, niti imam niti hoću bilo koga da slušam tko je na strani njezina mišljenja. Govorim, kao slobodan dobro informiran čovjek. Govorim i pišem kao musliman slobode misle, Bosanac - ili - kao Jelovčanin.

Pišem na svoju ruku, a tako i govorim na vlastitu odgovornost, i još više sam uvjeren da tumačim poštene instinkte i osjećaje.

Tumačim dispoziciju "*zakopčanin specijalista*", koji su nam naklonjeni i koji se sutra za zelenim stolom ne bi protivili da nam pomognu po gornjem kriteriju.

Ova vjerovanja su mi dala snagu da pišem i govorim ono što mislim.

Moramo se boriti protiv političkih ljudi, zaostalih mentaliteta "*napitim starim nostalgijama*", koji nisu sposobni shvatiti "*napredak*", koje mase ljudi osjećaju.

Neka moju kritiku razumije kao vrstu dijaloga, to jest, ne kao "*čekić*" sa kojim sve razbijam oko sebe, nego kao pristup s argumentom i željom, da se postavim njeni "*mirni svijesti*" s kojom se i u razgovoru i okolini razmeće - zagađuje.

VIKIĆI PORTAL

Ali neka zna, većinu muslimana ne interesiraju njene misli!

Mery Hopkins

VIKIĆI PORTAL

Zahid Babajić

Rođen 1964.g., u kraju Rašljeva, općina Gračanica u Bosni.

Poslije završene osnovne škole 1979.g. dolazi u Sloveniju, u Velenje i upisuje se u metalnu školu, po završetku se zapošljava u velenjskom rudniku kao „jamski ključavničar“.

Godine 1994. odlučuje se za privatni sektor i osniva poduzeće koja traje i danas.

Zapis na logotipu poduzeća glasi: „*Prolaznost života je put ka vječnosti*“

Pogrebne usluge Babajić, d.o.o., Škale 98a, 3320 Velenje - SI

U trenucima nečije tuge poslije smrti najbližih ne može se govoriti o ličnosti i liku gospodina Babajića.

U tajni njegovog čutanja, u tom trenutku tuge ima više istine nego u rečima.

Umrijeti ljudski, umrijeti saglasno - samom sebi, je umreti u poštovanju živih.

Kod Babajića se ne radi samo o poštovanju do mrtvih, već mnogo više od toga - o tuzi, stavu prema ljudskoj vrlini i - poštovanju u isti mah.

On posjeduje ljudske vrijednosti koje se ne sreću često, ali koje u društvu djeluju neprekidno.

Gospodin Babajić nosi našu vjeru, učvršćuje svijest o vremenu i ljudskim mogućnostima, on to podstiče.

Nijesam sreo čovjeka koji sa takvom strašcu zna ljetopise naših gradova i sela, našu prošlost, punu drame i tragedije.

Ceni prošlost i sadašnjost, sa onom ljubavlju, nepokolebljivom, neobuzdanom.

Malo tko ispoljava takvu tvrdnu ljubav i veru za ovu zemlju, za sve ono što čini čist koren nacionalne istorije, morala i kulture.

VIKIĆI PORTAL

Zahid Babajić

VIKIĆI PORTAL

Uočio sam njegovu iskrenost i širinu u gledanju zajedničkog života svih državljana Republike Slovenije. Dug prema ovoj zemlji i ovom narodu, kome on svim srcem pripada.

Babajić Zahid ne želi da isticanjem i zaslugom ulazi među ljudе.

On nije takav.

On je jedan čovjek od ljudske snage i jednostavnosti od istine.

Pričao mi je o svom životu, sa toliko nježnosti i djetinje osjetljivosti - o svojoj mladosti, o svojoj porodici, o svoj majci i o ocu prema kojim je sačuvao odnos iz svog detinstva. Dvojbe između svakodnevnog života i društvenih obaveza - kod njega nema.

Od toga, sa kim se druži, kako živi, koliko i dali se odmara, koliko voli i poštuje ljudе kako im vjeruje, kako se prema sebi kritično odnosi.

Uočio sam da zna tako prodorno da misli.

Jednostavan je i dobar i onda kada kritikuje, posjeduje u sebi oštrinu, a uz to istovremeno puno velikodušnosti i osjećajnosti.

Kod njega mi se najviše dopada što nema zagonetnosti.

Malo što prešuti, ali nikada nije grub, ni sujetan.

Zna za prkos, ali i za inat, ali ne i za mržnju.

On prije svega želi da bi bili bliski jedni drugima.

Zna da mnoge nepravde u ovo vrijeme, mogu da budu ublažene jedino ljudskim razumijevanjem.

Njegovo ponašanje i odnos do drugih mora uči u letopis mnogih generacija. Ne samo da čuti dužnost, da opravda povjerenje, koje mu se da, nego ga nesebično, ispunи.

Dokaz su pohvale, koje sam opazio u njegovom uredу.

Gospodin Babajić nosi našu vjeru, učvršćuje svijest o vremenu i ljudskim mogućnostima - on to podstićе.

Mnogi su počašćeni što ga poznaju.

VIKIĆI PORTAL

Most, ki je povezal dve kulturi

Podjetnik Novalija Muminović je v Paški vasi pri Šmartnem ob Paki zgradil most in ga podaril občini.

Lokalni podjetnik Novalija Muminović je uredil in vstopil v Šmarješko ob Paki izvajec na prevoz, veličanstven most Manžem Čolakom, direktorjem urada za turističko skrbnost Alejem Galčičem in zavojem življenjske skupnosti v Slovenski Nevladni Grabenici ali odprtih inovacij.

Novalija Muminović

VIKIČI PORTAL

Novalija Muminović

Ako prođemo u trenutku samo najvrjednije vrhunske njegove misli, kreativnog raspoloženja i živost rada u trenutku shvatimo da je gospodin Muminović živa legenda ogromnih razmjera.

U svakom koraku, u svakom dijelu Šaleške doline, kao i Slovenije je ugrađen njegov doprinos u dokumentu Republike Slovenije, u kojem se ogleda snaga njene politike i radnje je neizbrisano zapisano njegovo ime.

Ime čovjeka, koji u jednom označuje tri neodvojive koncepta: osobnost, Slovenije i sve nas.

Budući da ne postoji čovjek koji bi u narodu tako pustio dubok "utisak" kao što ga je on.

Od prvog dana, kada je došao u Sloveniju davne 1977.g., je svoj rad, moć i povjerenje gradio na temelju ljudi. Svi znamo da ljudi imaju važnu ulogu u društvu samo ako razumiju potrebe i želje toga naroda. Na svom putu, koji ga je vodio od rodnog grada Srebrenika u Bosni, njegovo prvo bivanje je bilo u Litiji. Od 1978.g. je stalno naseljenu Šaleški dolini ustvari u Šoštanju.

Muminovićev život je samo jedna borba, koja je trajala i koja će trajati, i neusahljiv je izvor u teorijski i praktički omislitvi iskustva i prakse u borbi za dobrobit svakog ljudskog bića.

Godina 2011. je za zasigurno doba Muminovica koju ce zapustit sadašnjim i budućim generacijama državljana Slovenije. Proglašen je kao "**dobrotvor 2011**" za Sloveniju.

Na svečanom zaključku "*stare godine*" i ulaska "*Novu godinu*" je proglašen od strane Šaleščana kao "*građanin u 2011.*"

Gradi objekte koji su pojam i simbol vremena, reprezentativna slika karaktera i veličine te nose pečat razine, kulture, civilizacije i umjetnosti. Unatoč često teškim situacijama stvorio je uvjete, da su arhitekti i građevinari realizirali objekte, koji su dostojni vremena u kojem grade.

Tvrtku "*PRIMATA inženjering doo*", Šoštanj, je razvio u značajnu industrijsku panogu, koja po cijeloj državi mijenja lice pokrajine.

Pod njegovim ravnanjem, i sa njegovim novcem su izgradili bezbrojne stambene zgrade i nova naselja.

Muminovićev izravni interes za izgradnju svih objekata očituje se u njegovoj svakodnevnoj prisutnosti na gradilištu, na završnim radovima te na preuzimanju i otvaranju objekata.

Razvojni put, koji je počeo nastaviti će sin Mirza Muminović koji je uz njega, u svakom poslu, pa ga prati kao očeva "*desna ruka*".

Polazište za budući razvoj jasno je postavio.

Obitelj Muminović iz Šoštanj: Novalja (rođen 1960), supruga, sin i kći.

VIKIĆI PORTAL

Športaš Amir Karić

Ako bismo pokušali sastaviti idealnu listu najboljih slovenskih nogometnika svih vremena, njegovo mjesto bilo bi u samom vrhu. Među nekolicinom izuzetnih gospodin Amir Karić skupio je toliko igračkih i ljudskih kvaliteta u karton svojih umijeća.

Uz svaku liniju, u svakoj rubrici je maksimalno, najviša - izvrstan !

Za start, za pogled igre, za tehniku, za eleganciju, za viteštvlo!

Gospodin Amir Karić igrao je onako, kako je tražio nogomet onih vremena.

Bio je bez nedostatka.

Snažan, jak, neustrašiv.

Pouzdan u svakoj prilici.

Bez oscilacija.

Ulijetao je u najveće gužve.

Nije štedio snage.

Za njega nije bilo izgubljene lopte.

Pred njim su padala i najveća imena svjetskog nogometa.

Gubili su duele.

Bio je takav.

Bio je takav noseći dresove Slovenske reprezentacije.

Bio je junak među odvažnima za svjetsko prvenstvu 2002 u Južnoj Koreji, u AZIJI.

Nogometni Slovenije napravili su pravi podvig, što je najveći uspjeh slovenskog nogometa svih vremena. Bio je to put u visoko društvo.

VIKIĆI PORTAL

Šokirali su u više navrata stadion i protivnika.

Gledalište je aplaudiralo majstoru, kakav je Amir Karić.

„*Baratao*“ je loptom čudesno, „*fintirao*“ nemoguće, pucao silovito.

Amir Karić

VIKIĆI PORTAL

Igrao je uzorito.

U njega nije bilo slabe strane, znao je sve. Taktički i tehnički bio je besprijekoran,. Snaga mu je koristila, da izdrži silne napore niza utakmica.

Mnogo je toga on dao, ime su stvorili drugi.

I svijet se je smanjio.

Prvi izlet preko granice, prvi dodir sa nekim drugim slavnim imenima, šetnja tuđim asfaltima.

Bio je to šok u njegovoј svakidašnjici.

Njemu, koji je oduvijek živio obični život.

Kupuju ga, mame, nude menadžeri velike svote „zelencev“, ne bi li ostao u tuđini, ali njega put vraća u kući u Sloveniju, među svoje.

Više je fudbal shvaćao kao igru prijatelja a ne kao zanimanje ! Rivali su za njega tek partneri u igri, kolege u nadmetanju.

Gledalište je sastavni dio te igre.

Je danas nogometna legenda,

I ne samo nogometa !

Izvan nogometnih terena to je jedan divan i plemeniti čovjek.

VIKIĆI PORTAL

Zoran Janković

VIKIĆI PORTAL

Gradonačelnik Zoran Janković

30.05.2007.g. je konačno došlo do pomaka u izgradnji džamije. Ljubljanski gradonačelnik Zoran Janković i muftija islamske zajednice u Sloveniji Nedžad Grabus potpisali su pismo o namjeri između MOL-a i islamske zajednice u Sloveniji o prodaji zemljišta potrebnog za izgradnju islamskog kulturnog centra. Položaj na Parmovoј ulici za Bežigradom u Ljubljani. Muslimani su zadovoljni s tim mjestom. Ovdje u ovom trenutku je teško pronaći odgovor zašto, unatoč svim obećanjima još nema islamskog kulturnog centra, i još ga neko vrijeme neće biti, potrebno se je posvetiti traženju odnosa između zakonitosti i legitimnosti.

U modernim društvima je zakonitost formalno potrebna, ali ne uvijek dovoljan uvjet primanja i prije svega uvažavanja demokratskih odluka.

Ako bi bila dovoljna normalna procjena, sa ovim projektom se ne bi više bavili, jer bi bio islamski vjerski i kulturni centar izgrađen prije nekoliko desetljeća, kada su se prvi puta pojavile inicijative, uvijek se je naišlo na otvorena i prikrivena suprotstavljanja, naime nužna je procjena legitimnosti.

Dulje odgode očito nas dovode do zaključka, da je ključna prepreka niska legitimnost islamske zgrade u toj jugo-istočnoj Europi. Svakom je jasno, da legitimitet ne uklanja i ne smanjuje zakonitost projekta. Jedan od temeljnih uvjeta modernog pravnog društva je slijepo izvođenje ustavom zajamčenih prava.

Ako snažna protivljenja tzv civilne sfere legalnost podredijo legitimnosti, naravno već smo u tijeku bezakonja, čak i u pred modernom društvu.

Međutim, unatoč svima, koji su se javno ili više iz pozadine protivili izgradnji džamije, to se je ubrzo promijenilo.

Islamska zajednica je kupila oko 12.500 četvornih metara zemljišta na Parmovi ulici.

VIKIĆI PORTAL

9. poglavlje

Nada 40 godina

Prijedlozi za razmišljanje

Slovenski brod na hrvatski rijeci

Prilog u MIXanju

Republika Slovenija je bolesna

Tko je pametniji

Balkan nestabilan

I na kraju

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

Nada 40 godina

Nakon četiri desetljeća napora, praznih obećanja i kontroverzi, iako sve bude išlo po planu će se u Ljubljani u 2012 počet graditi džamija. Žiri sastavljen od arhitektonsko-planskih stručnjaka i predstavnika je međunarodnim natjecanjem za izradu idejni projekt povjerio uredi Bevk Petrović. Projekt je izuzetno zahtjevan za arhitekte, ali i vrlo lijepo i provokativno djelo. Na natječaj je prisjelo 41 prijedloga, iz Slovenije 28 i 16 iz inozemstva, uglavnom iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Španjolske, Austrije, Italije i Njemačke. Prostor kompleksa islamskog vjerskog i kulturnog središta će se protezati na 5200 četvornih metara.

To će se sastojati od zajedničkih baza i četiri na njoj stojećih objekata. Otprilike jedan metar iznad ulične razine, što će ga podići od ostatka urbanog prostora.

U objektu će biti podrum s parkirnim i drugim servisnim sobama. Tu će biti restoran koji se otvara u dubini sjevernog parka. Ispod glavnog trga prije ulazne fasade džamije bit će dvorana za gimnastiku. Džamija će biti jedan od četiri objekata kao središnji prostor i mjerit će 1640 m². U jednom objektu će biti stambene jedinice za Muftija itd.. U jednom odnosno trećem objektu biti će predavanje (manje) za muftijev ured, u četvrtom školska knjižnica.

Objekti će biti instalirani samostalno i klasificirani po rubu kompleksa, tako da obrobljen zajednički trg koji je otvoren i unutarnji prostor, s jedne strane protiv džamije i druge na cesti. Južni park će biti zelena zona zaštite prema pruzi. Sjeverni će biti javni park, koji će se spustiti na razinu ulice podruma do restorana. Posebni dizajn projekta je da se temelji na povezanosti s vanjskog okruženja i svijeta. Zbog otvorenosti su široko razmaknuti pojedinačni objekati.

Kada posjetite muslimanski restoran ili biblioteku (nažalost) nećete imati osjećaj da idete u džamiju. Park ili dvorište između kuće nije namijenjeno samo za muslimansku zajednicu, nego je to moderni arhitektonski izraz socijalne integracije i suživota različitih religija. Projekt je stvarno moderan i originalan, ali u potpunosti se razlikuje od islamske arhitekture, dizajn je nemametljiv trg na kojem tlu će biti prekriven mramornim okruglim pločama, biljke i dekoracije za krivulje, u kojoj se zadržuje voda poslije kiše.

Geometrijski uzorak tlaka (staklo) ispred zgrade će biti usmjereni prema Meki. Spojni element je zajednička baza objekata i otvorenih prostora u njoj, odnosno trga. Objekti se, osim džamije u programu i komunikaciji povezuju sa zajedničkim površinama u

podrumskim etažama. Samo objekt džamije se nalazi na skupnoj osnovi, potpuno samostalno, s ulazom sa glavnog trga. Za izgradnju džamije islamska zajednica nije sakupila gotovinu, muslimani očekuju, da će dobiti maksimalnu finansijsku pomoć iz Katara i nekih drugih islamskih zemalja. Ali se može dogoditi da će se postupno graditi džamija. Prema izjavi arhitekta Bevka je moguće u načelu pojedinačne objekte, zasebno graditi. Podrumi etaže moraju biti izgrađeni zajedno s džamijom. Dok je u zapadnim zemljama, mnogo džamija, u Sloveniji će to biti prva. Ta je često nailazila na otpor od lokalnog stanovništva. Izjave da su se samo neki mještani i Ljubljančani protivili izgradnji džamije, je pljuvanje u svoje osobne riječi.

Muslimani se sjećaju prikupljanja potpisa i brojeva po protivljenju izgradnje IVKC. Muslimani koji žive u Sloveniji su drukčiji nego u zemljama u kojima je dominantna religija. Oni formiraju neku vrstu evroislama a mijenjaju sliku džamije, koji se može nazvati evroislamska sakralna arhitektura. Najveće su promjene u minaretu, ta sada ima samo simboličku funkciju. Džamija u Ljubljani će imati minaret (ako je to uopće pravi pojam), koji se neće dizati s krova (kupole), ali će biti slobodan stoeći po strani fasade džamije. Dopuštena je visina četrdeset metara. Koliko su Slovenci zadovoljni s gradnjom munare se može vidjeti iz izvještaja, da će biti izgrađene u blizini visoke zgrade, što će nadvišiti minaret. Vjerujem da je moderno arhitektonsko rješenje, ali muslimani su frustrirani, pogotovo u minaretu.

U Štajerskoj, gdje je većina vjernika Bošnjačkog podrijetla, nedavno je odabran dizajn za džamiju. Čak i tamo je pobijedio domaći arhitekt - Gerhard Springer. U ovom natjecanju oni su više iskusni i nagrađivani arhitekti s bogatim iskustvom u izgradnji islamske bogomolje. Zahvala za trud i podršku želju i napore za izgradnju prve džamije u Sloveniji treba pripisati isključivo muslimanskim predstvincima (bivšim i sadašnjim) Đogiću, Grabusu i svi muslimanima.

Posebno treba zahvaliti g. Zoranu Janković.

VIKIĆI PORTAL

Prijedlozi za razmišljanje

Umni moj prijatelj i pravi čovjek reče mi u jednom od naših peri patničkih razgovora da ironiju nikada ne može do kraja prihvatići, ozbiljno, jer da ironija ne može biti pravo i ljudsko stajalište.

Pokušavajući se upustiti u razjašnjavanje zapletenih i teških problema naše nazovimo je kazališne krize, našao sam se u položaju da budem, ironično optužen kao rušitelj, isključivi negator i nostra damus koji proriče propast kazališta, odbora.

Prigovara mi se, da izbjegavam traženje konkretnih rešenja u konkretnim prilikama. Iznutra in odozgo, to jest iz samog kazališnog odbora.

Dragutin Šafarić

ANNO 2007.

VIKIĆI PORTAL

Slovenski brod na hrvatskoj rijeci

»Slovenski brod na hrvatski rijeci«

časopis »Nedeljski dnevnik«, 1996.g.

U Sloveniji je bilo u 1918. još uvijek 106.000 njemačko govorećih građana, to je 12% stanovništva. U 1918. u Prekmurju su revoluciju izveli Hrvati a ne Slovenci! U stvaranju Kraljevine SHS još nije bilo slovenske nacionalne svijesti. Isto je bilo 1945, a sa nastankom samostalne Slovenije, Slovenci su nastavili tradiciju nacionalizma. Novinarki M.Tubolj savjet, neka si potraži ono Stoparjevu "*socijalističku*" srednjovjekovnu kartu dvoraca, gdje si je taj prisvojio gotovo polovicu Međimurja, zatim Kozlerjevu kartu "Ujedinjena Slovenija", na kojoj je zaboravljena čak trećina Prekmurja.

(...)

Hrvati imaju na svom području više džamija, što potvrđuje njihovu toleranciju i odnos prema drugim narodima i njihovim vjerovanjima. Bezbroj puta sam čuo u Sloveniji primitivne ili ču pak opet reći fašističko nepodnošenje drugih naroda i religija. Kada će slovenske "*humanitarne*" komisije raspravljati o slovenskim humanizmu, neka između ostalog testiraju i slovensko "*mišljenje*" o izgradnji prve džamije u Sloveniji. Masa Slovenaca je spremna rušiti pa i minirati takve objekte, u stanju su čak i ubijati za svoje "*ideale*"! To je zapravo (kada složim neke detalje) fašizam!

Dragutin Šafarić 6.okt.1996

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

Prilog u MIXanju

Nema razumnijeg objašnjenja, nego da su radnici krivi za pokradene pare.

* * *

Sve ključne prirodne okolnosti idu u slovensku korist, osim pameti takozvanih, političara, makroekonomista. Umjesto da ustraje tržištu gospodarstva sa svim odgovarajućim slobodama, uvede sudstvo i zakonodavstvo, oni jedini spas vide što su na vlasti.

* * *

Svaka vlast, svaka ideja o vlasti već u svom zarezku nosi svoju propast, jer vlast je „kancerozno“ i principijelno neprirodno tkivo života ako se ne vrši i ne događa upravo u ime života.

* * *

Mnogi Baroni i Baronice su se pokajali zbog nezakonito prisvojenih miliona eura. Kako nisu kažnjeni zbog toga,javljaju nam se obični radnici, da bi se rado pokajali i za puno manju svotu.

* * *

VIKIĆI PORTAL

Onaj tko je zaboravio moliti, ili nikada nije ni znao, taj uopšte ne može shvatiti što znači uvjerenje, da molitva može postati radost, odmor, opuštanje. A u biti je to smisao molitve, koji se ne može dosegnuti ako je osjećamo kao nešto dosadno, prisilno.

* * *

U Sloveniji manjine nema, ipak je, makar je nema, zbrka je potpuna.

* * *

Sloveniji i Bosni prijeti, da će nas politika zadržati u provincializmu, gdje se sa nacionalnimi emblemi pokrivaju korupcija, oblastiželjnost, primitivizam, slavohlepnost i običan kič.

* * *

Islam i kršćanstvo se moraju vratiti svome izvornom nadahnuću, otkloniti sustav „državne religije“, zalagati se sa svojom vjerskom porukom za mir i pravdu u svijetu.

* * *

Najpopularniji slovenski sportovi su dizajne kredita, preskakanje kreditnih rata, plivanje u dugovima i trčanje pred povjerenicima.

* * *

Pitanje o čovjeku, temeljno je pitanje koje odgovor ne može naći ako se radikalno razdvoji vjera od znanosti, teologija od filozofije, u konačnici - čovjek od Boga ...!

VIKIĆI PORTAL

Čovjek nije samo razum, nego i intelekt. Ne samo da misli, nego i odlučuje. On nije samo tijelo nego i duša, nije samo smrtan, nego i bez smrtan, ne samo slobodan nego i odgovoran, nije samo materijalan nego i duhovan, na samo dobar nego i zao, pa ne samo zdrav nego i bolestan, ne samo radostan nego i tužan, i ne samo rođen nego i osuđen na smrt.

Međutim čovjek ne zna što je smrt.

Čovjeka spoznaš iz spoznaje Boga, i Boga se može spoznati iz spoznaje njegove slike i prilike, čovjeka.

VIKIĆI PORTAL

Republika Slovenija je bolesna

To je neizlječiva bolest vrlo je teško.

Bolesni su voditelji, njihovi pomoćnici, bolestan je narod, sve je bolesno i teško izlječivo.

Bolesno je sve što je izgovoreno, napisano u medijima, bolesni su svi, koji su dužni obavještavati, učiti i voditi narod.

Bolesna je i misao, koja ustvaruje događaje, ocjenjuje i određuje ciljeve.

Bajka o obećanoj zemlji, gdje bi se cijedila med i mlijeko i gdje bi živeo srečan narod, se nije obistinila - i neće se.

„*Samodopadljivi*“ politički voditelji su dozvolili, da je sve naslijedeno i priređeno bogatstvo nestalo - niknulo u džepovima novih vlasnika, tajkuna, koji su u procesu prijelaza na novi društveni red iskoristili svoje kriminalne potenciale.

„*Zakonito*“ su krali imanje i krivotvorili dokumente te lopovski preuzimali nekad uspješna poduzeća.

Uništili su gospodarstvo i uništili su sve ljudske vrijednosti, koje su bile pridobivene u istorijskim razdobljima. Nekad slobodan radnički razred je potisnut u nekakav „*mezdní*“ odnos, postali su imovina koju vladajući razred izcrpljuje, odbaci i čak istrijebi.

Nove kapitalističke vrijednosti su za većinu neprimjerne, „*samodopadljive*“ su onoj šaćici, koji su bili tvorci novog slovenskog kapitalizma.

Nema nostalgiјe.

To je pokazivanje stanja danas, bijede, koja „*kriči*“ i koja je već blizu.

Osiromašeno i iscrpljeno gospodarstvo je pokazivač bespravnog razdoblja, vrijeme duplih mjera i to je to razdoblje, kada narod nikome ne vjeruje i ne vjeruje eliti vladajućih.

Sve u Sloveniji je bolesno i to je slaba „*putovnica*“ za našu djecu i unike.

Brojevi u našem udjelu kod odlučivanja o strateškim pitanjima su vrlo niski, isto kao brojevi, koji kažu naše nepovjerenje vlasti.

VIKIĆI PORTAL

Ljutnja i kritiziranje je premalo, da bi državi povratili zdravlje, država je potrebna nečeg takvoga, što bi boljelo i trijeznilo naše glave.

Ko će riješiti zbumjeni narod: Janša, „*Nova Lica*”, možda Europa - to nijesu naši spasioci, jer i njima ne vjerujemo.

Trebamo realnost današnjega vremena i da se razvalinama postave novi temelji, novi ciljevi.

Tomaž Majer je izuzet, što priroda daruje ostane kao takvo.

Ipak Tomežek, susjeda si ne možemo uvijek birati samo po svom ukusu !

VIKIĆI PORTAL

Tko je pametniji?

Radnik i direktor razgovaraju, pa mu direktor predlaže:

- Idemo se nešto igrati
- Ja ču te nešto pitati, a ako nećeš znati odgovor, dat ćeš ti meni 10 dolara
- Onda ćeš ti mene nešto pitati, i ako neću ja znati, ja ču tebi dati 1.000 dolara
- Slažem se, odgovori radnik
- Koje je prvo slovo abecede? - pita direktor
- Ne znam! - odgovori radnik
- Daj mi 10 dolara! - reče direktor ispuži ruku i radnik mu da pare
- Sada ti meni odgovoriti na pitanje, je rekao radnik
- Što je to! - kad ide uzbrdo ima tri noge, a kad se vrača nizbrdo ima četiri ?
 - Direktor razmišlja, uključi internet, trčkari po internetu, traži sve moguće informacije, ali ne može naći odgovor
 - Ne znam odgovori! - i radniku izruči 1.000 dolara
 - Zadovoljni radnik uzme novac, a kada je htio otići, zaustaviti ga direktor i pita ga: a kakav je pravilan odgovor?
 - Ne znam! - Reče radnik, i uruči mu 10 dolara

VIKIĆI PORTAL

Dragutin Šafarić i Ejub Čandić - Čando

VIKIĆI PORTAL

Balkan – nestabilan

Balkan je bio i ostaje nemini prostor, u stoljećih se izmenjuju krvava i mirna desetljeća. Važnu ulogu na Balkanskom poluotoku, ima po mišljenju upućenih islam. To je bilo očito u sukobu u Bosni i Hercegovini pa i na Kosovu. O tome, o ugrijanih uništavajućih strasti i njihovih posljedica njihovih pisat će u sljedećoj drugoj knjizi pod naslovom **Balkan-Islam**. Jesu li muslimani sa Balkana nositelji islamskog svetog rata i terorizma u srcu Europe ili su sekularni, civilizirani europski narod, kojeg progone srpske horde?

Kako bi obilježili ulogu muslimana na Balkanu, u vrijeme kada se je komunistički sustav srušio, kad njegov raspad otvara put širjenju nacionalizma, etničkog čišćenja, stvorio je i još uvijek stvara rijeke izbjeglica i masovna ubojstva. Tko! Što se zna o toj populaciji s europskim korijenima, čiji su preci Slaveni i Albanci u gotovo pet stoljećnoj turskoj dominaciji preuzeli islam.

Na sva ova pitanja se šuti.

Prema mojim podacima, balkanskih muslimana je oko osam milijuna, govore različitim jezicima (slavenski, albanski, turski, Romski) u različitim područjima pokrivaju različiti postotak stanovništva (većinski u Albaniji, Bosni i Hercegovini za 46%, dok 33% u Makedoniji i Grčkoj 1,5%), ali i snaga njihove vjere je vrlo različita.

U jednoj studiji opisat će razvoj demokratske stranke Alije Izetbegovića, ui drugoj pokušaj međunarodnih islamskih pokreta, Irana i mudžahedina iz Avganistana, da bi iskoristili rat u Bosni za nov džihad planetarnog područja. Po mom mišljenju najvažnije ostvarenje knjige biti će, kada će obraditi opsežnan materijal, koji bi trebao pomoći, da se na grubo razumije složenost islama na Balkanu.

Koautor knjige Dragutin Šafarić iz Velenja.

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

I na kraju

Moram li iz straha da ne budem krivo shvaćen naglasiti, da su navedeni citati izabrani slučajno, nasumce, primjera radi jer sve su predstave u suštini takve.

Služeći se, po potrebi obilno, citatima, fotografijama i izjavama bez posebne stilske raskoši i sjaja i bez ustreptalosti u rečenicama, činjenično i promišljeno, gospodin Čandić se nije toliko trudio da bi bio pošto poto originalni u mišljenju i sudovima, nego je svim svojim nastojanjima, znanstvenim i kritičkim, išao za tim da bude uvjerljiv, temeljit i - prihvatljiv. Zato vjerujem da će o mnogim slovenskim muslimanima i njihovim problemima, koji su predmet ove knjige, „Čandićevi sudovi i ocjene“ zadugo ostati neprijepornima.

Ostat će takve kao što su to u pojedinim slučajevima prve iskrene prosude određenih imena i pojava.

Ili možda upravo zato

Dragutin

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

Ejub Čandić - Čando

Muslimanski vozni red

2012.

v

Deželi

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

Pri samem zbiranju in analiziranju materiala sem pristopil s pozicije specifičnosti dogajanja.

Težišče dela sem usmeril na življenje muslimanov v Sloveniji. Subjekti raziskovanja o katerih sem zbiral material so v glavnem o migraciji, integraciji, statusu muslimanov, delavcih in osebnostih.

Knjigo je potrebno sprejeti kot nepopolno z ozirom, da bo gotovo sledilo njena dopolnitev v naslednjem periodičnem ciklusu obdelave.

Ejub Čandić

Čandić Ejub

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

Uvod

Islam je danes prisoten v zavesti mnogih zahodnjakov. Bodisi je to posledica desetletja dolgega srednje vzhodnega konflikta med Arabci in Judi, travme iranske revolucije, državljanske vojne v Jugoslaviji, kjer so bili Bosanski muslimani ujeti v spore med ortodoksnimi Srbi in katoliškimi Hrvati, razpada sovjetske zveze in nenadnega pojava številnih muslimanskih republik, tragičnih dogodkov 11. septembra 2001 v New Yorku in Washingtonu ter njihovih posledic ali pa vedno bolj pogoste uporabe muslimanskih imen v Ameriških časopisih. Zdi se, da realnost islama danes prestavlja pomembno dimenzijo življenja celo v Ameriki in v Evropi, in vendar na zahodu ne obstaja nobena druga velika religija, katere študije islama, ki je postal tako domač, da se ga ne pojmuje več kot eksotično religijo, vendar pa je od krščanstva še zmeraj dovolj različen, da se na zahodu že več kot tisočletje pojavlja kot drugi.

Za pisanje gradnje džamije sem se odločil, ker se mi zdi ta aktualen in zelo pereč problem, ki zadnje čase v medijih mogoče ni tako izpostavljen, vendar pa to še ne pomeni, da ne obstaja in da se ne dotika na nek način vseh nas, ki živimo v Sloveniji.

Pri analizi in izjavah nasprotnikov in izjavah zagovornikih izgradnje džamije se ne bomo mogli izogniti upoštevanju že obravnavanih nacionalnih mitov. Nekateri na primer trdijo, da ideologije niti dopolnjujejo niti jim dajejo vpogled v preteklost, pa tudi ne preteklih izjav, raziskav medijskega in političnega diskurza v odnosu do tujca in tujega, še posebej, če sledimo pojmovanju ideologije kot konceptualnega in disciplinarnega trikotnika, ki povezuje komisijo, družbo in diskurz.

1. Ideologije naj bi pripadale pojmu mišljena oz. verovanja kogniciji,
2. Ideologije so družbeni fenomen, pogosto so povezane z interesni skupini, konflikti med njimi in družbenimi boji,
3. Ideologije se reproducirajo z jezikovnimi rabami, torej s pomočjo diskurzov.

V tem okviru je mogoče ideologije zgoščeno definirati kot osnovo družbenih reprezentacij, ki si jih delijo člani skupine. To pomeni, da ideologije omogočajo ljudem, da

si kot člani posamezne družbene skupine organizirajo moštvo socialnih prepričanj o tem, kaj je zanje dobro ali slabo, prav ali narobe, in v skladu s temi tudi ravnajo. Bistvo pristopa je ugotovitev, da lahko govorec recipienta kršenju maksimalno na poti na vsebine, ki jih s preprostim sklepanjem ni mogoče izpeljati iz konvencionalnih besede, napoti ga torej na implicitne pomene.

Prvo poglavje mojega pisanja se dotika trenutno pri nas zelo aktualne teme in sicer medkulturnega dialoga. Na kratko sem opisal, kaj medkulturni dialog je, zakaj se zavzema in kako je ravno med-kult-dialog pomemben pri nas v Sloveniji, ravno pri vprašanju gradnje džamije.

V drugem poglavju pišem o muslimanih v Evropi, čeprav natančnega števila ne poznamo zato, ker v nekaterih evropskih državah pri popisu prebivalstva ne postavljajo vprašanja o verski pripadnosti. Pišem tudi o zgodovini islama v Evropi in se osredotočim ter natančneje opišem, položaj islama v Franciji, kjer potrdim moje trditve, da so muslimani v obeh državah migranti, ter da so velikokrat s strani države v kateri živijo verski diskriminirani.

Muslimani v Sloveniji v mnogo čem se tudi razlikujejo, predvsem pa v tem, da so »*slovenski muslimani*« prišli v Slovenijo kot notranji migranti, za razliko od Francoskih.

V poglavju 3 pišem o muslimanih v Jugoslaviji, kakšen je bil njihov status v prejšnji državi in kdaj so bili sprejeti kot konstitutiven narod enakopraven vsem ostalim narodom v bivši SFRJ. Muslimani so namreč skozi desetletja morali biti posebej boj za svojo enakopravnost, predvsem pa ločitev v etničnem in verskem smislu. V poglavju 3 omenjam in na kratko opišem džamijo v Zagrebu, ki je trenutno »*našim*« muslimanom najbližja in je po besedah pokojnega nadškofa Franca Perka »*krivec*« za to, da v Sloveniji nimamo džamije.

V poglavju 4 pišem o džamiji, ki je nekoč bila v Logu pod Mangartom. Zgrajena je bila v prvi svetovni vojni, zgradili pa so jo muslimani, ki so se borili za Avstro ogrsko v prvi svetovni vojni. Čeprav so je hitro za tem porušili kdo točno in zakaj se še niti danes točno ne ve, pa je podatek, da je pri nas obstajala džamija zelo pomemben. Predvsem za tiste skeptike, ki trdijo, da džamija ne spada na slovensko ozemlje ravno zaradi tega, ker nikoli prej ni bila na slovenskih tleh in da je se težnja po njej, začela intenzivno pojavljati šele v zadnjih letih, se pravi v letih po vojni v SFRJ.

V poglavju 5 pišem o migraciji muslimanov v Sloveniji, kjer so se začele, zakaj in predvsem kdaj so bile najbolj intenzivne. Pišem tudi o migracijah muslimanov v Slovenijo med vojno v BiH, te o integriranosti muslimanov v Slovenijo, kjer pridem do sklepa, da so muslimani v Sloveniji večinoma državljeni republike Slovenije in so se zato večinoma dobro integrirali v Sloveniji. Gradnja džamije - pišem ravno o problemu gradnje. Kdaj se je že pojavila prva težnja in potreba po džamiji, kakšni so razlogi za gradnjo džamije in kateri problemi in ovire so se pojavljali skozi desetletja, da džamije še vedno v Sloveniji ni. Kdaj

bo in če sploh bo, lahko odgovori le čas, ker nam bo pokazal ali so zadnji dogovori med slovensko muslimansko skupnostjo in sedanjim županom Jankovićem dokončni.

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

1. poglavje

Teorija multikulturalizma

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

Medkulturni dialog

Etnične skupine so bile v zgodovini migracij pogostokrat ekonomsko in kulturno marginalizirane in diskriminirane. Zato so se v tradicionalnih migracijskih državah, Avstraliji, ZDA, Kanadi, začeli priseljenci upirat. Eden od načinov kako okrepliti svoj položaj je bil v tem, da so začeli pojmovati kulturo države izvora kot pomemben vir in potencial. Etno kulturne skupine tradicionalnih migracijskih držav so bile prve, ki so zahtevale multikulture programe in s tem integracijo prisilnih ekonom-skih priseljencev v države sprejema. Pojem multikulturalizem se je prvič pojavil v eni izmed tradicionalnih, migracijskih držav in sicer v Kanadi leta 1963. Pomen multikulturalizma se navezuje na kulturni pluralizem, ki se je pojavil pred njim in označuje obstoj družbe, ki je etnično ali kulturno heterogena in spodbuja kulturi, jezikovno in versko različnost. V povezavi z migracijskimi situacijami multikulturalizem je najširše opredeljen. On označuje vse pomožne pojavnne oblike etnične-heterogenosti, do katerih je prišlo zaradi selitev. V 70 letih 20. stoletja se multikulturalizem pojavi znotraj političnih programov in gibanj, ki zagotavljajo spremembe obstoječih odnosov med dominantno kulturo avtohtonimi etničnimi manjšinami, ali na drugi strani kot primer uradne politike do priseljencev. Slednje se povezuje s pojmom migracije in politike.

Interkulturni dialog in Evropska unija

Leto 2008 je razglašeno za medkulturni dialog, v okviru katerega je 10 milijonov evrov porabljenih za promocijo in spoštovanje kulturne raznolikosti ter za prireditve in pobude s ciljem spodbujati medkulturni dialog. Medkulturni dialog je tesno povezan z osnovnim ciljem gradnje Evrope, t.j., zblževanjem evropskih narodov. Unija zahteva, naj bo dialog prostovoljna izbrana prednostna naloga, ki Evropske državljanе in vse, ki živijo v Evropski uniji vabita, da se v polnosti udeležijo upravljanja naše različnosti. Pogodba o ustanovitvi evropske skupnosti daje skupnosti nalogo, da ustanovi vse tesnejšo zvezo med evropskimi narodi in prispeva razcvetu kultur držav članic ob spoštovanju nacionalnih in regionalnih raznolikosti ter s poudarkom na skupni kulturni dediščini. Poleg tega določa, da »*skupnost pri svoji dejavnosti*«..., upošteva kulturne vidike, zlasti zaradi spoštovanja in spodbujanja raznolikosti kultur«

Cilji medkulturnega dialoga na različnih področjih vsakdanjega življenja so naslednji:

- vzpostaviti civilno družbeni dialog,
- omogočiti mobilnost znotraj in zunaj EU,
- usklajena migracijska politika znotraj in zunaj EU,
- spodbujanje medgeneracijskega dialoga,
- obravnavanje državnih mej in mej EU kot sožitja,
- poudarjen pomen večjezičnosti,
- poudarjanje medkulturnega dialoga v vseh oblikah vzgoje in izobraževanja ter na vseh njunih stopnjah,
- vključevanje medkulturnega dialoga med prioritete slovenskega predsedovanja,
- vključevanje medkulturnega dialoga kot enega vodilnih načel slovenske zunanje politike,
- sodelovanje z nevladnimi organizacijami in mediji z vseh področij, ki vključujejo medkulturni dialog.

VIKIĆI PORTAL

Medkulturni dialog in Slovenija

Slovenija je v prvi polovici leta 2008 bila predsedujoča EU. In tako je leto medkulturnega dialoga za nas še posebej pomembno. Namreč Medkulturni dialog naj bi bila temeljna vrednota EU. O tem je govoril minister **Vasko Simoniti** na pozdravnem nagovoru, ki ga je imel ob otvoritvenem dogodku evropskega leta medkulturnega dialoga, mednarodni konferenci deklarativnega naslova - MEDKULTURNI dialog kot temeljna vrednota EU. Izjavil pa je: *Temelj sožitja med narodi in različnimi kulturami je torej vsekakor spoštovanje besede ali govorice vsakega ljudstva.* Toda prav tukaj smo pri ključnem vprašanju medkulturnega dialoga. Kulturno se je mogoče srečavati in se medsebojno bogatiti le, če vzajemno priznavamo pomen - besede med nami - v tem je besedni pomen grškega izvora - *dia - log-*, ki pomeni da je ista - beseda - ali *logos* šla skozi ali preko nas. Skupaj iskatи pomen - besede -, ki jo izgovarjamo, in potem tudi etnično spoštovati njeno pomembnost, to je začetek vsakršnega dialoga.

Vsekakor pa je zanimivo, kako se sama Slovenija sooča s problemom Medkulturnega ne-dialoga. Eden izmed problemov, ki jih Slovenija noče ali pa ni želela rešiti je problem džamije. Ali pa po novem gradnje islamskega kulturnega centra. Slovenija, ki je bila, kot predsedujoča v EU in kot država, ki stremi k uspehu zahodno - evropskih sosedov je edina, ki do zdaj džamije še nima. Meje se v Evropi lahko razkrajajo, Evropa se lahko združi in podira meje na vseh področjih, ekonomskem, gospodarskem, političnem, vendar pa predsodki ostajajo.

Predsodki, ki jih imajo do drugačnih do tujcev, do priseljencev in do manjšin.

Leta in leta so bila potrebna in leta in leta bodo še potrebna, da bi Slovenija sprejela drugačne od sebe in muslimani vsekakor spadajo v to skupino drugačnih.

2. poglavje

Muslimani in Europa

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

Točno število muslimanov v Evropi danes ni znano, zaradi nenehnega, večinoma ilegalnega priseljevanja, to namreč nenehno narašča, poleg tega številne zahodnoevropske države pri popisih prebivalstva svojih državljanov in tujcev, ki bodisi stalno bodisi začasno bivajo v državi, ne sprašujejo po verski pripadnosti. Kot je navajala raziskovalka na centru v bližnjevzhodne študije pri univerzi Harvard, Jocelin Cesari, so se ocene o skupnem številu muslimanov v zahodni Evropi gibale med 12 in 15 milijonov, ta številka pa zaradi stalnega priseljevanja in večinoma visoke natalitete zahodnoevropskih muslimanov hitro narašča. Največ zahodnoevropskih muslimanov prebiva v Franciji (približno 5 milijonov), sledi pa Nemčija (okoli 3,5 milijona). V Veliki Britaniji živi od 1,5 do 2 milijona muslimanov, nekaj več muslimanov (več kot milijon) pa živi v državah Beneluxa. Več muslimanov živi še v Španiji, Italiji in skandinavskih državah. Iz statističnih podatkov, ki so navedeni lahko naredimo pomenljiv sklep da muslimani predstavljajo 3 do 5 odstotkov celotnega prebivalstva zahodne Evrope, islam pa je za katolicizmom in protestantizmom najštevilčnejšega veroizpoved na zahodu celine.

Zgodovina islama - Slovenija

Zgodovina ima zelo velik vpliv na dojemanje in položaj različnih verstev. Stike z islamom Slovenije ima od 15 stoletja dalje, a so bili ti stiki vse do 20 stoletja omejeni na vojaška osvajanja Turkov. Šele v 20 stoletju in z nastankom Kraljevine SHS je bilo teh stikov konec, zamenjali pa so jih drugi. Veliko muslimanov iz Bosne se je v prvi svetovni vojni borilo na slovenskem v avstro-ogrskih uniformah. Konec 40. let so prišle prve družine muslimanov, v 60. in 70. letih pa se je pričelo množično priseljevanje muslimanov iz bivših Jugoslovanskih republik. Med njimi je bilo veliko muslimanov - Bosancev., Albancev, Turkov in Makedoncev. Delež muslimanskega prebivalstva pa se je bistveno povečal tudi leta 1992.

Zgodovina muslimanov - Francija

Muslimani v Franciji so deljeni na štiri kategorije:

I) Tuji priseljenci iz muslimanskih ali pretežno muslimanskih držav

II) Muslimani alžirskega porekla, tako imenovani harklji

III) Tako imenovani novi Francozi

IV) Etnični Francozi, ki so prestopili v islam

Francija je prvi stik v islam imela že v 8 stoletju, saj so muslimani vladali nad južnim delom države skoraj 40 let. Leta 716 je skupina muslimanskih vojakov vpadla iz severne Afrike v južno Francijo. Ustanovili so svojo državico v kraju Narbone in tam zgradili mošejo. V naslednjih 200 letih so občasno vpadli na Francosko ozemlje iz Španije. Drugi stik se je zgodil v začetku 16 stoletja, ko je v Franciji izgnana skupina Mavrov, muslimanov iz Španije. Ko je padla Granada leta 1942 v krščanske roke je začetku inkvizicije, s katero so med drugim želeli pokristjaniti ali izseliti muslimane in Žide, je več ko 120.000 muslimanov iz Španije prebežalo v Baskijo ter mesti Narbone in Bearm v južni Franciji.

Z odkrivanjem novega sveta, se je začela evropska kolonizacija. Večje število muslimanov je prišlo v Francijo po začetku kolonizacije severne AFRIKE., tako da so že leta 1850 začeli prihajati prvi potajoči trgovci iz Alžirije. Prehod iz 19 na 20 stoletje so v Francijo prišli prvi delavci iz Maroka in Alžirije, ki so delali v rudnikih, proizvodnji in dokih Marseila. V prvi svetovni vojni je kot pomoč v delovni sili prišlo 200.000 muslimanov iz severne AFRIKE, skoraj 25.000 jih je padlo kot vojaki francoske armade.

Arabskih Alžircev (*harklji*), ki so v vojni za neodvisnost sodelovali s francosko oblastjo je bilo leta 1961 v francoski vojski skoraj 236.000. Po porazu leta 1962 so množično zapustili domovino in se naselili v Francijo. Leta 1968 jih je bilo 140.000 danes jih je že pol milijona. Nastanjeni so v posebnih taboriščih, kjer so pod nadzorom posebne vladne agencije. Del harkljev se je uspelo integrirati v družbo, medtem ko je večina

izolirana. 1974 se je vlada francoske odločila omejiti priseljevanje, tako da so lahko priselile samo sopoge in otroci tistih, ki so že bili v Franciji. Kljub takšnim ali drugačnim ukrepom, vladi ni spelo vrniti priseljence nazaj v matične države ali pa vsaj omejiti priseljevanje, ravno nasprotno, v letih 1981-82 je v državo ilegalno vstopilo okoli 130.000 migrantov iz severne Afrike. V 70 letih prejšnjega stoletja je v Franciji migriralo veliko številko Kurдов in Turkov. Francija je država, ki ima takoj za Nemčijo, največje številko državljanov, ki so sprejeli islam za svojo vero. Spreobrnjeni imajo pomembno vlogo pri integraciji muslimanov v družbo. Oni so steber za povezovanje med matično državo in priseljenci.

Muslimani so se znotraj francoske družbe dokončno združili v aferi, ki je izbruhnila 5.10.1989. Takrat je ravnatelj francoske šole v metu Creil, v Pariški regiji trem muslimanskim učenkam prepovedal nositi **hidžab** v šolskih prostorih, češ da takšno vedenje krši načelo laičnosti javnega šolstva, posredno pa tudi načelo ločitve verske skupnosti od države. Dejstvo je, da so številni Levoliberalni intelektualci, ki so načeloma naklonjeni manjšinam, javno pozivali vlado, naj ne popusti pred domnevним grozečim vdorom religioznega in etičnega partikularizma v javne prostore, Wieririvka meni, da je ta zahteva utemeljena v jakobinskem konceptu Francije kot unitarne sekularne države, ki ne dopušča javnega izražanja idej, pogledov in simbolov, ki bi utegnili rušiti enotnost francoske očetnjave.

Danes je nošenje **hidžaba** v francoskih javnih šolah z zakonom prepovedano. Spremembu se je zgodila 10. februarja 2004, ki je za prepoved **hidžaba** v Francoskih javnih šolah glasovalo v Nacionalni skupščini 494 poslancev, proti pa je 36. **Hidžab** in javno šolstvo predstavlja muslimanom, zlasti muslimankam v Franciji in tudi državi veliko težavo. Izključena dekleta lahko izbirajo med štirimi opcijami: tožba na sodišču, študij na daljavo, vpis na zasebno šolo ali zaključek šolanja. Tožbe so predrage, študij na daljavo ni relevanten standardnemu izobraževanju in zasebne šole so predrage za starše delavskega razreda.

Tako je mogoče v odnosu francoske etične večine zaznati veliko proti muslimanskega rasizma.

Danes je islam druga najštevilčnejša religija v Franciji, Čeprav ni mogoče določiti natančnega števila pripadnikov islamske vere (v Franciji v popisih ni vprašanja o verski pripadnosti oz. je prepovedano) predstavljajo, da jih je danes okoli 5 milijonov. Po raziskavah, ki jih je CSA opravljala (nazadnje avgusta 2006) so ugotovili, da je 88% francoskih muslimanov posti v času Ramadana, 43 % jih moli 5-krat na dan 20 % jih bere KURan, 17 % jih gre v džamijo vsaj 1-krat na mesec in 4 % francoskih muslimanov je že bilo v MEKI.

Danes v Franciji deluje 1500 islamskih organizacij in zvez, ki jih delimo na: krovne in lokalne organizacije, povezane s politično stranko v matični državi ali panislamističnim gibanjem v tujini.

Lokalne organizacije imajo izključno verske cilje. Njihova aktiviranost se odvija v mošejah in molilnicah, ki so jih večinoma sami financirali in zgradili. Imajo 1.685 mošejev in molilnic, od katerih je samo devet namensko zgrajenih mošejev, ki lahko sprejmejo več kot 1.000 vernikov. Na eno džamijo oz. molilnico pride 3.333 muslimanov, kar je veliko slabše od situacije v Veliki Britaniji. V VB pride v eno mošejo oz. molilnico 1.071 muslimanov, od vseh je najbolj znana velika mošeja v Parizu. Njeno gradnjo je leta 1929 financirala Francija, ki se je s tem želela oddolžiti muslimanov, ki so se borili v francoski vojski med prvo svetovno vojno. Od leta 2003 Francija ima zagovornika v svetu za muslimansko vero, voljenom telesu, ki predstavlja muslimane v Franciji.

VIKIĆI PORTAL

3. poglavje

Muslimani v Jugoslaviji

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

Muslimani v Bosni in Jugosaviji

Muslimani v BiH (in tudi v celotni bivši SFRJ) so večinoma južno slovanskega porekla, ki so se v času ekonomske oblasti na Balkanu spreobrnili v muslimane ali na temelju islamske vere zgradili lastno kulturo, etnično in na koncu tudi nacionalno identiteto. Ustvarjanje identitet pri Muslimanih je bilo bistveno težje kot pri Srbih in Hrvatih. Prvi takšen poskus, skozi ustvarjanje posebne bošnjaške nacije v Bosni in Hercegovini, ki je bila pod Avstro-ogrsko oblastjo, ni uspel. Kasneje v Jugoslaviji se jim ni godilo bolje, namreč jugoslovanski politični vrh se je po drugi svetovni vojni, do islama opredeljeval večinoma zelo negativno, bili so mnenja, da islam ima dve glavni pomanjkljivosti in sicer, kot prvo da islam ne vključuje samo osebna prepričanja, temveč tudi družbena in da je nazadnjaška azijska religija kateri ni mesto v novi SFRJ. Tako so hitro po vojni začeli z ukrepi proti islamski veri in sicer leta 1964 so ukinili sodišče islamskega svetega zakona. Leta 1960 so prejeli zakon, ki je ženskam prepovedal nositi feredžo. Tega leta je bil zaprt tudi zadnji **mehteb-osnovna** šola v kateri so pridobivali osnovno znanje o KURanu, in učenje otrok v džamijah ni bilo več dovoljeno. Muslimani, ki so služili vojaški rok ali pa so delali v t.i. prostovoljnih delovnih brigadah so morali jesti svinjino, opozorjeni so s strani komunistične partije, naj svojih sinov ne dajo obrezat (**sunetit**), takrat so ukinili skoraj vsa muslimanska kulturna in izobraževalna društva.

Dovoljeno je bilo samo eno kulturno društvo, pa še to je bilo pod strogim državnim nadzorom. Zaprli so muslimansko tiskarno v Sarajevu in do leta 1964 je bilo prepovedano izdati kakšen koli muslimanski udžbenik ali knjigo v Jugoslaviji. Kljub strogi kontroli s strani oblasti so se nekatere prepovedi kršile. Še naprej so ljudje brali, kupovali in prodajali islamske tekste. Otroke so še naprej učili v džamijah. Študentska organizacija Mladi muslimani (katere član je bil tudi kasnejši prvi predsednik samostojne države BiH, Alija Izetbegović) pa so se upirali kampaniji proti islamu, vse dokler nekaj njenih sto članov ni bilo zaprtih v letih 1949-in 50. V popisu prebivalstva leta 1948 so imeli muslimani tri opcije, lahko so se deklarirali kot Srbi muslimanske veroizpovedi, Hrvati muslimanske veroizpovedi ali kot nacionalno neopredeljeni. Tako se jih je v BiH 72.000 opredelilo za Srbe muslimanske veroizpovedi, 25.000 se jih je opredelilo kot Hrvate muslimanske veroizpovedi in 778.000 se jih je opredelilo kot nacionalno neopredeljene. Naslednji popis leta 1953 je bil rezultat podoben. Prvi znak spremembe se je pojavil leta 1961, ko so se ljudje na popisu prebivalstva lahko izjasnili kot »muslimani v etničnem smislu«. Čeprav še vedno niso bili v etničnem smislu formalno pravno priznani s strani države. Šele na popisu prebivalstva leta 1971 se pojavi »musliman v etničnem smislu« in ne samo kot verska skupina. Zato je najbolj zaslužen Hamdija Pezderac. Tako so muslimani postali konstituiven

narod SFRJ in so se po imenovanju z nazivom »**muslimani**« pisano z veliki »M« razlikovali od ostalih državljanov v SFRJ, ki so bili muslimani po veri, oziroma »muslimani z malim m«.

V času razpada Jugoslavije so se muslimani, kot vse druge etnične skupine, politično zbirali po etničnem principu. Čeprav ne tako intenzivno kot Srbi in Hrvati. V predvolilnem času je na Hrvaškem leta 1990 bila ustanovljena Muslimanska demokratska stranka, med tem ko je v BiH kot stranka, ki zastopa Muslimane bila ustanovljena stranka demokratske akcije (SDA).

Znotraj stranke pa je hitro prišlo do razkola med Adilom Zulfikarpašićem, ki je začel z akcijo, da se namesto izraza »**muslimani**« začne uporabljati izraz »**Bošnjaci**« in med Alijo Izetbegovićem, ki je v samem začetku temu izrazu nasprotoval. Tako je Zulfikarpašić osnoval lastno politično stranko: Muslimanska bošnjaška organizacija«, vendar se je na strankarskih volitvah zelo slabo uvrstila. SDA je izraz »**Bošnjaci**« začela uporabljati šele po sprejetju neodvisnosti BiH oz. začetka vojne. Leta 1993 je bil uradno sprejet izraz »**Bošnjaci**« v BiH, hkrati so ta izraz hitro začeli uporabljati tudi muslimani v drugih državah bivše SFRJ.

Različna imena »Bošnjan« naj bi se pojavila že v srednjem veku. Sodeč po dokumentih iz 10. stoletja, naj bi se prebivalce območja ob zgornjem toku današnje reke Bosne oziroma prebivalci »HORION BOSNE« državice Bosne, imenovali Bošnjani. V kontekstu »dobri Bošnjani« naj bi ime označevalo predvsem versko pripadnost, in sicer bogomilski veri. Tako naj bi bilo, poudarjajo na območju Bosne in Hercegovine že več kot petsto let.

Bogomili naj bi namreč ne gojili sovraštva do pripadnikov drugih verskih sekt.

Bosna je bila takrat edini prostor na Evropskem kontinentu, kjer so se v duhu tolerance razvijale različne veroizpovedi. Problem je bil že v tem, da je bila najprej proglašena za kužno, heretsko, pogansko, ipd, zaradi česar so jo postavili v položaj večnih osvajanj, prisvojenih krstitev in v položaj predmeta spopadov med vzhodom in zahodom oz. med pravoslavjem in krščanstvom.

Večina jih meni, da je delitev po veroizpovedih dedičina otomanskega mlečkega sistema, ki je prebivalce Bosne delil na administrativne enote na osnovi religiozne pripadnosti. Dedičina takšnega sistema naj bi se tako manifestirala v sodobnem sovpadanju ali pripadnosti posameznim religijam in nacionalnim skupinam Bošnjaki, Hrvati in Srbi (prav tam).

Anton Lamus u Bosanskoj jedinici

Soška Fronta, 1915.

VIKIĆI PORTAL

Džamija v Zagrebu

V bivši skupni državi SFRJ je muslimanom, ki so živeli in delali v Sloveniji bila džamija v Zagrebu najbližja. Zanimiv je tudi »*izgovor*«, da je ravno Zagreb oz. Zagrebška džamija »*krivec*« da v Ljubljani muslimani še vedno nimajo svoje džamije. Namreč preminuli nadškof Franc Perko je srbskem dnevnem časopisu »*Danas*« v intervjuju, ki ga je dal za ta časopis leta 2003 izjavil, da so ko je on bil dekan Teološke fakultete v Ljubljani, določili lokacijo za Ljubljansko džamijo. Toda ravno v tem času je pogorela zagrebška džamija, zbrani denar pa naj bi potem namesto izgradnje džamije v Ljubljani, preusmerili denar v Zagreb. Zgodovina zagrebške džamije pa je zelo zanimiva in zelo dolgo ni bila v celoti predstavljena javnosti. V socializmu po drugi svetovni vojni, je bilo zelo sporno, če že ne zelo riskantno razpravljati o razlogih kako in pod kakšnimi okoliščinami je džamija v Zagrebu kot verski objekt obstajala oz. nastajala.

Leta 1916 je namreč tedanji hrvaški sabor zakonski priznal »*islam*«, kot veroizpoved v tedanji banovini hrvaški, ki je bila v takratni Avstro ogrski monarhiji še zadnje pravno področje v katerem statusu islam ni bil zakonsko urejen.

Po letu 1918 se v novi Jugoslovanski državi začne močan val priseljevanj muslimanov v Zagreb, ki je bil takrat pomembno trgovsko, poslovno in industrijsko središče. Veliko število muslimanov je tako vplivalo tudi na imenovanje prvega mestnega Imama leta 1919, Ismeta Muftića. Leta 1934 pa je Zagreb dobil tudi svojo prvo islamsko občinsko stanovanje na Tomšičevi ulici 12, v katerem je bil vseljen prvi zagrebški mesdžid. Nato se je prva gradnja džamije začela leta 1941 v tedanjem trgu „N“, kjer so v času NDH umetniški paviljon, velikega hrvaškega umetnika Ivana Meštrovića preuredili v džamijo. Glavna naloga v zvezi z gradnjo džamije je bila podeljena tedanjemu ministru prometa in javnih del dipl. ing. gradbeništva Hamliji Bešlagiću. Tako se je v jesen leta 1941 začela gradnja minaretov, takoj ko je bilo dovolj finančnih prilivov. Zgradili so tri minarete, ki so bili visoki 45 metrov.

Glavna dela na prvi zagrebški džamiji so bila končana leta 1943, zaključna dela in ostala dela pa so bila v celoti dokončana šele v avgustu leta 1944. V petek 18. avgusta leta 1944 je bila svečana otvoritev prve Zagrebške džamije. Spomladi leta 1948 so džamijo zaprli, minarete pa porušili.

Leta 1962 so si muslimani v Zagrebu od mestnih oblasti izborili novo gradbeno parcelo, ki je bila velika 4638 m^2 . Po več letih zbiranja donacij za izgradnjo džamije je bil leta 1984 postavljen temeljni kamen za novo zagrebško džamijo. Po šestih letih

organiziranja in gradnje pa so 24.4.1987 svečano odprli novo džamijo v Zagrebu. Džamija je popolnoma odprtega tipa, v notranjosti lahko sprejme več kot 2000 ljudi.

Kljub mnogim oviram in težavam, ki so se v letih pred gradnjo pojavljale, je džamija danes zgrajena in služi svojemu namenu. Razdelimo pa jo lahko na tri dele in sicer prvi del je namenjen molitvi, ki je hkrati tudi najpomembnejši. V osrednjem delu so knjižnica in čitalnica, ki je zaprtega tipa, namreč posedujejo veliko številko knjig, predvsem v arabskem jeziku. V sklopu džamije pa je tudi restavracija, ki je prilagojena vernikom, tako v njen ni svinjine in alkohola, odprta pa je za vse, tudi zunanje goste. V osrednjem delu džamije, pa je tudi muzej, ki je posvečen prvi zagrebški džamiji. Tretji del džamije pa je namenjen sobam za goste in verske uslužbence, tu so tudi prostori namenjeni za šolanje mladih - osnovna in srednja šola, ter tudi središče nogometnega kluba NUR te.

Integracija

Vlada R Slovenije je v maju 1998 sprejela predlog resolucije o migracijski politiki R Slovenije, ki ga je Državni zbor sprejel v letu 1999. Resolucija o migracijski politiki vključuje tudi integracijsko politiko, kot enega od ciljev priseljenske politike.

Cilji integracijske politike so zastavljeni kot smernice oblikovanja državne politike na različnih področjih družbenega življenja in kot konkretnе dejavnosti države in lokalne skupnosti.

Koncept integracija se nanaša na družbene in kulturne procese vključevanja priseljencev v sociokulturni sistem države, v katero so se priselili na način, da lahko priseljenci prakticirajo kulturo države izvora v javni sferi. Poudarjena je dvosmernost procesa, saj integracija pomeni, da se ne prilagajajo državi sprejema samo priseljenci,

temveč da so tudi nosilci kultur znotraj držav sprejema pripravljeni sprejeti na novo prispele priseljence in se od njih učiti.

Muslimani v Sloveniji so skoraj izključno suniti s tega vidika pa predstavljajo dokaj homogeno skupino. Na podlagi zbranih podatkov i Popisa prebivalstva leta 2002 skoraj 73 % muslimanov meni, da je vera srednje ali zelo pomembna v njihovem življenju. V veliki meri so državljeni Republike Slovenije, kar jim zagotavlja ogromno prednost pred muslimani v nekaterih drugih zahodnih državah (Nemčija). So formalno integrirani.

Vendar pa kljub temu, da je muslimanov po zadnjem popisu prebivalstva leta 2002 bistveno več kot Italijanov in Madžarov pa imajo slednji za razliko od muslimanov urejen status manjšine, to pa pomeni, da muslimani nimajo svojega predstavnika v parlamentu, prav tako tega statusa nimajo niti druge etnične skupine nekdanje Jugoslavije. Nimajo svojega vrtca, šol, radijskih ali televizijskih postaj. Molilnic in lokalnih skupnosti je v Sloveniji 14, še vedo pa nimajo svojega verskega objekta. Tu pa prihaja do najbolj perečega problema.

Potreba muslimanov po svojem verskem objektu se pojavlja že od konca 60-ih prejšnjega stoletja. Kljub temu, da muslimani imajo ustavno pravico do gradnje džamije, pa se začetek gradnje še ni začel in se prestavlja.

Laško - Huda jama 2011.g.

Ejub Čandić - Čando

Pali svijeću u kapeli »Sveta Barbara«

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

4. poglavje

Džamija

Log pod Mangartom

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

Muslimani v Sloveniji

Muslimani se v Sloveniji za izgradnjo džamije borijo že 30 let, vendar pa je gradnja islamskega centra v Ljubljani v slovenski javnosti povzročila številne polemične odzive. Nikakor ne dobijo prave lokacije, ki nebi bila sporna za slovensko javnost, po mnenju nekaterih je predvsem sporna zaradi tega, ker bi v izbranem okolju bila zelo opazna. Tistim, ki bi se Ljubljani približevali z zahoda, naj bi zakrivala pogled na grad in mestno središče. Obiskovalci naj bi tako dobili vtis, da gre za islamsko mesto in ne katoliško. Objekt pa naj ne bi spadal v izbrano območje. Kljub napačnemu prepričanju je džamija s Sloveniji že obstajala in sicer v času prve svetovne vojne.

Ko se je leta 1915 na zahodni meji avstro-ogrskega imperija oblikovala „*soška fronta*“, tja so prispele prve avstrijske okrepite in med njimi so vili tudi muslimanski vojaki iz Bosne.

V tistem času je izraz Bošnjak označeval vse vojake iz BiH, čeprav so med njimi prevladovali muslimani. V okolico Bovca in vasico Log pod Mangartom so Bošnjaki prišli aprila leta 1916. To so bili pripadniki polka BH4, ki je imel sedež v Mostarju. Polk je imel položaje na Rombonu, v vasici Log pod Mangartom, pa so si zgradili snežno belo mošejo. O mošeji imamo zelo malo podatkov, vendar večina avtorjev meni, da so jo zgradili novembra leta 1916.

Kaj se je z mošejo kasneje zgodilo in kakšni so razlogi za njen rušitev obstaja več razlag. Po pripovedovanju je porušena takoj po koncu prve svetovne vojne. V spomin na Bošnjake, ki so se jih Italijani med prvo svetovno vojno bolj bali od hudiča, je bil še živ, zato je bila mošeja Italijanski upravi, ki je po vojni v Posočju prevzela oblast trn v očesu. Obstajajo še druge teorije, ena izmed njih je, da naj bi se mošeja porušila sama zaradi nevzdrževanja. Najbližje se je resnici približal Avsenak Vinko.

Kaže, da so porušitvi botrovali bolj praktični razlogi. Razumeti bi bilo potrebno namreč, da je bila džamija zgrajena iz verskovojaških potreb in da je bila začasnega značaja. Ko so po preboju pri Kobaridu Bošnjaki odšli iz krajev v Soči (peš polk BH4 je bil z Log pod Mangartom in Rombonskega bojišča premeščen na KENSKO pogorje že nekaj tednov pred prebojem) je mošeja ostala popolnoma brez namembnosti in prepuščena propadanju. V tej malo alpski vasici je delovala kot popoln tujek, zato se je tamkajšnjim prebivalcem vzdrževanje zdelo nesmiselno. Umetno je, da so prebivalci po vojni potrebovali gradbeni material, njive in pašnike, ki so jim prej zaradi gradnje vojaških objektov odvezeli. Tako so primer ovčjo stajo na Frati nad Logom še dolgo krasila vrata

nekdanje mošeje. Danes razen na fotografiji ni več nikakršnega dokaza, da je v Logu pod Mangartom obstajala mošeja. V bližini kraja, kjer je stala mošeja pa obstaja vojaško pokopališče, kjer je pokopano sto pet muslimanov. Na grobove so jim postavili lesene „**NIŠANE**“ islamske nadgrobnike. Kasneje je nekdo nišane zamenjal, prav tako križe in postavil vsem enotne kovinske križe. Islamska skupnost RS se je vsa leta, od svojega obstoja borila, da bi križe na grobovih muslimanov zamenjali za lesene nišane, vendar pa jim to uspelo šele avgusta 2007. postavljeni je bilo 79 nišanov, ker je v nekaterih grobovih pokopanih tudi več vojakov skupaj.

Avtor vrste javnih spomenikov in portretov po celi Sloveniji Mirsad Begić trenutno v Kobaridu ustvarja pomnik „**Bosanskim vojakom**“, ki so padli na Soški fronti.

Dobitnik je nagrade „**Prešernovega sklada**“.

VIKIČI PORTAL

Bleiburg 12. maj 2012.g.

Ejub Čandić - Čando i Stipe Pilić

VIKIĆI PORTAL

Soška Fronta 1914-1918.g., BH3 molitva

(BH - Bosansko Hercegovački)

VIKIĆI PORTAL

Integracija

Prvo organizirano zbiranje muslimanov po 2 svetovni vojni, zaradi molitve, se je zgodilo v zimskem času leta 1962/63. V stanovanju Sivić Derviša po poreklu iz Prijedora v BiH, se je takrat zbrala skupina desetih muslimanov, delavcev v Ljubljani, ki jih je vodil imam Abdić Sulejman. Bil je ramadan. Drugo leto se je skupina povečala na 50 muslimanov, ki so bili redni obiskovalci barake v bližini ljubljanske mlekarne, kjer so poleg *jacije* in *teravije* molili tudi ob petkih. Prvi odbor v R Sloveniji je bil ustanovljen 12.9.1967. Prve javne verske obrede so imeli v Ljubljani, 15.6.1969 so organizirali prvi javni *mevlud* in prišlo je 450 ljudi. Mesec dni kasneje 13.7.1969 je bil prvi *medvlud* tudi na Jesenicah. Leta 1969 je tedanji *reis ul-ulema*, Islamske skupnosti v BiH Hadžibdič Naim mestnim oblastem predal prošnjo za lokacijo za gradnjo mošeje. Od prve prošnje za gradnjo džamije, se pravi od leta 1969, pa se iz leta v leto prestavlja datum izgradnje. Takrat je muslimanska skupnost želela džamijo zgraditi za Bežigradom, vendar se je takratno lokalno prebivalstvo temu močno uprlo. V kasnejših letih in desetletjih se je podobno dogajalo.

Le enkrat je gradnji džamije nasprotovala vladna institucija, in sicer v sedemdesetih letih na lokaciji ŽALE. Nasprotoval je ZAVOS za ohranjanje naravne in kulturne dediščine in trdil, da džamija ne bi bila v skladu s širšim kulturnim prostorom Plečnikovih ŽAL.

Leta 1999 je muslimanska skupnost predlagala novo lokacijo za gradnjo džamije na Viču. Zgodilo se je podobno kot pri drugih lokacijah, pojavilo se je veliko »argumentov« proti gradnji džamije. Dejali so da ne tem delu živi veliko bosanskih Srbov, ki naj bi nasprotovali gradnji džamije. Proti argument naj bi bilo tudi dejstvo, da ne tem področju živi veliko slovenskih politikov.

V letu 2001 se je v javnosti pojavilo tudi pisma vrtičkarjev, na Viču, ki imajo na kraju, kjer je bila predvidena džamija najete vrtove. Bili so seveda proti gradnji in kmalu se jim je pridružilo lokalno prebivalstvo VIČA. Velik premik se zgodi ko na čelo islamske skupnosti v Sloveniji pride Osman Đogić. V letih ko je bil mufti je naredil več za gradnjo džamije, kot se je prej v tridesetih letih.

Mihail Jarc je kot mestni svetnik 6. januarja 2004 vložil pobudo za razpis referenduma o lokaciji islamskega kulturnega centra v Ljubljani. V februarju leta 2004 je tako 11.898 Ljubljčanov podpisano zahtevo za razpis referenduma o gradnji džamije. Po mnenju lokalne županije Danice Simčič ta pa je v neskladu z ustavo, saj krši vsa tri ustavna načela: svobodno pravico do vere in veroizpovedi, pravico do enakosti verskih

skupnosti in pravico do enakosti pred zakonom. Mestni svet je na predlog županje na ustavno sodišče vložilo pobudo za presojo ustavnosti referenduma, kar pa je sodišče zavrglo, v obrazložitvi pa je zapisalo, da v zakonu ni navedena možnost, da občinski svet od sodišča lahko zahteva takšno presojo. Na podlagi takšnih dokumentov je islamska skupnost na ustavno sodišče vložila pobudo za oceno ustavnosti Zakona o lokalni samoupravi, saj ta po njihovem mnenju nikomur ne omogoča, da bi lahko preprečil izvedbo lokalnega referenduma z očitno protiustavnim ciljem omejevanja verske svobode in svobode ustavnosti.

Kljud temu so svetniki na izredni seji 19. aprila sprejeli sklep o razpisu lokalnega referenduma o gradnji džamije in datum referendumu označili oz. določili 23. maj 2004. Pet dni po prejemu sklepa o razpisu referendumu je županja na ustavno sodišče vložila pobudo za oceno ustavnosti tega sklepa, enako pobudo pa je isti dan na sodišče vložila tudi islamska skupnost. Sodišče je 28. aprila s petimi glasovi proti enemu odločilo, da do končne odločitve zadrži izvajanje odloka o razpisu naknadnega referendumu, saj je ocena, da so posledice odložitve izvrševanja izpodbijanih sklepov manjše od posledic, ki bi nastale, če njunega izvrševanja nebi zadržalo. Županjino zahtevo 28 junija za presojo ustavnosti sklepa o referendumu, kljud nasprotovanju opozicije, podprli tudi mestni svetniki. Po premisleku je ustavno sodišče 12. julija 2004 odločilo, da sklep o razpisu referendumu odpravi, v obrazložitvi pa je zapisalo, da je cilj referendumu pripadnikom islamske verske skupnosti preprečiti veroizpovedovati vero v objektu, ki je tradicionalen za njihovo izpovedovanje in opravljanje verskih obredov. Leta 2005 se je pojavila nova ovira za gradnjo džamije. Takrat pa so se oglasili LAZARISTI, katoliški red, ki so povedali, da je del zemlje, kjer naj bi bila zgrajena džamija v denacionalizacijskem postopku in pripada njim. V marcu leta 2005 pa so se temu zemljišču odrekli in obvestili občino, da bi bilo zadovoljni z vračilom katere druge zemlje. Mestni svetniki, ki so o tem odločali, so dobili anonimno pismo, da jim bodo stregli po življenju, če bodo zemljišče namenili za prodajo muslimanom za džamijo. Tridesetega maja 2007 pa je končno prišlo do premika v gradnji džamije. Ljubljanski župan zoran Janković in mufti islamske skupnosti v Sloveniji Grabus Nedžad so podpisali pismo o nameri med MOL in islamsko skupnostjo v Sloveniji glede prodaje zemljišč. Nova lokacija na Parmovi ulici za Bežigradom v Ljubljani. Muslimani so s to lokacijo zadovoljni.

Proteklo leto nie bilo dobro za muslimane iz vič razlogov, pa tako ne zaradi odločitve s katerim se je ustavno sodišče moralno vmešati v proces o gradnji džamije. To se je videlo v odločitvi z ustavnim zakonom in izbranim zakonom kot in v odločitvi v zvezi s tem. To je praksa tumačenja ustave iz malega prsta.

VIKIĆI PORTAL

5. poglavje

Migracija muslimanov v Sloveniji

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

Prihod muslimana v Sloveniju

Večje število muslimanov v Slovenijo je prišlo šele v začetku 60-ih let, predvsem zaradi ekonomskih razlogov. Šlo pa je za beg z zemlje in od razširjene družine te zatekanje ekonomskih industrijskih durmitorjev migracijske družbe. Namreč v bivši Jugoslaviji je izmed vseh republik Slovenija bila gospodarsko, ekonomsko in socialno najmočnejša.

Migracijska gibanja so dobila v bivši Jugoslaviji po II. Svetovni vojni izredno razsežnost predvsem zaradi industrializacije. V Ljubljano se je do leta 1961 priselilo 2.620 prebivalcev iz BiH, do leta 1971 pa 5.862; na Gorenjsko (predvsem Jesenice in Kranj) je leta 1971 živilo 3.437 ljudi po poreklu iz BiH - skupaj je leta 1971 v Sloveniji živilo 20.129 oseb po poreklu iz BiH.

V zvezi s tem pa je podatek, da je leta 1971 v Slovenijo prišlo 2.318 muslimanov in 2.818 neopredeljenih, kar je zelo zanimivo, saj so se ravno muslimani v bivši Jugoslaviji odločali za takšno opredelitev, ravno zaradi nejasnosti glede verske in etične oznake.

Besedo musliman z velikim M (musliman) je v bivši Jugoslaviji po letu 1971 predstavljala tako versko, kot tudi etično pripadnost za muslimane slovanskega porekla.

Muslimani so v 80-ih letih predstavljeni 9,7 % priseljencev v Sloveniji in od tega jih je bilo 78,8 % iz BiH, drugače pa so prihajali še iz Črne Gore, Sandžaka, Makedonije in Kosova. Po raziskavi, ki jo je izdelala Silva Mežnarič v času 1975-1983, je bilo za bosanske priseljence v Sloveniji značilno naslednje: nedružabnost, samozadostnost, proces ograjevanja in vse manj volje do spoznavanja, kako živijo »*drugačni*«. Po njenih podatkih se e od leta 1940 do leta 1981 iz BiH priselilo 33.530 prebivalcev (0,7 % leta 1940 in 41,78 % v letih 1971-1975). Zanimiva je tudi primerjava glede izobrazbe. Največ priseljencev je imelo v tej raziskavi nizko stopnjo izobrazbe, medtem, ko je imelo visoko stopnjo 4,2 % priseljencev. Po popisu prebivalstva iz leta 2002 pa se je za pripadnike islamske veroizpovedi opredelilo 47.488 prebivalcev, kar je 2,4 % in se po številčnosti uvrščajo na drugo mesto, takoj za katoličani, pripadajo različnim etičnim skupinam.

Največ je Bošnjakov oz. Muslimanov, potem pa sledijo neopredeljeni, Albanci, Slovenci, Romi in Črnogorci. Po občinah pa je razdelitev v Ljubljani in sicer 13.569, nato ji sledijo Jesenice z 3.885 muslimani, na tretjem mestu je Velenje z 2.895 (število narašča). Četrto mesto je občina Maribor z 2.337 pripadniki islamske veroizpovedi in na petem mestu je občina Koper. V ostalih občinah pa so muslimani zastopani v manjšem številu,

čeprav bi bilo mogoče dobro omeniti še občine Trbovlje, Hrastnik, Zagorje, ki imajo glede števila prebivalcev dokaj visok odstotek muslimanov. So pa seveda stara slovenska rudarska industrijska mesta, kar potrjuje raziskava, da so se v Slovenijo priseljevali predvsem prebivalci z nižjo stopnjo izobrazbe in se tako posledično zaposlovali v industrijskih sektorjih. Vendar pa je potrebno omeniti, da razlike v številu ne pomenijo, da število muslimanov v Sloveniji drastično narašča, temveč je politična klima bolj odprta.

Ko se je v devetdesetih letih prejšnjega stoletja začela vojna v Bosni in Hercegovini so v Slovenijo kot vojni begunci pribegali številni Bošnjaki med katerimi so bili v veliki večini muslimani. Skupaj s Hrvati, ki so v Slovenijo pribegali pred njimi je bilo pomlad leta 1992 v Sloveniji okoli 45.000.

Avgusta leta 1992 pa je Slovenija zaprla meje za priseljence z utemeljevanjem, da je kvota prisilno priseljenih, ki jo lahko sprejmemo presežena. Status tistih, ki so v Slovenijo prišli po tem datumu, je bil ilegalen. V Slovenijo pa so prišli legalno le. Še so imeli garantno pismo Slovenca ali Slovenke, v katerem je ta jamčil, da bo prisilni priseljenec stanoval v njegovem ali njenem stanovanju, in še garantno pismo iz tujine, kjer je bilo napisano, da se bo prisilni priseljenec nastanil tam. Tako je Slovenija pristala samo na to, da bo zanje tranzitna država,. Ko pa so prisilni priseljenci prišli v državo, jim ni bilo treba zapustiti države. Septembra 1993 so lahko vsi, ki so v Slovenijo prišli ilegalno zaprosili za status osebe z začasnim zatočiščem in tako so imeli iste pravice kot tisti, ki so v Slovenijo prešli pred 10. avgustom 1992. Septembra 1993 je bilo po prvem uradnem štetju še 31.100 prisilno priseljenih v Sloveniji. Večina priseljencev je v Sloveniji nastanitev našla pri sorodnikih in prijateljih. Tisti, ki pa jih niso imeli, pa so bili nastanjeni v zato organiziranih centrih. To so bili večinoma samski domovi, ter izpraznjene vojašnice, ki jih je za sabo pustila JLA.

Ustanovljeno je bilo 58 zbirnih centrov.

Po koncu vojne v Bosni in Hercegovini, nekateri tudi že prej, so se prisilno priseljeni začeli vračati iz Slovenije nazaj v BiH, predvsem na tista območja, kjer so bili njihovi domovi nepoškodovani ali pa vsaj kolikor toliko primerni za življenje v njih. Po letu 1997 pa so v Sloveniji ostali zlasti tisti iz republike Srbske. Največ je bilo muslimanov, ki so v republiki Srbski v manjšini in za njih vrnitev še ni bila varna. V avgustu 2004 so načrtovali zaprtje še večjega števila centrov, saj se je izteklo prehodno obdobje za nastanitev. V centrih so ostale samo ranljive skupine, ki ne morejo same srbeti zase, kakor so ostareli in bolni.

Netočni so podatki, da so muslimani v Sloveniji v glavnem neizobraženi in fizični delavci, Slovenija je pomemben !!! znanstveni in kulturni ? center v katerem živi in „dela“ veliko število muslimanov.

Znanstvenika, zdravnika, inženirji, načelnika Upravnih enot, akademika, književnika, arhitektov, pravnikov, trgovcev, športnikov, gostilničarjev, policistov, lastnikov podjetij itd.

To dokazuje, da imamo ogromno moči za reševanje zahtevnih nalog, toda to istočasno povečava našo odgovornost.

Islamska skupnost v Sloveniji

Islamska skupnost Slovenije je decembra 1994 postala zunaj teritorialna enota islamske skupnosti Bosne in Hercegovine. V inštitucionalnem pogledu je torej Slovenska islamska skupnost bošnjaška. Med 80 in 90 odstotkov njenih članov so Bošnjaki, ostalo so Albanci, Romi, Turki in študenti iz držav gibanja neuvrščenih. V skupnosti je včlanjeno približno 6.500 družin, kar pomeni približno 26.000 članov. Od maja 2006 je na seznamu registriranih verskih skupnosti Urada za verske skupnosti tudi Slovenska muslimanska skupnost. Skupnost je ustanovil nekdanji mufti Osman Đogić, ki sije prizadeval za popolno avtonomijo islamske skupnosti Slovenije, sicer podrejene islamski skupnosti Bosne in Hercegovine.

Po Đogićevih navedbah naj bi četrtina muslimanov v Sloveniji ne bila bošnjaške narodnosti. Točno število muslimanov v bivši državi naj ne bi bilo znano, gibalo, pa naj bi se okoli treh milijonov »Tri glavne skupine živijo: V Bosni in Hercegovini (Muslimani – z veliko začetnico muslimanske nacionalnosti, muslimani srbske nacionalnosti, muslimani hrvaške nacionalnosti; vse skupaj okoli dva milijona ljudi); v Srbiji na Kosovu (največ albanski muslimani, nekaj več od milijona in nekaj deset tisoč turških muslimanov); nazadnje v Makedonski (makedonski muslimani, katerih natančno število ni znano), plus nekaj sto tisoč albanskih muslimanov, plus sto tisoč turških muslimanov. Tem trem skupinam treba dodati nekaj deset tisoč muslimanov v Črni gori (črnogorski in albanski muslimani), nekaj deset tisoč romskih muslimanov, in desetina tisoče ostalih muslimanov, ki pripadajo različnim omenjenim nacionalnostim, živijo pa razdrobljeno po vsej bivši državi. Da bi se razjasnile morebitne nejasnosti v poimenovanju bom v naslednjem poglavju s tega vidika obravnaval najštevilčnejšo muslimansko skupnost z območja nekdanje Jugoslavije, in sicer iz Bosne in Hercegovine.

Muslimani iz Bosne in Hercegovine

VIKIČI PORTAL

Muslimani iz Bosne in Hercegovine so večinoma bošnjaške narodnosti. Bošnjaki pa so, ki navajajo enciklopedije, »slovanski narod, južno-slovanska skupina«. Pojavilo se v 15. in 16. stoletju, ko je množična islamizacija v Bosni dodala slovanski etični in kulturni osnovi novo kulturno in civilizacijsko nadgradnjo. Sedanje ime je 17. septembra 1993, na ustanovnem zasedanju sabora federacije BiH, zamenjalo dotedanje ime MUSLIMANI, ki je bil v veljavi do konca 19. stoletja.

Izraz Bošnjak so začeli uporabljati v otomanski vladavini. Stoletje in pol dolgo obdobje, med 15 in 17. stoletjem hkrati predstavlja tudi čas masovne, vendar nenasilne islamizacije dela bosanskega prebivalstva, čas opuščanja bogomilstva oziroma patarenske vere, ki je veljala za krščansko herezijo, in čas drobitve enotne srednjeveške bosanske etnije. Institucionalna (dokončna) polarizacija na tri osnovne »nacionalne« skupnosti po verskem kriteriju pa nastopi leta 1910, v času avstro-ogrsko vladavine.

Vpeljala jo je tedanja ustava BiH.

Polarizacija je praktično pomenila: Katoliki so Hrvati, Srbi pravoslavci; muslimani so Muslimani. Predstavniki muslimanov so se takrat uprli izrazu »**Mohamedanec**«, ki se je za poimenovanje pripadnikov islamske veroizpovedi v BiH začel uporabljati po avstro ogrski okupaciji leta 1878, služil pa je kot uradniški izraz.

Zahtevali so izključno uporabo imena Musliman. Mohamedanec pa je popolnoma zgrešen izraz za označevanje muslimanov, ustvarili pa naj bi ga krščanski misleci. Ker je bil temelj krščanske vere Kristus, so povsem zgrešeno domnevali, da je Mohamed za islam isto kot Kristus za krščanstvo. Z izrazom »**Turek**« pa so muslimane označevali že v evropskih poročilih v 17. stoletju. Še konec osemdesetih let 20. stoletja pa so ga za označevanje Muslimanov uporabljali Hrvati in Srbi v BiH. Takšni so vsaj rezultati raziskave med prebivalstvom, ki je priča tamkajšnjem nerazdružljivem prepletanju etnične in religijske komponente. Ruralno prebivalstvo naj bi se namreč na predvečer vojne v Bosni in Hercegovini (1992-1995) razlikovalo pretežno po verski pripadnosti, o narodnosti naj bi sploh ne razmišljali.

Izraz Bošnjak danes v Bosni predstavlja uradno nacionalno oznako za vse bosanske muslimane. Ker je bila uvedena kot nacionalno ime in na osnovi verske pripadnosti islamu, se je med Bošnjaki odprlo veliko vprašanj o povezavi med bošnjaški in islamom. Islamska skupnost in Bošnjaška kulturna zveza Slovenije Bošnjake uradno predstavlja kot homogeno skupnost, terenska raziskava (2005) pa je pokazala, da so percepcije bošnjaškov in njegove povezave z islamom med Bošnjaki v Sloveniji heterogene in zapletene.

Identiteta Bošnjakov v Sloveniji

Razlika v veroizpovedi je z vojno za mnoge Bošnjake v Sloveniji postala pomemben vidik etničnega razmejevanja, četudi vere nikdar niso prakticirali. »*Tako so mnogi izjavili, da je islam pravzaprav tisto, po čemer se razlikujejo od drugih bosanskih skupin. Religija je po mnenju mnogih edino konkretno dejstvo, na osnovi katerega se Bošnjaki, Hrvati in Srbi med seboj razlikujejo.*« Kalčič pa, zanimivo, ugotavlja tudi, da medtem številni Bošnjaki v Sloveniji religijske razlike v razmerju do Srbov in Hrvatov obravnavano kot neprehodne pa te iste razlike v odnosu do Slovencev večinoma razumejo kot premostljive. Muslimani, s katerimi sem imel stike, navajajo, da so bili kot priseljenci s področja nekdanje Jugoslavije med Slovenci dolgo časa videni kot homogena skupina. Vse do slovenske neodvisnosti in začetka vojne v Bosni naj bi se po njihovem pripovedovanju kolektivno razmejevali do Slovencev, ne glede na versko ali nacionalno pripadnost. Navajajo, da je oznaka »**Bosanci**« dolgo časa veljalo za nekakšno zbirno ime vseh narodov iz drugih jugoslovanskih republik, ne samo za tiste, ki so v Slovenijo prišli iz Bosne. Ljubljančani, Mariborčani, Celjani in največ Velenjčani so pripovedovali, da se večini Slovencem ni zdelo pomembno, kateri »**naciji**« pripadajo, in da so jih tisti, ki jih je motila njihova prisotnost, v skladu s tem domov pošiljali na svojevrsten način: «**Bosanci, pojte nazaj v vašo Makedonijo**», šele z vojno v BiH se je klasifikacija priseljencev iz nekdanje Jugoslavije v Sloveniji izpopolnila, verska pripadnost muslimanov pa je postala pomembna predvsem pri dovoljenju gradnji džamije.

Manjšine

Muslimani spodbujamo pozitivne spremembe v sedanji zakonodaji o priznavanju manjšin, ter po intenzivnih raziskavah, kot so tiste, ki se uporablajo v pravnih in civiliziranih državah. Kako musliman kot posameznik lahko pomaga pri tem? Bi morali pisati svojim predstavnikom na nacionalni ravni in zahtevati poleg zgoraj navedenih zahtev klavzule v vse pogodbe. Razumeti predlagane reforme in zbirati prikupljene podatke o novih izboljšanih metodah i preko omrežja pošiljati naprej.

Jasnost, volja in namen bodo postali ključ na tem področju, ki se določa glede na izid.

Če lahko ena oseba pametno porabi svoj čas da bi ustvarila spremembe, pomislite kaj lahko naredimo združeni. Moremo li muslimani s spoštovanjem biti medsebojno odvisni, a ne samo odvisni in nesebično odvisni. Kot musliman si zastavljam vprašanje ali si lahko opustimo svoje omejitve in se resnično počutimo prosti. Verjamem, da so mnogi od vas o teh vprašanjih dolgo in težko razmišljali. Muslimani morajo biti popolnoma usklajeni, da bi lahko popolnoma delovali in da bi morali imeti popolne odločitve. Da bi se izpolnila naša prednostna naloga za izvedbo programa moramo imeti pozitivne življenjske spremnosti za izvajanje teh smernic. Kako lahko posameznik pomaga biti usklajeni voditelj – to storiti osebno, nato pa s spremembami v družini in prijatelji. Bodimo dober zgled in vodimo izpolnjen, srečen, zdrav in brez graje vredno življenje. Kot muslimani politično in finančno podpirajmo vse druge religije, v vseh šolah in izobraževalnih ustanovah. Muslimani ne smejo podpisati ali sklepati sporazume, ki bi bili škodljivi za druge ljudi. Položaj, skupnega ustvarjanja »**zmaguje, zmaguješ, zmagujemo**« postane imperativ, če bi radi žeeli, spoznati globoko in trajno razmerje in mir.

Želimo, da to sporočilo doseže vse muslimane in ga sprejmejo vsi, ki lahko spremenijo stvari, da bi se pomoč v prihodnje dajala brez manipulacij in meja družbenih in političnih razmer. Tisti, ki niso bili s tem seznanjeni, naj se zavedajo, da se največ pomoči dobi s političnimi pogoji.

Muslimani so v zadnjih letih svojo pozornost posvetili k iskanju idealne rešitve odločitvijo srcem in misli vseh ljudi na položajih, da ustvarijo harmonijo in zadovoljstvo med vključenimi strani.

Da se spoštuje in ceni vse, in da se srca vsem državljanom odprejo za ljubezen in mir.

Nasilje ni prirojeno, bosansko muslimanski naravi, ker so polni ljubezni in vzvišeno predani, duhovne vere in toplega srca.

Čeprav se ponos med malim ne-politikoma in muslimani še naprej poglablja, kot je primer na nekaterih področjih, nasilje, povezano z ciljem da se pride do verskega objekta ni naravni del bosansko muslimanskega temperamenta. Ampak kot državljeni Republike Slovenije prisvajamo pravice do obstoja in od vodilnih v državi zahtevamo, da nam pomagajo to ustvariti in obdržati ZDAJ.

VIKIĆI PORTAL

Manjšinski status

Še vedno je aktualna raziskava Inštituta za narodnostna vprašanja iz leta, ki med drugim odpira tudi vprašanje, ali bi morali narodi nekdanje Jugoslavije, ki živijo v Sloveniji dobiti status narodnih manjšin.

Da gre za politično občutljivo vprašanje, govorji podatek, da je dobila oznako »zaupno« in je v predalu prejšnje vlade ležala kar leto dni.

Raziskava, ki jo je naročil URAD RS za narodnosti, o položaju Albancev, Bošnjakov, Črnogorcev, Hrvatov, Makedoncev in Srbov, živečih v Sloveniji, bi bila ena izmed mnogih raziskav, če ne bi v januarju skrivnostno dobila oznake »zaupno«.

Rezultati raziskav so sicer neenotni, v eni točki pa se strinjajo.

Gre za to, da so tem skupinam kratene pravice, ki se nanašajo na kulturno identiteto.

Njihova društva dobivajo minimalno finančno podporo, nimajo oddaj v svojem jeziku na javni televiziji, kratena jim je tudi pravica do učenja materinega jezika.

Zakaj je bila raziskava označena pod zaupno še danes ni jasno.

Zato se Slovenski politiki, zlasti tisti desno usmerjeni, upirajo ideji, da bi pripadniki iz bivših jugoslovanskih republik dobili status narodnostnih manjšin, kot ga imata Italijanska in madžarska manjšina v Sloveniji.

Menijo, da so Madžari in Italijani prebivalstvo v Sloveniji, ki živijo na slovenskem ozemlju že stoletja, medtem, ko so se Srbi, Hrvati, Bošnjaki, Črnogorci, Albanci in Makedonci v večji meri priselili šele po koncu 2. svetovne vojne kot ekonomski migranti.

Tako, da po vsem sodeč je trenutno malo upanja, da bi v Sloveniji v kratkem (ali pa sploh kdaj) dobili status manjšine.

S tem, ko pa jim ni priznan status manjšin, pa je seveda tudi upanje, do pozitivne rešitve spornih verskih in kulturnih vprašanj vedno manj.

Slovenska manjšinska politika ima najslabšo rešitev v vsej Evropi. Vprašanje netolerantnosti dominantne nacije razen maloštevilnih Italijanov in komaj vredno omenjanje Mađarov, skupaj ih je manj kod 15 tisoč.

Za domačimi Slovenci druga nacija so Hrvati, nato Muslimani, Srbi, Romi in ostali v precej manjšem številu. Neslovencev je skupaj okoli pol milijona, ki pa so politično brezpravni državljeni Republike Slovenije. Udeležba na volitvah je samo enoumna farsa - šminkeraj. Mnogim slovenskim statističnim podatkom jaz prosto ne verjamem in tudi ni potrebno verjeti pri takšnem nespoštovanju drugačnih. Slučaj gospoda Zorana Jankovića je dokaz netrpeljivosti, nacionalne bolehnosti in politične nezrelosti, kateri ni mesto v razvpiti demokraciji.

Neobstoječi radijski in televizijski programi najbolje zrcalijo to neokusno stanje.

VIKIĆI PORTAL

Ali moramo biti z našimi

To je zelo raznoliko mnenje, da morajo (nepriznane manjšine) na splošno biti z oblastjo, kako bi kaj naredile zase. Musliman kot vernik to nebi nikoli rekel, razen kot citat tujega mnenja. Koliko so muslimani potrebovali, da bi se institucije oblasti odprle za njihova vprašanja, toliko je država in slovenska vlada potrebovala da pokaže, da ima drugačno politiko do muslimanov. Če bodo mislili, da morejo brez nas, da lahko rešijo medetnične odnose, manjšinsko politiko, politično toleranco, novo politično kulturo v Sloveniji, bodo li mislili, da je vse to končano kot ni, ne bom jim zameril. Ni tu imperativa, ampak samo nacionalna ocena kaj je politično utemeljeno in kaj politični interes države.

Nikar pa nam naj ne govorijo o enakosti z drugimi manjšinami v Sloveniji. V tem smislu je nevarno, da se častne ljudi diskvalificira, ker nosijo posebno vrsto imena. Bi jih moralo skrbeti dejstvo, da so nam mesta okrašena z grafiti in fašističnim, muslimanskim in ustaškim simboli in da se to dopušča kot padavine. Za dež imamo vsaj zaščito - dežnik.

Na dolgi poti od prvih političnih skupnosti v sodobni svetovni zgodovini se razvija človeška volja do navadnosti in umne volje. S sprejetjem zakonov in običajev v državi individuum daje svojem življenju običajen značaj in brez končno vrednost.

Spoštujoči zakone, volja je prosta - seveda ne vse zakone, ker in mase banditov imajo svoja pravila in spoštujejo medsebojne sporazume in pogodbe, ampak jih zato ne obravnavamo ni običajnim ni svobodnim, vendar kot tolpo - ampak zakone uma, volje, ki se je vzdigla in prevzela splošno veljavnost v državi.

Duh in inteligenco nekaterega ljudstva, so izraženi predvsem v zakonih, zlasti v ustavi, kot temeljnem zakonu v njihovi državi. Pravim junakom enega naroda, se šteje tisti, ki je pomagal, in da se duševno manifestirajo.

Kdo je močnejši?

Da bi delal po svoje, močnim in oboroženim niso potrebne besede, ker se besede lahko izprevrtajo, če niso poštene. Kaj se zgodi s tistimi, ki se branijo od kriminalcev (zločincev), so muslimani videli večkrat v svoji zgodovini. Kriminalci, plenilci so najbolj jezni, ko si jim v napoto. Oni so takrat besni.

Še pred "deklaracijo" o neodvisnosti (z njo so prišle izkušnje) in posebej po njej, so se te ugotovitve večkrat potrdile in se iz dneva v dan potrjujejo. Takrat smo z

VIKIČI PORTAL

"*deklaracijo*" iskali najbolj naravno stvar na svetu in muslim najbolj elegantno, da se enkrat za vselej odprave neenaka in prisilna stališča, so vsi skočili kot poparjeni krogi in s tem pokazal zobe. Muslimani so se dobro zavedali, kdo je kakšen, vendar so vsaj na humanističnem (ne izrečno političnem tlu), pričakovali če nič drugega pa vsaj razumevanje.

Razumevanje je neumno reči, to dobro vemo, ker se njihova ekscesna in agresivna reakcija, temeljila na posebnem, njihovem razumevanju stališču in "*znanju*", ki nam je že dolgo znano kot jeza. Vse je to takrat bilo majhno, čeprav nič manj podlo. Kako bi se nekdo mogel ukvarjati s primitivnim in nizkim podvalama, spodbujanjem dobrega dela srbske in drugih novin in zarivanja posameznikov, brez pomembnih, vendar vplivnih muslimanskih oseb - če se tu nebi šlo za izdelane namere, ki vodijo k temu, kot vemo, da veliki uničijo male.

Od kot toliko nenasitno Sovraščvo do muslimanov?

Vsakdo, ki je vajen, da jemlje tuje in da živi na račun drugih, od drugih pogojih ne more razmišljati. Takšni za sebe imajo posebno logiko. Ne želim se braniti niti malo. Ne želim v tej knjigi dokazovati, da so muslimani imeli enako vlogo v vojni kot Srbi, ker to oni (in mi) vemo zelo dobro, vendar jim ni v interesu da vedo. Muslimani nimajo svoj jezik, in tako tudi ono "četniško" v nasprotju temu:

Kje so tisti Srbi, ki so prišli v Bosno med vojnami (turških) in se naučili jezika, ki se ne govorji v njihovi matični državi?

Ali pa muslimani nimajo kulture, niti temu nasprotno.

Vem, da bi bilo zaman dokazovati, recimo, da med pravoslavci v Bosni ni dvajset odstotkov Srbov, ker to ne bi vplivalo na nacionalno zavezost tega naroda, tako kot ne more ničesar spremeniti v mojem osebnem mnenju in občutki, če bi kdo dokazal, da je moj dedek prišel iz Amerike. Moram priznati, da me danes tukaj v Sloveniji zanima smer sila, ki predstavlja takšno stališče. Večkrat smo slišali, da so nekatere pojave nacionalistične in šovinistične.

Posamezne muslimane razglašajo za nacionaliste in šoviniste brez da bi razložili smisel in pomen teh besed. To se je dogajalo in se še vedno dogaja, da je občutek nacionalne pripadnosti, da se pozitivno čustvo ljubezni in predanosti svojemu ljudstvu in domovini označi kot šovinizem.

Organizirajo se hajke, lepe grde nalepke, sprožajo procesi, čeprav so muslimanski postopki izključno domoljubnih motivov. Zato muslimani jasno sporočajo, da je patriotizem pozitivno človeško čustvo ljubezni in predanosti svojemu ljudstvu in domovini, šovinizem pa kot čustvo negativnega odnosa in odziva, vendar dosežka ali pa nacionalna integriteta in kulture ljudi. Muslimani se zalagajo, da se ti koncepti pravilno razlagajo in uporabljajo,

saj so v duhu sožitja in enakosti. Patriotizem se odraža v ljubezni do države, svoje regije in njenih prebivalcev, in na podlagi pripadnosti določeni skupnosti, njenemu kulturnemu razvoju in dosežku. Bosanski termini domoljubje in patriotizem to lepo predstavljajo. Ljubiti svojo domovino pomeni, želeti v njej uresničiti ideale človeštva in v skladu s svojimi močmi to podpirati.

Vsak pozitiven odnos do muslimanskega naroda, njegove preteklosti in sodobnosti, njegovim kulturnimi in nacionalnimi vrednotami, žigosan je kaznovan in zasmehovan, Žal moram reči, da takšnih negativnih pojavov po vojni v Bosni ima in pri nas tukaj v Sloveniji. Občutek nacionalne pripadnosti je skoraj neločljivo povezan z vsemi ljudmi, posebej tistimi, ki so vložili veliko žrtev za svobodo in neodvisnost.

Renesansa nacionalnega čustva dogaja se vzporedno s tehničnim in splošnim gospodarskim napredkom.

To odraža težnjo ljudi, zlasti malih da ohranijo svojo identiteto.

Zelo pomemben dejavnik v pravilnem položaju glede na patriotizem, je občutek popolne svobode in enakopravnosti. V Sloveniji se moramo počutiti popolnoma svobodni in enaki v gospodarskem, kulturnem, nacionalnem, verskem in drugem pogledu.

V mojih ugotovitvah je treba poudariti na Titovo filozofijo države v odnosu človeka in države ter naroda in vlade. Tu se vidi kot napačno državo svoditi na instrument, ali pa vlado.

Ustavni in sustavni državni sistem so enaki ustavi in sistemu svobode. Osebno prepričanje ni sprejemna volja in samovolja ampak razvita zavest državljanov.

VIKIĆI PORTAL

6. poglavje

Analiza

Diskurz

Stigmatizacija

Muslimansko pravo

Država

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

Analiza diskurza – izjave

Prvič, muslimani, podobno kot ostali priseljenci iz bivše SFRJ v slovenskem nacionalnem diskurzu predstavljajo posebljenje balkanskega nereda in nepredvidljivosti in tako nasprotje slovenski kulturnosti. V Slovenskem političnem in medijskim diskurzu so bili kriminalizirani, abnormalizirani in dehumanizirani.

Drugič, zaradi islamske veroizpovedi muslimane v Sloveniji imajo za novodobne Turke, torej nasprotje Evropskih in katoliških Slovencev. Razlika v veri prav zaradi usidranih predstav v Turških zavojevalcih - se predstavlja kot nepremostljiva.

Posebej sem v predstavljenem diskurzivnem okviru zasledil neposredno povezovanje islama s terorizmom.

Zahteve islamske skupnosti po gradnji džamije so po mojem mnenju napajale obravnavani diskurzivni okvir, ki se ponuja kot temelj oblikovanja slovenske nacionalne identitete. V študiji migracij je znano, da vračanje migrantov k tradicionalnim vrednotam izzove ponovno diskriminacijo zaradi že omenjene drugačnosti.

Prav religiozni znaki drugačnosti, v našem primeru islamska vera, pogosto postanejo simbolna tarča napadov v vladajočih političnem in medijskem diskurzu. Zanimiv je optimizem, s katerim se je vprašanja odnosov med islamom in Evropo, lotil nekdanji naš zunanji minister Dimitrij Rupel. Namreč v intervjuju za časopis Delo, je izjavil, da si je Slovenija kot eden izmed ciljen v svojem predsedovanju EU zadala kot cilj tudi zmanjšanje napetosti med zahodno in islamsko civilizacijo. Po besedah takratnega zunanjega ministra je to nameraval storiti s predstavitvijo projektov, ki bi pomagali izboljšati dialog med kulturami.

Končni cilj pobude, pa je zmanjšati napetost na političnem, socialnem, kulturnem in verskem področju v EU, med muslimanskimi skupnostmi znotraj EU in med EU in islamskimi državami.

Optimizem, ki je izžareval iz besed Dimitrija Rupla, ne bi bil niti tako napačen, če se ravno v »njegovi« državi ne bi pojavljali skoraj (če že ne) največji predsodki proti muslimanom in samemu islamu. Vsi ti visokoleteči cilji so dobrodošli in bi spodbujali dialog, vendar pa bi Rupel takrat lahko začel reševati tovrstne težave najprej v Sloveniji. Zanimivo je, kako se sama Slovenija sooča s problemom ne-dialoga. Časopisi so poročali tudi o izjavah takratnega slovenskega nadškofa Franca Rodeta, da je proti gradnji

džamije, saj da ta ni samo verski in duhovni center, temveč tudi politični. V tedniku Mladina se oglesi Civilna družba za demokracijo in pravno državo, njihov predstavnih Vinko Vodopivec in javnosti pojasni njihovo mnenje.

V civilni družbi za demokracijo in pravno državo so prepričani, da gradnja džamije ni potrebna, ker naj bi objekt predstavljal tujek v slovenskem narodnem, kulturnem in urbanem okolju. Kot da bi džamija kršila človekove pravice vsem ostalim državljanom, ki imajo pravico do ustreznegra in neobremenjenega okolja. Po prepričanju Vodopivca pa obstaja tudi možnost zametka muslimanskega geta, ki bi izjemno razdiralno vplival na sožitje z drugimi državljeni in bi bil stalno žarišče nasprotovanja evropski kulturi in narodnemu okolju. V njihovem združenju so prepričani, da predstavlja džamija tuje versko ozemlje, kjer ne veljajo državni zakoni. Ob tem pa po njegovem mnenju predstavlja tudi prostor odraslih in mladine, ki jih mnogokrat vzugajajo v nasprotju z evropsko kulturo s človekovimi pravicami.

Po mnenju genialca Vodopivca džamija sicer naj ne bi bila muslimanska molilnica, temveč versko-politični objekt, ki se je v Evropi že večkrat izkazal kot prostor za netenje sovraštva in baza za delovanje terorizma. Dostikrat se je v diskurzih in omizjih, ki so potekale bilo slišati konkretne primerjave, ravno z velikimi evropskimi državami, celo Francijo, Slovenijo, kot eden izmed argumentov, zakaj džamija v Franciji-da, in zakaj v Sloveniji - ne.

Filozofinja Cvetka Toth je na okrogli mizi.

Zakaj so jezni mladi možje?, ki je takrat potekala na Filozofski fakulteti 23.11.2005 spregovorila: »*Mene moti, ko govorite o teh sakralnih objektih in za vzor postavljate svetovne metropole - Pariz, London. Vi pozabljate, da smo mi narod, ki nima kolonialne preteklosti. Mi nismo imeli imperialističnih vojn, mi nismo imeli vojake iz prve svetovne vojne in druge svetovne vojne iz nekdanjih kolonij.*«

Iz čiste hvaležnosti so jim postavili sakralne objekte v Parizu in Londonu.

Kratka primerjava med Francijo in Slovenijo v odnosu do islama kaže, da ima vsaka država svojo politiko in se v mnogo čem razlikujejo predvsem je težko delati primerjave tudi zaradi same različnosti držav.

Vendar pa se po drugi strani muslimani v obeh državah (pa ne samo v Franciji in Sloveniji) srečujejo s podobnimi težavami.

Dve važni dejstvi so karakteristični za Slovenijo zadnjih let.

Duhovna jakost in politična nemoč !

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

Analiza diskurza o gradnji

džamije v Sloveniji

Pozimi leta 1962 ustanovljena islamska skupnost je več kot 35 let vztrajala, da za svobodno delovanje potrebuje islamski verski in kulturni center za džamijo: prvo prošnjo za gradnjo centra v Ljubljani so predstavnimi islamske verske skupnosti vložili leta 1969. Prva predvidena lokacija so bile Ljubljanske Žale, vendar je Regionalni zavod za varstvo kulturne in naravne dediščine presodil, da lokacija džamije ni v skladu s širšim kulturnim prostorom Plečnikov žal, za to so načrt leta 2000 dokončno zavrnili. Predlog nove lokacije, med južno ljubljansko obvoznico in cesto v Mestni log, na skrajnem mestnem jugu, je konec leta 2001 sprožil nova nasprotovanja gradnji. Najglasnejši nasprotniki so postali v drugi polovici leta 2003 in spomladi 2004; takrat je bila frekvenca poročanja o obravnavani tematiki najpogostejša, še posebej decembra 2003 in januarja 2004, ko je mestni svetnik Mihael Jarc zbiral podporo za razpis referendumu, na katerem naj bi državljanji odločali o primernosti predvidenega zemljišča za gradnjo džamije. Kljub nasprotovanjem je poleti 2004 Ljubljanski mestni svet prošnji ugodil.

Zaradi novih zapletov - del predvidenega zemljišča je še v postopku denacionalizacije - predvidenemu odkupu občine Ljubljana.

Pa so nasprotovali tako lokalno prebivalstvo (sosedji), kot tudi nekateri mestni svetniki - so slovenski mediji o gradnji džamije občasno poročali tudi več kot dve leti po uradni odobritvi njene gradnje pri južni ljubljanski obvoznici.

Argumenti nasprotnikov in zagovorniki gradnje džamije, pa tudi mnenja stroke, ki so bili jeseni 2006 objavljeni v Slovenskih medijih, bom v nadaljevanju opredelil kot analizo.

Pri analizi izjav nasprotnikov in zagovorov gradnje islamskega verskega in kulturnega centra ter krajinskih strokovnjakov sem se osredotočil na dva Slovenska medija, in sicer POP TV, natančneje, dnevno informativno oddalo 24ur, in častnik Delo. Navedene medije sem izbral po kriteriju njunega doseg: v analiziranem obdobju je 24ur dosegla največji delež gledalcev med dnevno informativnimi oddaj ali elektronskih medijev, častnik Delo pa je bil v kategoriji tiskalnih medijev natisnjen v največ izvodih. Na osnovi dosegla lahko sklepamo o potencialnem dosegu na naslovниke.

V analizo sem v obdobju od 13. novembra 2003 = pogosto medijsko poročanje o gradnji džamije v Ljubljani je takrat sprožil posvet prebivalcev četrtnih skupnosti z območja Ceste dveh cesarjev, kjer naj bi gradili džamijo, ki so ga organizirali dva tedna pred sejo Ljubljanskega mestnega sveta, na kateri naj bi glasovali o spremembah odloka o uporabnosti dotednega zemljišča - do 1. maja 2004, ko je Ustavno sodišče presojalo s sklepom o razpisu referendumu, povezanega z gradnjo džamije.

Pogostost poročanja o tej tematiki je namreč takrat popolnoma upadla. V analizo bi lahko zajeli 168 oddaj 24ur zasledili 42 takšnih prispevkov, v časopisu Delo pa 16. V oddalji 24ur je bilo pogostejše kot v Častniku Delo, zato v nadaljevanju navajam več izjav iz oddaje 24ur.

Poudarim še, da sem se pri analizi osredotočil izključno na izjave oziroma argumente nasprotnikov, zagovornikov in stroke. Izbral sem tiste izjave, ki glede na moja teoretična izhodišča v slovenskem nacionalnem diskurzu po osamosvojitvi najbolje odražajo njegove značilnosti - pri tem imam v mislih na primer mitizacijo dolgoletnih sanj o skupni državi in pa konstrukcijo »drugega« predvsem skozi konstrukt »BALKANA«, zato da bil lahko sklepali o vplivu navedenih izjav na konstrukcijo Slovenske nacionalne identitete. Besedilo novinarjev pa ne more biti predmet moje analize, pri tem pa upoštevam dejstvo vloge novinarjev pri izbiri izjav in njihovih delov, torej dejavno vlogo novinarjev pri izbiri izjav in njihovih delov, torej dejavno vlogo novinarjev pri tvorjenju analiziranih novinarskih prispevkov ter oblikovanju diskurza.

O vprašanju gradnje džamije v Sloveniji. Pri tem upoštevam dve temeljni dimenziji diskurza, tekstualno in kontekstualno. Pod tekstualno dimenzijo razumem predvsem osnove pomena besed, stavkov, odstavkov, celotnega besedila. Pri analizi sem upošteval tudi kontekstualno dimenzijo, družbeno situacijo. Zanimalo nas ne bodo torej samo specifične izjave, ki so sicer osnova moje analize.

Povezal sem jih s slovenskim - aktualnimi in zgodovinskimi kontekstom. Kritična analiza diskurza diskurz pojmuje kot »JEZIK«, ki je drugačna praksa, odvisna od družbenih struktur. Medijska sporočila niso transparentna, ampak imajo kompleksno lingvistično in ideološko strukturo.

Kvantativna analiza izpušča obravnavo konteksta, ki pa ga omenjena teoretična pojmujeta kot ozadje, kot osnovo za interpretacijo pomena določenega dejanja ali kulture.

Se pravi, da pri razumevanju ne gre zgolj za dekodiranje, pač pa za spajanje komuniciranega z reprezentacijami, ki jih imajo v dolgoročnem spominu in prav te tvorijo na kontekst.

Težave pa nastajajo, ko poskušamo kontekst zamejiti in ko skušamo kontekstualne spremenljivke vključiti v raziskovalno metodologijo.

Predvsem me je zanimal kontekst recepcije, torej branja oz. poslušanja navedenih izjav

Vendar konteksta recepcije analiziranih izjav ni mogoče enostavno izenačiti s širjenjem vladajočih ideoloških form.

Ideologija (hegemonija) ni nekaj kar v določenem trenutku obstaja ali ne obstaja. Njegov izid pa ne more biti v naprej znan.

Tisto, kar bo v mojem tekstu manjkalo je s perspektivne social kulturne analize ravno tako pomembno, kot tisto prisotno.

Prisotno in nekje na poti med odsotnim pa je vsebina, ki omogoča vpogled v to, kar se šteje kot dano, kot »**zdrava pamet**« in tako na poti v ideološko analizo tekstov, saj ideologije, splošno rečeno, lahko obravnavano kot predpostavke.

VIKIĆI PORTAL

Procesi, ki vodijo k predsodkom

Za to, da določena zadeva postane tarča predsodkov, morajo biti izpolnjeni določeni dejavniki. Ideja, po kateri je kategorizacija nujen predpogoj predsodka, je ključnega pomena, ker poudarja njegovo običajno ozioroma vsakdanjo naravo. Nekateri razlagajo, zakaj je temu tako i pravijo, da je naš svet enostavno preveč kompleksen, da bi v njem preživeli, ne da bi ga pred tem na določen način poenostavili ali uredili. Nadalje, razlagajo tezo, da se brez kategorizacije nismo sposobni odzvati na vsakega posameznega človeka ali dogodek, ki smo mu priča.

Dva temeljna učinka kategorizacije sta v poudarjanju pretirane razlike med skupinami in podobnostmi znotraj skupine. To velja tudi za islam in zahod, kjer je poudarjanje razlik nedvomno prisotno na vseh ravneh.

Dejstvo je, da ne glede na to, del katere skupine smo, se nam zdi naša pripadnost pravilnejša in boljša od ostalih. Tako kot se kristjanom zdi njihova vera edina prava in pravična, so tudi muslimani tako prepričani. Ta različnost in zavedanje o njej vodi k homogenizaciji skupine in delitvi **MI : ONI**, kar bom opredelil kasneje.

Stigmatizacija predsodkov

Zelo malo stvari, človeških lastnosti ali pa pripadnost, je vedno in povsod stigmatizirano ali nezaželeno. Dejstvo je, da smo ljudje različni, naša različnost pa je v določenem času in okviru različnih družb različno sprejeta in razumljena, če pogledamo pripadnost človeka določeni regiji, lahko jasno uvidimo to razliko. Muslimani bodo na primer v Saudski Arabiji ali Kuvajtu vladajoča skupina, ki je dominantna in se tudi tako obnaša.

Če to primerjano s statusom muslimanov v nekaterih drugih državah, med katerimi je tudi Slovenija, pa je situacija popolnoma drugačna. Muslimani, ki so v Sloveniji manjšina, so velikokrat sprejeti kot stigmatizirana skupina.

Neskončna raznolikost človeških značilnosti daje slutiti, da je to, kar je nezaželeno oziroma stigmatizirano, močno odvisno od socialnega konteksta in je do določene mere arbitrarne določeno. Da določena stvar postane stigmatizirana pa je potrebna drugačnost, ki jo loči od ostalih pripadnikov dominantne kulture. Takšen občutek je posledica socialne primerjave, zato stigmatizacija predstavlja kontinuum nezaželenih razlik, ki so odvisne od mnogih dejavnikov: geografska lokacija, kultura, stopnja življenjskega cikla. Določena vera je tako hkrati stigmatizirana, v neki drugi kulturi pa dominantna.

Muslimansko pravo

Muslimanska zakonodaja ne priznava koncepta nacionalnosti. Prej se je vsak muslimanski vernik štel kod meščanom islama v njihovi državi, znotraj svoje države kot province "UME" torej kot islamske nacije v celoti. Ta občutek je postopoma slabil zaradi rasističnih teorij in konceptov etnične solidarnosti. Muslimanski nacionalisti, Turki, Arabci, Iranci, Egipčani, so se takrat zaprli v 50-ih in 60-ih v svoje kulturno in politično okolje in zgodovinsko preteklost. Za večino muslimanskega naroda islamska vera postaja skupna prevladujoča kulturna identiteta. Ta pojav je še posebej izrazit v Bosni in Hercegovini, v kateri se tako imenovana bošnjaška nacija, ki (po mnenju nekaterih), nima nobene zgodovinske etnične osnove, ki temelji na skupni muslimanski veri kot kulturnem in političnem identitetu. Za uresničitev teh kulturnih identitet, geopolitično oslabljeni in zaokroženi, z dverja zgodovinsko krščanskim narodom in državnim entitetama, Bošnjaki so bili obsojeni čvršče, da se zanesajo na svojo vero, da bi sploh preživeli v tem delu evropskega prostora. Svetovni mediji nam danes, napačno predstavljajo in spodbujajo zmerno različico sunitskega islama, kot večinsko tendenco v islamskem svetu, tako da za razliko od vseh resnih zgodovinsko-kulturnih in političnih raziskav, kažejo, da obstaja možnost ponovne "*islamske*" grožnje krščanskemu Zahodu. To dejstvo nas vodi k tabu temi in pomembnemu zgodovinskemu vprašanju: Ali je konflikt med islamom in krščanstvo ciklična in neizogibna stalnica v svetovni zgodovini?

Večina islamologa, orientalista in političnih analitikov so menili, da bo "*islamstvo*" postopoma izginila in se pretopilo v vrsto nacionalizma: turški, arabski, iranske, kurdske in tako naprej. Med obema svetovnima vojnami so vsi mislili, da je verski občutek muslimanskim narodima posvetovljuje, toda zgodovina je pokazala, da seje večina od njih uprla. Orientalisti in islamolozi, kot so Arthur de Gobineau in Lawrence začutil so neizogiben proces krepitve in radikalizacije islamskog verskog čustva pri muslimanima, ki danes tvorijo množico milijarde ljudi z več kot sto milijonov šiitov (od tega 40 milijonov v samem Iranu). Ena od bistvenih značilnosti islama je njegova konservativni duh. Islamska vera izpoveduje, da je vera Sune, kar pomeni tradicija. Torej ni odrešenja izven poti, kateri je Mohamed, prerok narusal v Suni, kar je poleg KORana, drug disciplinski vir doktrinarnog islama, kot zbirka osnovnih verskih "*tradicij*", ki trajajo še od pradedov (assalaf as-Salih), iz tega izhaja da sunitizem, kot ena od islamskih šol, v biti ne predstavlja "*zmerno različico*" islama, kot nam to razlagajo vsi mediji. Pravoverni suniti, ki se več širijo v islamskem svetu, se smatrajo, herezom reformu ("*bidu*") in odpravo znotraj Sune. Kljub vsem reformatorskim poskusov moderniziranja islamske vere, ki so jo vodili sirski polemicisti IBN Taimija, Mohamed IBN Abdalvahaba (vehabitska šola), budistično gibanje, indijski modernisti Sard Sir Ahmad Khan Bakador, kot tudi turški Kernalistični

reformatorji, islamska vera v večini muslimanskih držav Bližnjega vzhoda vzdrževala se, na temelju tradicionalnega in pravovernega tolmačenja Sune, ki so od šiitskog verskog dogmatizma razlikuje le v nekaterih področjih rituala in discipline, medtem se v biti obe verske šole dopolnjujejo v prozelitskoj in tradicionalnoj koncepciji islama. Šiitizam, se kot raskolčničko gibanje v islamu in najštevilčnejša islamska verska skupnost (Hasanidi, Omeidi, Huseneidi in Abasidi v Perziji, Alidi v Egiptu), številčno širi v muslimanskem svetu. Fanatično spoštovanje Mohamedova potomstva in imimizma jih čini najbolj bojno skupino v muslimanskem svetu. Prožeti okultnim naukom o skrivnosti: Kitmanu in Takiju, šiiti fanatično in poslušno spoštujejo svojega verskega voditelja, imama, ki je utelešenje nevidnega mitološkega imama te zavzema mesto vodje sunitskega kalifa, ki mu v verskem in svetovnem življenju pripisujejo svojstva nezmotljivosti brezhibnosti. Ugotovljeno je, da se fanatični imamizam krepi in širi v vseh muslimanskih državah po porazu in izginotju sunitske institucije Kalifa. Šiiti in suniti sprejemajo in ortodoksne slede Koransi načelo džihada, kot sveto vojno proti nemuslimanima (glavna tema devetega Sura KURana). Pri vseh muslimanih džihad je danes verska dolžnost, kot je vsako dnevna molitev in drugih pet stebrov islama. Ona pa ne zavezuje posameznika, vendar ednino celotno skupnost. Džihadska dogma razlikuje geografska območja bojevanja - "*Dar al Harb*" in islamske države "*Dar al Islam*", ki se razlikuje v KURANU. Da je v državah v katerih živi muslimansko prebivalstvo na splošno dogovorjen sporazum, ki ne sme biti daljši od deset let, je čista izmišljotina.

Še vedno ni geopolitične enotnosti muslimanskega sveta zaradi njihove medsebojnesovražnosti, netrpeljivosti in regionalnih neprijateljstev med Turčijo in Sirijo, Irakom in Iranom, Egiptom in Libijo, Saudsko Arabijo in Iranom, ter še vedno nerešenih ozemeljskih vprašanj. To je dokaz več, da ni nobene sovražnosti do muslimanov.

V islam in krščanstvo se iste stvari dogajajo. Tu džihad ne obstaja. Fundamentalistični islam ni ločena koliko izmišljena in močna nečija volja, da vse to zajeme in nadzira s področja političnog, socialnog, intelektualnog, kulturnog in družinskega življenja. Na podlagi študije islamskih (nikoli dokazano) terorističnih napadov v zahodnoevropskih državah, in uradnih izjav voditelja islamskih gibanj - Hamasa Hesbolaha, FIS-a ne more se pa ugotovili, da muslimanski fundamentalizem poskuša vzpostaviti in financirati močna logistična centra znotraj muslimanske skupnosti v zahodno evropskim državam.

Pravijo, da se takšna strategija širjenja islama na zahod uresničuje preko fundamentalističnih krogov megropskega področja (FIS v Alžiriji, An Nahda v Tuniziji, itd.), ki se borijo za svoje interese na področju evropskega Sredozemlja (Španija, Francija, Italija).

Bošnjaška je država v teh sedanjih mejah ločena od sedanjih meja Bosne in Hercegovine in v odnosu na muslimanske države, ki bi ji lahko nagnjene. Glavno geopolitično smernico Bosne, kar se seveda naravno postavlja, je širši izhod na morje, ker je edina muslimanska država brez tega izhoda. Neumne so konstatacije, da se to štejejo za

preživetje te države, in da jo to lahko drago stane in Hrvaško pa tudi celotno krščansko Evropo zaradi neizogibnih odnosov-refleksij (prek zavezništva muslimanskih držav z »**Bosanskim državam**«, na druge države jadransko sredozemskog prostora.

Po krčanskim nacionalistima bi morale evropske države na nekaterih skupnih paranoičnim proti delovanjem ampak hladnim delovanjem priti do določenih zaključkov, in sprejeti ukrepe proti dvigovanju islamskog fundamentalizma na tem področju.

Po vatikanskem koncilu, ki je znatno pacifiral in nekoliko posvetovnil - katoliško cerkev, ta cerkev se ne želi vrniti bojnemu in prozelitskemu stavu. Seveda, ker ga ni.

Zahodnoevropske države namesto da izvajajo gnile in razpadle pseudo republikanske integracijske programe proti muslimanskim skupnostim, bi bilo se morale obrniti stališču lastnega rimske in krščanske dediščine, ki razume sistematično osvoboditev od vsiljenih družbenih gibanj na zahodu, kot so materializem, hedonizem, ultranacionalizem in individualizem. Po drugi strani, islamski fundamentalizem se širi, ker svojim privržencem predlagajo določen tip družbe in globalni "**pogled na človeka**."

Šibkost zahodne družbe je, da nima pojmovanja družbenih odnosov in vizijo človeka, kot dva pomembna dejavnika socialne integracije. Našo ljubljeno Bosno pokriva nebo polno zvezd, kot tudi vse druge države. Pod tem nebom je najlepše. Tukaj je moj rojstni kraj Jelovče S.

To je najlepši kraj na planetu, pod temi zvezdami na nebu živijo trije konstitutivni narodi Bosne in Hercegovine. Za muslimane ni nacionalizma in fundamentalizma, zato nas naj ne uvrščajo s temi.

Eden izmed narodov najciviliziranih v Evropi so bosanski muslimani.

Vprašanje o človeku, temeljno je vprašanje, kateri odgovor ne more najti ako se radikalno razdvoji vera od znanosti, teologija od filozofije, v končnici - človek od Boga..., človek ni samo razum, je tudi INTELEKT.

Bleiburg 12. maj 2012.g.

Lučić - Čandić - Lučić

VIKIĆI PORTAL

Država - Ustava – Svoboda

Država, ustava, suverenost, svoboda, so vse determinante naše sodobnosti. Značaj naše sodobnosti in zato določen značajem naših ljudi.

Recimo takoj: mi bosanski muslimani "**nimamo kompleks grehov**," smo močno, aktivno sodelovali v boju za neodvisnost Slovenije in Bosne in Hercegovine. Pri tem nas je vodil tradicionalni bosanski idealizem, ideje, pravičnosti, humanosti in svobode, ne samo potrebe obrambe. Nikoli nas ni poganjalo sovraštvo, ampak odločitev, da smo solidarnostni z ljudmi v nevremenu in zgodovinsko aktivni. Bosna in Slovenija niso bile naša pozabljivost in naša pokora, ampak naša resnica, naš namen, naša zaveza, smo bili trdno prepričani, da je to edini način, da ima svojo obliko človeškega, človeško pa da ima obliko svojega. Mi smo znali, da v teh časih ključnega pomena in pri takšni odločitvi, biti musliman pomeni značaj.

V zvezi s tem, je naše globoko prepričanje, da so Bosanci poimenovani muslimani, svojim junaštvom do samozataje, svojoj moralnoj moči do veličine, svojim groznim žrtvama ravnim Martiniju, spasili bosansko ime, muslimansko čast, s tem bosansko svobodo - proti enemu peklu, ki je bil postavljen v vizijah srbske politike genocida, v nasprotju zmedenega, nesposobnega razmerah nedoraslega vodstva Združenih Narodov in NATA.

To junaško dejanje bosanskih muslimanov je bilo na najvišji ravni nacionalnih nalog.

V teh usodnih, zgodovinskih dneh, ko smo si sami kovali skupno prihodnost, se dvigovali visoko nad osebnimi željami in odbojnosti, simpatija in antipatija, nad enostrane ambicije, dajmo sedaj vso fizično in psihično moč, svojemu ljudstvu - za oba naroda. Za Slovenijo in slovenske muslimane, tudi za Bosno in bosanske muslimane. Zdi se mi suhoparna cinična in nečloveška mračna teza, ki se nam danes ponuja kot temeljna teza slovenske in bosanske nacionalne usode muslimana. Muslimane so klevetali in še vedno klevetajo z vseh strani - ampak po edinstvenem načrtu.

Srbski okupatorji, njihovi kvislingi... so rekli, in pravijo, da je neodvisnost Bosne poskus muslimanov vzeti oblast, ukiniti privatno lastnino, uničiti cerkve in vere, uničiti kulturo drugih narodov, itd. V te njihove laži malo kdo verjame, še najmanj ljudje v Bosni. Muslimanski boj za obstoj, je preveč krvav in težak, mnogo so muslimani utrpeli in še preveč, da bi jih, s takšnim obrekovanjem, kdorkoli lahko skrenil od poti za boljšo prihodnost vsakega naroda.

Upam, da je minil čas, ko je peščica reakcionarja krivila, včasih uspešno, muslimane iz Bosne in Slovenije, za takšne in podobne stvari, da bi jih izolirala od drugih ljudi. Prepričan sem, da so se ljudje v Sloveniji in Bosni prepričali, da so muslimani najbolj zvesti sinovi in vedno pripravljeni na največje žrtve za njihovo srečo.

Zato hočem povedati in poudariti:

Bosanski muslimani so najbolj zvesti sinovi države, v kateri živijo, so pripravljeni, spasiti joj ime, čast, svobodo s tem tudi državo. Pravico do samoodločbe niso napisali na svoji burni zastavi iz nekaterih taktičnih-pragmatičnih interesov, ampak v imenu načel svode in solidarnosti, torej v imenu humanosti in demokracije. Neodvisnost Slovenije ter Bosne ni bila le priložnost, prisvojiti oblast, ampak tudi velika sprememba življenja in človeka, ki temelji na pravičnosti, svobode, enakosti in solidarnosti.

V motivaciji, duhu, in celo besedilu ustave in neodvisnosti ene in druge države, smo prepoznali obstoj in k temu pristopili. Sestri Sloveniji in bratu muslimanu narava in zgodovina, so podarili svoje najlepše strani. Gore in mesta, narod in kultura, so postali simbol enega, in pri izgovarjanju enega človek misli na drugega, ali obratno

VIKIČI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

7. poglavje

Liberalizem

Dan migrantov

Ni problema

Zaščita migrantov

Delavci, Baronice i Baroni

Delavci Vegrada, mračna kronika

Rasizam pod krinko bontona

Bodočnost delavca

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

Liberalizem

Gospodarski liberalni sustav, njegova teorijska nadgradnja i njegov politički **MERRITUM** uvjek i neizostavno naglašavaju »**slobodu**« kao svoje početno polazište i temeljno ishodište.

Na početku dakle, ne bijaše „**RIJEČ**“, nego sloboda. Na kraju će sloboda jednom, istina, ne znamo kada, proizvesti sveopće blagostanje, kroz neprestani napredak i tu cijela stvar svršava.

Bez obzira što bi o slobodi mogli raspravljati i s pozicija drugih svjetonazora, liberalizam je slobodu uspjeo pripisati ponajviše sebi. Iz toga proizlazi zaključak-tko nije liberalom, nije sloboden. Kako osoba, tako i pouzeća, potom država, zatim regija, kontinent. Liberalizam je tajkun svjetskih razmjera, njemu Slovenija, pa i Bosna, predstavljaju tek ono što i prosječnom tajkunu jedna manja, u komunizmu oglodana i isisana FIRMA. Iskreni vjernik ideje liberalizma, slobodnjak, hoće biti sloboden od svih i od svega. Individualizam je jedan od stupova liberalne utopije. Gospodarski liberal (slobodnjak) nastojat će biti sloboden od SINDIKALNIH zanovijetanja, stege državnih poreza, carina, društvenih davanja i svega onoga što umanjuje njegovu zaradu i profit, ali sprečava njegov neutaživ apetit.

Za njega dobar posao predstavlja istodobno i ispravnu etiku i obratno. Danas je došlo u obe države do te faze, da i nacionalne granice smetaju. Tržište je vrhovni moralni barometar i politički korektiv.

Oslanjajući se na racionalizam i zagovaranje sveopćega optimizma, liberalnoe pokretu priskrbljeno je kroz povijest izgledna prilika za uspjeh.

Katolička crkva i muslimanska džamija idu u cik - cak formaciju, toplo - hladno, od odbacivanja, preko šutnje do dijaloga.

Pravoslavlje se tek očešalo o njih, dok mu protestantizam od početka daju potporu.

Nejedinstvo kršćana prema liberalizmu više je nego očito, kao i činjenica da je zapad zapravo postao carstvom liberalizma. Unatoč činjenici da liberalizam u svojoj biti nije ništa drugo do ideoološka utopija, poprilično zavodljiva, njemu se mogu pripisati i neke zasluge u pogledu promicanja ljudskih prava, demokracije, medijskih sloboda, ali i strahoviti promašaji sto su doveli do mučnih posljedica za suvremenog čovjeka. Pri tome

ne mislim na liberalne stranke, već na liberalni tip društva a u kojem se već govori o liberalnoj civilizaciji.

S obzirom da se čovjek rađa slobodan i jednak sa drugima, misliše rani liberali, da je potrebno napraviti društveni ugovor i svoja prava prenijeti na vlast. Zadaća vlasti svodi se na zakonodavstvo, održavanje reda (represiju) i izbjegavanje sukoba (diplomacija), kako bi se gospodarski sustav mogao nesmetano razvijati, jer samo on i nitko drugi ne može donijeti napredak, sigurnost, sreću. Osnovne teorije i prakse ove ideologije utemeljili su mislioci na osnovi svojih interesa. Filozofsko teorijska potpora došla je naknadno. Ona je uvijek u sprezi sa kapitalizmom. Može se reći da se filozof u stanovitom smislu prostituiru. Njegova je zadaća pojам slobode transformirati i prepjevati u golu razliku u cijeni, odnosno trgovinu. Istinski filozof, pa i bistriji drugovi pojedinih škola znaju da prodaju maglu. U krajnjoj izvrnutoj logici kapital diktira politikama. Filozofija liberalizma postala je teologijom trgovine, s preciznim dogmama izvedenim iz slobodnog tržišta. Statistički podatci izvješćuju o poslovanju u ime slobode, a to samo vrijedi više od slobode.

Slobodnjak dakle „može kupiti nečiju slobodu“. Trgovac, banka (monetarni fond, velike korporacije), financiraju »institute« slobodne intelektualce, civilna društva, organizacije i druge ustanove. Paradoksalno, filozof slobodnjaštva prvi gubi slobodu, i to slobodu slobodnog filozofiranja. On postaje zarobljenik trgovaca, njegovo vlasništvo, suvremeni rob, koji se hrani mrvicama sa stola Trgovaca. Treba li po imenice navesti Slovenske in Bosanske »filozofe« koji su pristali na ovakav odnos.

Koalicijske stranke na vlastima ponašaju se kao nekadašnji mlado liberalci. Pojam slobode suzili su na papagajsku »transparentnost« širili su državama svakojaki optimizam u pogledu zapošljavanja, otvaranju radnih mjesta, poboljšanju položaja penzionera, štediša, studenata, učenika, odvisnika od droge, itd.

Potpisivali su ugovore sa svim i svakim. Što povezuje stranke? Bez uvjetno pristajanje na liberalni koncept budućnosti obe države i odanost trgovcu.

Pa čak i SD, SDS, SNS, SDA, SP, SNS malo-malo podupiru ovaj koalicijsko liberalni konglomerat - ne MERA&K - mi smo i tak liberalni i bez osnovnog za život.

U Grabovcu

VIKIĆI PORTAL

Dan migrantov

Tema svetovnega dne migrantov iz leta 2011. je dan globalne akcije proti rasizmu ter za pravice priseljencev, beguncev in razseljenih oseb.

V sporočilu Generalnega sekretarja svetovne organizacije Ban Ki Moona je o tem dovolj povedano. »*Kadar so njihove pravice kršene in ko so migranti potisnjeni na obrobje družbe ali izključeni takrat ne morejo niti gospodarsko niti socialno prispevati družbi, iz katere prihajajo niti tisti, v katero so stopili*«, je na videz samoumevno spoznanje, ki se hitro razblini ob otupljivih in še prej ob izmišljenih strahovih.

Slovenija je dežela priseljencev, saj je zunaj nje rojen vsak osmi prebivalec. Zvečine to gre pripisati nekdanjemu življenju v skupni Jugoslaviji, del pa tudi prilivu delavcev v samostojno Slovenijo, ki je hitro postala varen otok ob nemirnem Balkanu.

Toda statistika ne pripoveduje o tem, ali smo migrantom prijazna država.

Ob izbruhu gospodarske krize vsakodnevno ugotavljam, da nam je bila ves osamosvojitveni čas »*KONVENCIJA O ZAŠČITI PRAVC VSEH TUJIH DELAVCEV IN ČLANOV NJIHOVIH DRUŽIN*«, sprejeta v Generalni skupščini ZN v dneh plebiscita, pa do danes, tuja.

Izbrisanim priseljencem v letu 1992 so se namreč po letu 2008. Pridružile številne zgodbe o izkoriščanih, neplačanih, nezavarovanih in drugače šikaniranih migrantskih delavcih, ki so se neopazno pisale skozi vsa poosamosvojitvena leta.

Zadnja politična prerivanja, ki so zaznamovana, pa prikazujejo, da tarča šikaniranj niso samo tujci z začasnim ali stalnim bivališčem v Sloveniji, ampak tudi slovenski državljeni s tujimi koreninami.

Vsaj ob dnevu migrantov bi pričakovali kakšen poglobljen razmislek o tem, pa smo priče nekaj statističnim podatkom, vključno z denarjem, ki ga priseljeniški delavci pošiljajo domov in je v letu 2010. Znašal (na papirju) okoli 25 milijonov evrov. Nič o tem, v kolikšni meri prispevajo gospodarstvu in družbi, v kateri so se znašli, nič o njihovi prihodnji vlogi, kaj šele o njihovih pravicah, četudi samo deklariranih.

Pravzaprav je Slovenija v tem času v svoj zakon o tujcih le z veseljem pripisala evropske direktive, med katerimi je tudi uvedba tako imenovane »*modre karte EU*«.

Tu gre za naravnost rasistični projekt Unije pod izgovorom odpravljanja ovir za tujce, ki vanjo prihajajo kot visoko kvalificirana delovna sila.

Ne gre za nikakršno migracijsko politiko, ki bi bila v dobro tako emigracijskih kot emigracijskih dežel, ampak za pospeševanje odliva možganov iz manj razvitih dežel ter krepitev ilegalnega priseljeništva in z njim povezanega dela na črno

V Slovenijo sem prišel, ker sem slišal, da so tu ulice tlakovane z zlatom.

Zdaj pa sem spoznal tri stvari, najprej, da ulice sploh niso zlate, drugo, da sploh niso tlakovane in tretje, da pričakujejo, da jih tlakujemo sami in to brez plačila.

Je res že vse v tako imenovanem evropskem svetu tlakovano z zlatom, ali pa smo v Sloveniji zaslepljeni z lastno nečimernostjo?

In zapiramo vrata svoji (slovenski) prihodnosti.

VIKIĆI PORTAL

Ni problema

Ni potrebe biti nikakršen kulturni in gospodarski strokovnjak (kot tisti, ki uspešno in "brez odstopa", režirajo takšno politiko v naši družbi), čeprav je očitna nevzdržnost te situacije.

Petnajst (ali dvajset) let bosanski so delavci preživeli na različnih delovnih mest, ki so se sedaj znašli v položaju nemočnih in nesposobnih.

Pred celotno javnostjo, so okrivljeni, kot "*užaljeni*" - "*prišleki*", ker uničujejo poroke "*dobičkarjev*".

Toda, če že moramo, sprejeti analogijo, ki nam jo ponuja senzacionalistični tisk, potem bi lahko rekli, da je želja po tako zakonski zvestobi, žalostno - smešna v eni družbi, ki nima morale.

Delavec ne more vzeti domov podplate svojih čevljev, ker je ljudskim jezikom umetnosti življenjsko obsojen na svojo državo.

Če bi imeli več "*teoretikov v Bosni*", ne samo v gradbeništvu! in da smo jih več poslušali, zdaj nebi imeli toliko praktikov na delu v Sloveniji.

Tako zaradi skorje kruha prihaja do absurdnega upora delavskega trebuha proti lastnemu talentu in duhu.

Predstava »*upora delavcev*« spušča se z delovnih mest v pol prazne gostilne, ki so tradicionalno bile in so še ostale Slovenski parlament.

Namesto pravnih uporov na delovnem mestu se igra parodija njene izkrivljene podobe v prebavnem traktu organizacije gostilniške biti.

V kavarni delavci preklinjajo njihove nadrejene, namesto, da se na delovnem mestu uprejo proti slabim življenjskim režiserjem.

To je sodoben slovenski paradoks - komedija.

VIKIĆI PORTAL

To je težka in sramotna posledica padca slovenskega gospodarstva, slaba stran njene krize, ki se pojavlja kot karikatura, ene možne, vendar nerealizirane koncepcije in humanega sistema.

Sprašujem se:

Kdo je in (če namerno) režiser te žalostne in grde predstave v gospodarstvu, kjer je naš brat iz Bosne, pri položaju, da nima niti za kruh.

Prevaran in užaljen:

Najumnejši, najboljši med najboljšimi, vpadajo kot izmaličen obraz v past nepravičnega sistema.

To je obtožba!

Ampak jo izražam z željo po oživitvi slovenskega gospodarskega sistema.

VIKIĆI PORTAL

Zaščita migrantov

18. decembra 1990.g. je Generalna skupščina Združenih narodov sprejela mednarodno konvencijo o zaščiti delavcev migrantov. Do danes, do 2012 leta, je to konvencijo ratificiralo 45 držav, med njimi le tri evropske, in sicer Bosna, Turčija in Albanija.

Še 14 držav je konvencijo podpisalo, a ne ratificiralo, med temi ni držav Evropske unije.

„To je svojevrsten kazalec, kako svet sprejema zaščito pravic - delavcev migrantov“.

VIKIČI PORTAL

Građevinski radnici u Velenju 1956-57.g.

VIKIĆI PORTAL

Delavci, Baronice in Baroni

Seznam s katerim se dokazuje, da je delavec v resni nevarnosti, je precej dolg in sega od klasičnih kriminalnih dejavnosti, do dokumentov, ki omogočajo, da se to vse izvede.

Konec koncev, se postavlja vprašanje: kako je mogoče, da oblast zanemarja svojo dolžnost, do zaščite tujih delavcev in jih pusti razvlečene na vse strani.

Pri tem vprašanju je en odgovor.

Menijo, da so predpisi za začasne delavce v Sloveniji dovolj zaščiteni, vendar se to ne upošteva, z drugimi besedami, da oblast ne opravlja svoje funkcije. Vse pretekle izkušnje kažejo, da v slovenskem pravnem sistemu ne velja veliko tega, kar je zapisano v pravnih besedilih, saj je pogostokrat močnejše od tistega, kar se misli v političnih strukturah. Ali ni to tako imenovani subjektivni faktor glavni krivec, zakaj se slabo upošteva zakonitost z ozirom, da je politična moč posameznikov že zdavnaj "*na stran poti*". Vse to ustvarja vtis, da obstajajo kanali za legalizirano načrtovano ogrožanje tujih delavcev, začevši od ne izplačila osebnega dohodka pa do ne plačevanja drugih "*prispevkov - SPIZ*". Zbiranjem dokumentacije o tujih delavcev na začasnem delu v Sloveniji naredil sem intervju z več kot petdesetimi njih.

Šokantno, neverjetno in zaskrbljujoče.

V Sloveniji, demokratični državi (ki to ni?) in članici Evropske unije, se delavci obravnavajo slabše kot živali. Zanimalo me je, v kakšnih pogojih živijo ti delavci po službi, ki traja deset ali več ur na dan.

Moj prvi obisk je bil v Splitski ulici v Velenju.

VIKIĆI PORTAL

Izjave !

Pravice delavcev niso bile napadene samo od lastnika podjetja ali iracionalnosti v proizvodnji ampak tudi odprtim ponižanjem stanodajalca. Pogoji, v katerih delavci živijo v Splitski ulici v Velenju se ne razlikujejo bistveno od nekaterih koncentracijskih taborišč.

Ogorčenje !

Že dolgo je znano, da so delavske, življenjske in s tem socialne razmere tujih delavcev zelo težke. Ti večni nomadi potujejo iz delovišča na delovišče, spreminjačo koče, gradijo bloke in hiše, ter da svojih na splošno ne morejo imeti. Skoraj vsi, namesto ob vroči lonec, pred pavzo na delu odpirajo pločevinke..

Nekateri niti za to nimajo.

In vse bi to oni prenesli, če bi redno dobivali plačo.

Na žalost, že nekaj let gradbinci so na dnu lestvice osebnih dohodkov. Delovne razmere, je znano, so še posebej hude. Skoraj ni nobenega gradbenega podjetja, ki ne bi imelo vsaj nekaj invalidov. Ker na splošno v gradbeništvu ni dejavnosti, ki bi bilo lažje in za katere bi se lahko osposobili, oni še naprej morajo trdo delati, "Raubaju se" in bolni odhajajo v upokojitev - mnogi niti ne dočakajo ta trenutek.

Zanimivo je, da je ta problem najbolj izrazit v velikih gradbenih podjetij, kot so SCT, Vegrad, Primorje, Ingrad, Gradis, Kograd IGEM, in drugi.

Najmanjši problem je delavcev v malih podjetjih, ki zaposlujejo 5 - 10 delavcev.

Da se gradbeni delavci morajo "RAUBATI" dokazujejo mnoge bolniške. Zaradi nizke plače ali tudi nikakršnih osebnih dohodkov, ter nizkim nadomestilom za bolniške, delavci ne gredo na zdravljenje niti tedaj, ko bi res morali, ali celo prekinejo bolniško kljub medicinskem neodobravanju. Slabi delovni pogoji in nastanitev, k temu še prenziki ali nobeni osebni dohodki, so vzrok da gradbeništvo vse več in pogosteje "proizvaja" invalide dela. Na žalost, večina od njih so bosanski muslimani.

Gradbeni Baroni in Baronice pa še naprej uživajo.

Preteklo je leto od stečaja Vegrada, nekdanji direktorici Baronici Hildi Tovšak, kateri se kopičijo na sodišču "**ovadbe**" - prijave, pa ji do sedaj ni zakrivil noben las.

VIKIĆI PORTAL

V 2011 je stečaj razglasil še en gradben velikan - SCT.

Baron Ivan Zidar.

Upoštevajoč te informacije na skupno zaposlene v gradbeništву in gradbeni industriji, se pokaže statistični prikaz - bank - rot - bank rot - BANKROT - ali pa bank - ROP.

Za baronice, Barone in tajkune to ne velja!

Verjamem, da je danes noro ropati banke, ko se sredstva lahko iz njih iznašajo na brezopasen način. Konec koncev, vse bolj pogosti primeri so afere s posojili, katere ne dobivajo navadni državljeni, ampak vplivni ljudi.

Ni več klasičnih prilastitev, kot so, na primer, kraje gradbenih materialov, ampak se jemlje v velikih količinah in v bajeslovnih vrednostih (na papirju).

Po drugi strani pa je redka sodna praksa, da se pokradeno odvzame, kot je zakonom določeno. Sankcije so redkost v nacionalnih zakonodajah.

Za delavce in navadne ljudi, to ne velja.

Tako za Baronice in Barone ne bo krize.

Romantika je v mojem raziskovanju bila izpuščena: njo prepuščam ljudem, ki so bolj govorljivi od mene, bolj nagnjeni k čustveni zagrenjenosti, ker meni najbolj oslikava nečijo usodo - dokument - izjava.

Ona je lahko - zelo potresna, tako kot v primeru naših delavcev iz Bosne

Delavci niso kukavice, toda morajo biti zaradi strahu od tistih, kateri še vedno imajo veliko moč, da človeka naženejo v kot, da trpi ne kriv ne dolžan.

Torej, zaradi tega ne protestirajo.

VIKIĆI PORTAL

Delavci Vegrada – mračna kronika

Obstaja na stotine primerov podobnih ali še slabših od primerov delavcev Vegrada. Vsi oni namreč predstavljajo velik madež na vesti politike, pravosodja in javnosti. Kako na žalost, primer Vegrad, ni prej prišel v javnost, krivi so delavci sami. 21. stoletju v Sloveniji ne pozna več kaste, v katerem koli od klasičnih oblik, ampak neguje nešteto prefinjenih načinov, na katerem je v stanju od delavcev, Slovencev, če ravno želite, človeka narediti nečlovekom, čeprav hkrati ni kršeno nobeno izmed zagotovljenih pravic, tega istega delavca. Za takšno gospodarjenje niso potrebne šole, pač pa mentalitet, ki ne pozna niti najbolj osnovnih pravil o dobrem, korektnem podjetniškem delovanju in obnašanju do tujih delavcev. Ta mentalitet grdi to državo, ne samo v smislu, o katerem pišem, ampak tudi v smislu, ki se bo govorilo tudi v drugih državah. Kdo more pojasniti številne določbe, ki so neposredno izvajanje ropa, in kje so najbolj zapostavljene običajne pravice delavcev. Z vsemi možnimi prefriganimi strokovnimi pojasnili, to socialno nepravičnost delavci bodo težko pogolnili. Problem je najprej predstavljen kot gospodarski, kot zadeva pomanjkanja sredstev, ki so razvrščena tja kjer so najmanj potrebna. Če nekaj škriplje v splošnem gospodarskem sistemu te države, naj to »*opako*« bolezen podmažejo tisti, ki imajo zarjavela kolesa, a ne delavci.

Naj se oni držijo, a ne mi!

Naj gredo k vragu, a ne mi!

Ni podjetja v Sloveniji, katerih delavci ne verjamejo, da je država kriva za vse. Toda v postopku razlastitve države, politiki in lastniki podjetij, so pripravljeni prevzeti njene pravice, ne pa tudi odgovornosti.

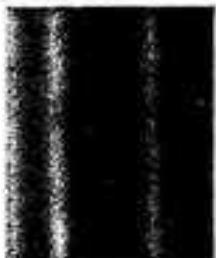

VIKIĆI PORTAL

Rasizem tedna

Letak, ki ga na Trubarjevi v Ljubljani delijo skinheadi

Slovenski Skinheadi

Slovenci!

Brez tujcev in njihovega nasilja do lepše in čistejše Slovenije!

Če vam je kaj mar za naš narod se nam pridružite!
Z vašo pomočjo, nam bo uspelo narediti to deželo spet
SLOVENSKO

Slovenija 2008.g. i sloboda izražavanja

VIKIĆI PORTAL

Rasizem pod krinko bontona

Kultura kot skupno dobro človeštva, ne sme in ne more biti strana - omejena, parcializirana, marveč potreba vsakega delovnega človeka in ne samo na ozračju rekreativnega, lahko - zabavnog, ampak znatno širše, vključuječ svojo lastno ustvarjalnost delavcev, brez pretenzije do vrhunskih dosežkov.

VIKIĆI PORTAL

VELENJE Tvrka Vegradi šikanira radnike iz BiH

Rasizam pod krinkom bontona

Radnici su upozorenji da je "Slovenija zemlja više razine kulture", koju oni nisu dosegнуli jer su iz Bosne

VLAHO ZAGORAC / LJUBLJANA

Strani radnici jedne od najvećih slovenskih građevinskih tvrtki Vegradi iz Velenja upozorenji su da svoje ponašanje moraju prilagoditi slovenskim prilikama i okolišu u kojem se nalaze. Na vratima kontejnera, u kojima stanuju sezonski radnici, većinom iz BiH, osvanule su upute da u okolini ne razbacuju smeće i ne uriniraju.

Neće ih tolerirati

Usto im tvrtka Vegradi "objašnjava" da su došli "u sredinu s višom razinom kulture" te poručuje: "Budite svjesni da stanujete u urbanom okolišu i da si ne možete dopustiti takvò po-

našanje. Naši su susjedi visokosituirani ljudi i takve postupke neće još dugo tolerirati." Pod tekstrom obavijesti potpisana je Vegradiov djelatnik Marko Čerkez, koji je novinarima kazao da su radnicima samo savjetovali kako se ponašati. Na pitanje zašto im je trebalo reći da su došli u sredinu s višom razinom kulture, Čerkez im je odgovorio: "Pa doista je tako, zar nije?" Usto je naglasio da će kazniti osobu koja je obavijestila medijima... Svi smo ovamo došli raditi kao normalni ljudi. Mnogima je to jedini izlaz iz bosanske krize, a ljudi koji su tu obavijest napisali sigurno nisu upoznati s bosanskim kulturnom. Svi smo mi završili

srednju školu, u kojoj smo naučili i pravila ponašanja - kaže jedan radnik.

Kazna za neposluh

Predstavnica Vegrada Branka Klavž priznala je da obavijest "nije napisana baš najboljim stilom". - Stanovnike kontejnerskog naselja nismo namjeravali povrijediti - kazala je B. Klavž, dodavši da je Vegradi svjestan da su njihovi zaposlenici "ključ uspjeha tvrtke". Da tomu nije tako, potvrdili su radnici novinarima, ali se iz straha za posao nisu željeli predstaviti, kazavši da rade od 10 do 12 sati na dan, a mjesечно zarade jedva 600 eura. Odbiti prekovremeni rad se, kažu, kažnjava.

Kada mali postanu »veliki« onda su stvarno veliki

VIKIĆI PORTAL

Prihodnost delavcev

Napovedi nekaterih strokovnjakov, ki so v začetku leta 2011 zagotavljali, da bo slovensko gradbeništvo udarilo ob dno, so bile očitno (pre)optimistične.

Obseg gradbenih del je na letni ravni nižji za približno 30%. Zmanjšanje povpraševanja vedno bolj sledi tudi sposobnosti izvajalcev gradbenih del, »saj povzroča obstoječa insolventna zakonodaja velika tveganja podizvajalcem in dobaviteljem v verigah. Slovensko gradbeništvo zanesljivo prepušča trg tujim podjetjem.

Samo prehod po mestih odkriva dejstvo, da na gradbišča, ki so jih nekoč krasili napisи Vegrad, SCT, Primorje, vse pogosteje prihajajo družbe, kot sta Alpine Bau ali Strabag.

Glavni problem, ki iz tega izhaja, je varnost delovnih mest.

V treh letih je v gradbeni panogi ostalo brez dela več kot 25.000 ljudi.

Negativni učinek zapiranja teh delovnih mest bodo še mnogo težji in dolgoročnejši za slovensko gospodarstvo. Menim, da je v panogi ogroženih še najmanj 20.000 zaposlenih.

Slovenija je edina država v Evropi s tako globoko recesijo v gradbeništву.

Kako naprej ?

VIKIČI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

8. poglavje

Čestitka Novo leto

Bonton

Izkušnje in delavci

FOSTOR – Franc Rode

Tomaž Majer – Kukulj v žitu

Spomen kamen – Hribar

Zahid Babajić

Novalija Muminović

Športnik Amir Karić

Župan Zoran Janković

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

Čestitka – Novo leto

Nekatere ugledne osebnosti so nazdravili v Novem 2012 letu "za napredek, čast in dostojanstvo Slovencev", medtem ko vzdigujejo kozarec, in politični platformi, ki zagotovo ne vodi k temu cilju, za katerega so dejali, da se in v naših prostorih, dogaja resnični mir, za vsakega človeka in vsak narod.

Ločiti narode in narodnosti, ki živijo v Republiki Sloveniji, le na Slovence so se opredelili za staro platformo samo v novi luči.

To je dokaz več, da take osebnosti v Sloveniji, kljub nekaterim potezam – v katerim se v glavnem rešujejo vprašanja, odnosov do družbe in državljanov, ne odstopajo od znanih stališč, te da istočasno izražajo občutek za veliko politično občutljivost do države in izven nje.

Odje ... politična korektnost, pozdravljeni neposrednost ..., odje ...!

VIKIĆI PORTAL

Bonton

Narava nima čustev, to si le mi ljudje domišljamo z antropocentrično dioptrijo.

Sledimo preživetnemu nagonu, ki v malo bolj neposredni obliki pridobi oznako primitivno, vulgarno, nekulturno.

Necenzurirani, predracionalni impulz je sfiltriran s kulturno matrico, ki zaduši osnovne vzgibe v lepo zapakirano moralko, kako se je treba vesti v dobro družbe.

Moteči črnuh, v katerem se zrcali naš strah pred neznano temino, tako postane črnec - poleg Roma, ki seveda ni cigan, Albanc, ne Šiptar, in Bosanca, ki ni Anglež.

VIKIĆI PORTAL

Izkušnje in delavci

(...) odpovedujem pogodbo o zaposlitvi iz sledečih razlogov:

- poniževanje, obtoževanje in očitki brez dokazov, ter žaljenje; citiram besede g. Xx.
 - »Pošteni so davno izumrli, ti Xxx si konj in mi nisi več simpatičen, zato te ne želim več v svojem podjetju.« »To je moja firma in lahko počnem kar hočem!».
- Nepravilen in nezakonit postopek delodajalčeve odpovedi pogodbe o zaposlitvi, kajti ni mi omogočil zagovora.
- Neprofesionalen in nemoralen odnos delodajalca, saj se ni oziral na moje prošnje in moledovanje moje žene, ki gaje v solzah rotila naj premisli.
- Nezakonito prikazovanje delovnih ur, dodatkov .in osebnega dohodka namreč na plačilni listi za mesec marec mi je prikazal OD.
- Diskriminacija in šikaniranje, saj me je delodajalec hotel' izločiti iz moje skupine in me želel poslati na drugo lokacijo, na delovno mesto v Mursko Soboto, s tem pa me je želel prisiliti, da dam odpoved pogodbe o zaposlitvi in ločiti od družine.
- Nečloveški odnos, saj meje pahnili na rob revščine, kajti za preživetje imam samo 117evr., torej zavestno uživa v moji nesreči, saj nimam za hrano. Povrhу vsega pa je g. Xx vedel za mojo situacijo, ki jo imam v Bosni. Moja mama je namreč zelo bolna in nima zadovoljivih sredstev za zdravila in normalno življenje, zato so tudi moji svojci odvisni od mene in moje žene.

VIKIĆI PORTAL

- Onemogočil mi je zaposlitev v drugem podjetju, saj je seznanjenj o tem da nimam osebnega delovnega dovoljenja, na katerega pa se mor čakati do 60 dni:

Vsi delodajalčevi postopki in vedenja niso posledica normalnega odnosa in odločitve na delu, temveč posledica »**nesimpatičnosti**«.

Lep pozdrav!

Podpis:

(opomba: tu je le del pisma - imena so arhivirana)

VIKIČI PORTAL

Fosfor – Franc Rode

Vsaka Strogo zaprta toda politična ali verska ideologija, vsak popoln politični sistem ima vrednote, kateri se najnižja točka lahko označi kot negativna. Ključne besede imajo svojo strogo določeno mesto, določeno do najtananejše nianse. Brez ozira, kdo je na listi najpopularnejši, Franc Rode s svojimi izjemnimi kvalitetami ne »preseneča« prvi krat. Vsakdo, ki ga je še iz pogovora o gradnji džamije, pa tudi prej, poslušal, in kdor ga tudi danes posluša, ne more mu ločiti govor od mrmljanja.

Razen govorniškega dara Rodeta v politiki odlikuje dinamika, nenehno iskanje in odkrivanje novih možnosti in novih potez uprtih zoper muslimanov. Ta mojster taktike, s to svojo dinamičnostjo s svojo funkcijo, ki jo izvaja, jo dela živo in delujejočo. Govorniške sposobnosti in sposobnost taktične iznajdljivosti v situacijah dodatne so za politika, ali ne tudi za vernika. V tem smislu in njegove izjave jaz ocenjujem kot strateške, a ne taktične poteze. Nihče pameten ne želi, a ni niti zadosti takih, ki bi sploh to mogel, Franca Rodeta zaradi tega narediti nacionalistom. Vsa njegova biografija, vse njegovo življenje, govore nasprotno. Iz vseh teh razlogov Franc Rode je v Sloveniji cenjen, a do drugih bi on sam moral biti spoštljiv. Samemu gospodu želim veliko uspeha v znanstvenem oblikovanju strateških koncepcij do islama. Ali, naj vsaka nacionalnost, brez ozira ali nam želi dobro ali zlo, se zaveda, da bomo plačali vsako ceno, prenesli vsako breme, izpostavili se bilo kakšnim težavam, pomogli vsakega, nasprotovali vsakemu neprijatelju i zagotovili si obstanek in uspeh vere.

Brez pretenzij, da ustvarjam polemiku z navedenim, sodim, da je nujno seznaniti muslimane, pa tudi slovensko javnost o dejstvih, ki osvetljujejo celotni tok dogajanj na objektiven način. Kajti za nekatere citirane napise bi se lahko reklo, v

Foto: J. Štrukelj

128 delavcev Vemonta na cesti

Že od februarja lani niso prejeli redne plače

Vemont - 128 delavcev nekdanjega paracetamskega korja veterinarike Vemonta, ki je od začetka zas-

ica v Mariboru, je v ločni projekti odpovedi delovalni razmeri.

Lastniki te družbe, je vedno Vemonta tukaj pred stolpom, ko nista bila lastnikom prenesla na Vogradske v družbo poznaščencev, ki jo je večkrat vodil nekdanji direktor Vemonta Hilde Tovšek. Te lastnikev je bila tudi glavna ovira, da početje na projekti hamburških in italijanskih po-

moc, prav tako pa ni moglo končati na javnih razpisih. Dodatne težave pa so jame površinski naplavili na obrob Vemonta, ki je eden eksohri v Mariboru. Finančna situacija se tako vse bolj ločuje, vendar pa jih je presegalo poudarenje na "nečele" delavcev, ki so od začetka lani niso prejeli redne plače, ampak le delno ukončenice. Za letos so prečeli le 450

evrov ukončitve posamezne plače. Tako javneda ni sko, v sobotu meseca so zasedli stavkati, takoj pa je tako jasno, da za podzemje ni resnica.

» nas

Slovenija - 2011.g.

Nije brojka bezposlenih u pitanju

Sistem, smišljen sistem pljačkanja stranih radnika

VIKIĆI PORTAL

najmanjši oblici, da imajo karakter dezinformacije, a izjava Rodeta je povsem enostavna, neobjektivna interpretacija stanja in dogajanja. Človek z besedo izraža tisto kar je, zasvojen je s tistim, kar ga prizadene, odgovarja pa le na tisto, kar ga izzove.

Prisotna je predpostavka:

Naj cenjeni gospod Franc Rode tolmači vprašanja ali srečo vseh, pa bo vsem dostopen, postal bo povsem dostopen ljudem. Želim le povedati, svoje najiskrenejše prepričanje.

Resnica je, da nestrnost izraža stanje resnice, resničnost prihodnosti, katera malo rine sedanjost. Pravilno in nujno stališče je aktivna strnlost. Svet se gradi dan za dnem. Džamija in muslimani v Sloveniji tudi, gredo naprej po poteh ljudskih poti.

Beli fosfor - v temi svetlika in je zelo strupen.

Mufti Grabus

On to počne postopno, upoštevajoč mnoge zapletene in občasno protislovne okoliščine in s spoštovanjem vere in osebe; to občasno daje njegovemu delovanju aspekt obotavljanja.

Toda on to dela.

Naše večno upanje nas obvezuje, da ljubimo svoj narod.

Pretresa nas njegova razseljenost, skrbi nas toliko problemov, moralni in ekonomski, družinski in družbeni, tako močno prisotni v življenju muslimanskega naroda. Ni rečeno, da je zaradi boljše bodočnosti muslimanov sedanjost morala biti takšna kot je.

VIKIČI PORTAL

Tomaž Majer - Kokolj v žitu

Geografska lokacija **Tomaža Majerja** je: telesno v Sloveniji, z duhom pa v kočevskem Rogu!

Na eni strani torej imamo, čistokrvne Slovence, na drugi pa omejena, neartikulirana, v priložnostne cote odeta animalična bitja.

Tu želim prikazati, nekaj psiholoških karakteristik in procesov, ki so značilni za Tomaža Majerja.

Temu pravimo, razvojna značilnost in to pomeni, da je njegovo pojavljanje in pisanje v tem obdobju nekaj normalnega. Moj namen je, da bi tako bralci lažje razumeli njegovo vedenje in razpoloženje do priseljencev - državljanov Slovenije.

VIKIĆI PORTAL

Definicija mladostništva

Vsek posameznik se zaradi dednega zapisa v genih razvija in raste. Hkrati oklica v vsakem življenjskem obdobju postavlja pred njega določene zahteve in pričakovanja. Dejavniki (genetika in okolje) k temu prispevata, da posameznik prehaja iz enega življenjskega okolja v drugo. Značilnosti Majerja so, da še ni zmožen poskrbeti za lastno preživetje in zato je odvisen od drugih, zaščiten in navezan na druge somišljenike (beri *budale*).

Po definiciji normalnih ljudi bi takšne osebe delili na tri obdobja:

1. *Zgodnje,*
2. *Srednje,*
3. *Pozne.*

Kaj pa Tomaž Majer ?

- *Je zmožen za kaj ljudskega ?*
- *Je zmožen poskrbeti za sebe ?*
- *Ali je odgovoren, samostojen ?*

Na koga je bolj navezan: na normalne ljudi ali pa na sebe enakim?

Na to vprašanje ni težko odgovoriti.

Njegovo telo je oder.

Vse kar vstopi v njegovo glavo spremeni svojo naravo in že v vstopu dobi številne variacije, interpretacij in pomen.

VIKIĆI PORTAL

Diaprojektor v njegovih možganih ne spi. Z zanosom lepi večje in manjše smisle po embalažah. Na takšne preproste stvari, kot so sožitje med ljudmi lepi etikete sovraštva.

V nekem trenutku nosi v sebi obleko prizadetosti, v drugem agresijo in na koncu naslade. Občutek pa je, v skladu z našo majhnostjo, olajšanje. Olajšanje ker vemo, kdo je Tomaž Majer.

Ampak nekaj drugega tiči za tem.

Izguba občutka za realnost je škoda, ki za normalnega človeka predstavlja problem. Nekaj takšnih ponovitev in je že dejstvo.

Ni razlike med individualnim in kolektivnim sovraštvom. Tisti, ki sovraži posameznika, je zmožen podleči tudi skupinskemu sovraštvu in ga celo širiti.

Skupinsko sovraštvu - pa naj bo to religiozno, socialno, nacionalno, ideološko je nekakšen lijak, ki vase vsesa vse, ki so nagnjeni k individualnemu sovraštvu.

In kaj je, za Tomaža Majerja, poleg kopuliranja, še značilno za priseljence, se pravi »južnjaška« skupnost neslovenskih državljanov:

- Da imajo močno izražen čredni nagon in da se združujejo v trope (črede),
- Govore s tujim naglasom, imajo težave z artikulacijo in sporazumevanjem ali pa sploh niso sposobni govoriti,
- Ne ločijo dostojno od nedostojnega oz. so sposobni le telesnih (športnih) aktivnosti, intelektualnih pa ne zmorejo oz. jih ne dosegajo,
- Ne znajo brati, prepoznavajo številke, pomnjenje jih povzroča probleme, in podobno.

To ni le (potencialni) sovražni govor, temveč odkriti rasism.

Ljudje, ki sovražijo, povezujejo nekakšne lastnosti, ki skupaj analizirane - ponujajo zelo splošno razlago izvora njihovega sovraštva.

Človek, ki je kot Majer, ima popolno pomanjkanje distance do samega sebe in ni sposoben prepoznati lastno smešnost. Tomaž Majer ne pozna občutka lastne majhnosti in omejenosti.

Sovraštvu, ki ga širi in poglablja, ima pa posebno privlačnost, in sposobnost, da v to povleče še druge ljudi, ki niso bili sposobni sovražiti.

Ljudje, ki niso sposobni samostojnega življenja podlegajo sugestivnim vplivom tistih norcev - ki sovražijo.

»Ideologija zamere«, da treba vzpostaviti odpor in za vse nesreče in za njegov obup, kot prizadete duše okriviti prišleke.

Princip sovraštva mu bistveno olajšuje življenje, zato ker sovraži in ker ni sposoben pravilnega razmišljanja. Gospod Tomaž Majer je ogrožen z lastno prizadetostjo. Krivec, ki je v tem prepoznaven pa je, jezik, barva kože, in svojega imena.

Njegovo ime in priimek pa govori, da je še manj Slovenec, kot že omenjeni prišleki. Njegov razum ni povezan s sposobnostjo človeškega mišljenja. Sposobnost njegovega razmišljanja je krhko darilo narave s katerim treba ravnati previdno.

Pošteni ljudje včasih govorijo, da so južnjaki takšni ali drugačni; s tem pa ne misijo nič hudega.

»**Drugačnost**« z razumevanjem in toleranco moramo sprejeti, kot dejstvo, in to spoštovati!

Tomaž Majer pa je votel, prazen, pasiven, ravnodušen in apatičen človek.

Izguba občutka za realnost za T. Majerja ne predstavlja posebnega problema. Da je igra vseh prosti vsemu v miru najbolj brutalna oblika vojne ne treba posebej poudarjati. V tem smislu on verjame v iluzijo, da bo šel na referendum proti ukinitvi pridobljenih državljanstev. Prijetno (za njega) ohranja iluzijo da bo nekem narodu (manjšini), ki nikomur nič ne odvzema, dokončno zaprl vrata pred nosom z gromoglasnim ne. Prijetno (za njega) da bo nekega dne na listku zaokrožil nekaj kaj bo simboliziralo dvig splošne bedarije.

Mesto, država, Evropa. Prijetno je da ohranja iluzijo. Človek, ki je kot Majer sčasoma izgubi lastne napačne izbire, še posebej, če popravljanje teh zahteva prevelik napor. Apelovanje na sovraštvo samo uvečava njegovu nemoć.

Človek, ki ne misli.

Ne misli ker nima s čim.

Ima možgane nima pa pamet.

Spoštovane muslimanke in spoštovani muslimani:

VIKIĆI PORTAL

V Bosni je velik Slovencev, ki tam živijo in delajo.

Ne dovolimo, da se tam počutijo ogroženi ali pa zapostavljeni.

VIKIĆI PORTAL

Spomen kamen – Hribar

Kaj se to dogaja z nacionalnimi odnosi, pri nas v Sloveniji ?

Do včeraj smo s ponosom poudarjali, na našem primeru nasproti situaciji v mnogih državah, da so multinacionalni odnosi možni v multinacionalnim družbama.

A danes?

Se menda bojimo prav tega koncepta skupnega življenja in da ne podvomimo prav v to krizo. Kaj se skriva za pogovorom okoli tega, ali je nacionalno vprašanje vsakega naroda v Sloveniji adekvatno rešeno, kdo je kriv za nacionalno vprašanje posameznih narodov.

Resnica ja, da obstajajo nacionalistične strasti i prepri, ki dobivajo tudi javno legitimnost (medtem posamezniki trdijo, da v tem ni nič slabega), ki pa že v večnacionalnim središčih prihaja do konfrontacije na nacionalni osnovi.

Seveda, ne morejo se negirati nacionalne posebnosti, ne smejo pa se ta razmerja zlo uporabljati.

Naša rešitev je v čudoviti formuli:

ENOTNOST V RAZLIKI, RAZLIKE V ENOTNOSTI.

Razlike moramo sprejeti in jih doživljati kot bogastvo, a ne kot prekletstvo.

Nacionalni odnosi v Sloveniji se ne morejo ustvarjati na zgodovinskih pravilih, niti ne na politiki z majorizacijo ali zunanjega patronadstva tako imenovanih »nacionalnih matičnih centrov« niti ne na osnovi nekih posebnih pravilih izvedenim iz številčnosti tega ali onega naroda.

VIKIČI PORTAL

Govoriti, ali pisati o nacionalnim ali verskim odnosih v Sloveniji a ne reči golo resnico, da so muslimani »*rak-rana*« za osebe dvomljive morale ne bi imelo smisla.

Spomenka Hribar, na žalost, še vedno se zgublja na pozabljenih stranpoteh, zaraslih težko prehodnim dračjem zaslepljenosti, mržnje in prekletstva deluje proti muslimanom a tako pa prav proti lastni - rojeni zemlji.

Za svobodno in neodvisno Slovenijo glasovalo je več kot 90% muslimanov in so bili pripravljeni življenje dati za njo.

Kaj ni ponižanje za eno intelektualko, pripadnico ene demokratske države, da nima svoje osebno mišlenje o svojem narodu v Bosni, pa da ji kot smernica služi to, kako so oni tam sprejeti po etničnem in verskem vprašanju.

Na žalost, ona še vedno pripada peščici tistih, kateri se »*koprcaju*« v kalnem blatu.

Manjka trditev, da je Slovenija izbrana, čista arijevska rasa in po takem edina poklicana, da dominira nad drugimi, a ti drugi morali bi, da so sluge tej izbrani ras kot drugorazredni ljudi

Ko sem poslušal njene govore, ali bral njene članke, tresle so se mi trepalnice. Nisem mogel verjeti, da se lahko neka oseba lahko obrne na »*tumbe*« in kliče za bodočnost države v kateri preobrača vse vrednote VERE, PRAVA, NARODA in Politike...

Poslušalcem ali bralcem želi se predstaviti kot »*javni delavec*«, v glavnem intelektualec in to kot »množina« slovenskih ljudi.

Ona to ni!

Naj muslimanom dokaže en sam gest, kjer bi kot oseba s homogeo pesnika, publicista, intelektualca ali voditelja nekih kulturnih institucij dala svoj podpis v zaščito, na primer muslimanskega naroda v Sloveniji.

Tako kot so to naredili spoštovani gospod Zoran Janković, in gospa Danica Simčič. Naj nam ne TRALALAKA o svojih maloštevilnimi enako mislečimi - ti so se samo trenutno vključili v njeno »strategijo« o slovenskem »nadčloveku«.

To bi bilo vse.

VIKIĆI PORTAL

Nisem pisateljski »**perit**« - o njeni ustvarjalnosti naj govore in sodijo strokovnjaki.

Nisem niti pravnik - ali bi se lahko ure in ure lahko pogovarjal o tem, koliko se njene izjave lahko sprejmejo kot doseganje teženj slovenskega naroda v kontekstu državotvorne misli.

Nisem niti neki zgodovinar, da bi mogel sprejeti vse nitke njenih zgrešenih »**strelsov**«, in razlago, zakaj se je zatekla na temne poti, od koder se svetloba ne more videti niti pri belem dnevu.

Kritizirati »idole darovalcev enaindvajsetega stoletja« opisal bi določeni tip modrecev, ki so zapustili »*od narave postavljenе predpostavke za delo razuma, ki se lahko primerja z živalskim, ki so zgubile svoj INSTIKT*«.

INSTIKT človeka je pamet, razum!

Na ta razum je Spomenka Hribar namenila svoj poziv: ona je podkrepila zakonitost.

Razum se danes zapušča. Kriza resnice je kriza razuma in pamet; obenem je ona tudi kriza v državi, cerkvi ali džamiji.

Spomenkina »**teorija**« je sama v sebi greh, a ne da se v njej grešilo, kako to jaz govorim. Pri vsem tem pak eno enostavno stvar ne razume, ali to noče: ona je razvrednotila »**zdrav razum**«.

Jaz to ne pišem v imenu drugih in niti ne po naročilu, niti imam, niti hočem, da bilo koga poslušam, kdo je na strani njenega mišljenja. Govorim, kot **svoboden** in prepričan pa tudi informiran človek. Govorim in pišem kot musliman svobodne misli, Bosanec, ali - kot Jelovčanin S.

Pišem na svojo roko in tako tudi govorim na svojo odgovornost, in še mnogo več sem prepričan, da tolmačim poštene instinkte in čutenje.

Tolmačim dispozicijo »**zakopčanih specijalista**«, ki so nam naklonjeni in kateri jutri za zelenem stolu nebi bili nasprotniki, da nam pomagajo po zgornjih kriterijih.

Ta prepričanja so mi dala moč, da pišem in govorim, kako mislim.

Moramo se boriti proti političnih ljudi, zaostale mentaliteti, »**napojeni starim nostalgijama**«, ki niso sposobni dojeti »**napredek**«, katerega ljudske mase samodejno čutijo.

VIKIĆI PORTAL

Toda, to mojo kritiko, naj razume kot vrsto dialoga, to je, ne kot »kladivo« s katerim vse razbijam okoli sebe, pač pa kot pristop z argumenti i željo, da se postavim zoper njeni »spokojni zavesti« s katero se in v pogovoru v okolje razmetava - onesnažuje.

Pa vendar naj ve, **Spomenka**, večina muslimana njeni mišljenj ne zanima !

Mery Hopkins

VIKIĆI PORTAL

Zahid Babajić

Rojen 1964. leta, v kraju Rašljeva, občina Gračanici v Bosni.

Po končani osnovni šoli leta 1979. pride v Slovenijo, v Velenju in se vpiše v kovinsko šolo, po končanem šolanju se zaposli v rudniku „*jamski ključavničar*“.

Leta 1994. odloči se za zasebni sektor in ustanovi podjetje, ki posluje še danes.

Zapis na logotipu podjetja se glasi: "*Minljivost življenja je pot k večnosti*"

Pogrebne usluge Babajić, d.o.o., Škale 98a, 3320 Velenje - SI

V trenutkih žalosti ob smrti najbližjega ne moremo govoriti o osebnosti in značaju gospoda Babajića.

V skrivnosti njegovega molka, v tem trenutku žalosti, je več resnice kot besede.

Umreti človeško, v soglasju - s samim sebi, je umreti spoštovanjem do živih.

V Babajića ne gre le za spoštovanje do mrtvih, je več kot to - o žalosti, odnos do ljudskih vrednot in - spoštovanje hkrati.

Ima človeške vrednote, ki jih ne srečujemo pogosto, vendar pa deluje v družbi neprenehoma.

Gospod Babajić nosi našo vero, krepi občutek za čas in človeških zmoglјivosti, jo spodbuja.

Nisem srečal človeka, ki s tako strastjo pozna zgodovino mesta in vasi, o naši preteklosti, polno drame in tragedije.

Ceni preteklost in sedanjost, z ljubeznijo, neomajna, neoviran.

Le redki so, ki zmorejo izraziti toliko ljubezni in vero v to državo, za vse tisto, kar ga jasno opredeljuje kot koren nacionalne zgodovine, morale in kulture.

VIKIĆI PORTAL

Majeru, kad već pokušaš mrziti evo ti »jastuk«

„Ne znaju čitati, pa prepoznaju brojeve,

pamćenje im uzrokuje probleme, i slično“

VIKIĆI PORTAL

Opazil sem njegovo iskrenost in širino pogleda skupnega življenja vseh državljanov Republike Slovenije. Dolg do države in temu narodu, katerim z vsem srcem pripada.

Zahid Babajić ne poudarja prednost in zaslugo ob vstopu med ljudi.

On ni tak.

On je človek moči in realnosti, človek resnice.

Povedal mi je o svojem življenju, s toliko nežnosti in otroško ranljivost - o mladosti, svoji družini, o svoji materi in očetu, ki mu je ostal v spominu iz njegovega otroštva. Dileme med vsakdanjega življenja in družbenih obveznosti - pri njem ni.

Od tega, s kom se druži, kako živi, koliko in ali počiva, koliko ima rad in spoštovanje ljudi, kako jim verjame, kako je kritičen do samega sebe.

Opazil sem, da zmore globoke misli.

Enostaven je dober in tudi ko kritizira, v svoji notranjosti poseduje ostrino, ob tem pa istočasno veliko radodarnosti in občutljivosti.

Pri njem mi je najbolj všeč, ker nima skrivnosti.

Malo kaj zamolči, vendar nikoli ni nesramen, ni niti nečimrnost.

Zna izzivati pa tudi kljubuje, ne ustvarja pa sovraštva.

On predvsem želi, da bi si bili blizu drug drugemu.

Zna da je številne krivice v tem času, mogoče ublažiti samo s človeškim razumevanjem.

Njegovo obnašanje in odnos do drugih mora vstopiti v letopise mnogih generacij. Ne le, da čuti dolžnost, da upraviči zaupanje, ki mu ga damo, nesebično ga izpolni.

Dokaz so pohvale, ki sem jih videl v njegovi pisarni.

Gospod Babajić nosi našo vero, krepi zavest časa in človeških zmogljivosti - on to spodbuja.

Mnogi smo počaščeni, da ga poznamo.

VIKIČI PORTAL

Pa nije baš sve za javnost?

VIKIĆI PORTAL

Novalija Muminović

Če v hipu preletimo samo najvidnejše vrhunske njegove misli, ustvarjalne volje in neugnanega dela, se v trenutku zavemo, da je g. Muminović posebljena živa zgodovina silnih razsežnosti.

V vsakem koraku, v vsakem delčku Šaleške doline pa tudi Slovenije je vtkan njegov prispevek, v dokumentu Republike Slovenije, v katerem se odraža moč njene politike in akcije, je neizbrisno zapisano njegovo ime.

Ime človeka, ki v enem označuje tri neločljive pojme: osebnost, Slovenijo in vse nas.

Saj ni človeka, ki bi v narod vtisnil tako globok »*odtis*«, kot ga je on.

Od prvega dne, ko je vstopil v slovenijo davnega leta 1977, je svoje delo, moč in zaupanje gradil na temelju ljudstva. Vsi dobro vemo, da ljudje imajo pomembno vlogo v družbi samo če razumejo potrebe in želje tega ljudstva. Na svojih poteh, ki ga je pripeljala iz rojstnega mesta Srebrenik v BiH, je njegovo prvo bivaje bilo v Litiji. Od leta 1978 pa je stalno nastanjen v Šaleški dolini oziroma v Šoštanju.

Muminovićevo življenje je ena sam borba, ki je trajala in traja, i je neusahljiv vir v teoretični in praktični osmislitvi izkušenj in prakse v boju za dobrobit vsakega človeka.

Leto 2011 je zagotovo doba sedanjim in bodočim rodovom **državljana** Slovenije. Razglašen je za »**dobrotnika leta 2011**« za Slovenijo.

Ob slavnostnem zaključku »**starega leta**« in nastopom »**novega leta**« ga Šaleščani razglasijo še kot »**občan leta 2011**«.

Gradi objekte, ki so pojem in simbol časa, so najbolj reprezentativna podoba značaja in veličine ter nosijo pečat stopnje, kulture, civilizacije in umetnosti. Kljub večkrat težkim situacijam ustvaril je pogoje, da so arhitekti in gradbeniki realizirali objekte, ki so dostojni obdobja v katerem se gradijo.

Podjetje »PRIMATA inženiring d.o.o.«, Šoštanj, pa je razvil v pomembno gospodarsko panogo, ki po vsej državi spreminja lice pokrajine.

Pod njegovo taktirko in z njegovim denarjem so zgrajeni nešteti stanovanjski objekti in nova naselja.

Muminovićev neposredno zanimanje pri gradnji vseh objektov se odraža v njegovi vsakodnevni prisotnosti na gradbišču, ob zaključnih delih ter ob prevzemu in otvoritvi objekta.

Razvojno pot, ki jo je začel bo nadaljeval. Sin Mirza Muminović je ob njem, v vseh poslih pa ga spremlja kot očetova »*desna roka*«.

Izhodišče za bodoči razvoj je jasno postavil.

Družina Muminović iz Šoštanja: Novalija (roj. 1960) soproga, sin in hčerka.

VIKIĆI PORTAL

Športnik Amir Karić

Če bomo poskušali sestaviti popoln seznam najboljših slovenskih nogometarjev vseh časov, bi njegovo mesto bilo v samem vrhu. Med nekaj izjemnih g. Amir Karić si je nabral toliko igralskih in človeških kvalitet v zapis svojega znanja.

Z vsako črto, vsako rubriko ima največ, kar je največ - odlično!

Za start, za igro, za tehniko, za eleganco, za viteštvom!

G. Amir Karić igral je na način, kako je zahteval nogomet, tega časa.

Bil je brez primanjkljaja.

Zmogljiv, močan, neustrašen.

Zanesljiv v vseh okoliščinah.

Brez oscilacij.

Pognal se je v največjo »gužvo«.

Ni varčeval z energijo.

Zanj ni bilo izgubljene žoge.

Pred njim so padala največja imena v svetu nogometa.

Zgubljali so dvoboje.

Bil je takšen.

Bil je takšen v dresu slovenske reprezentance.

Bil je junak med pogumnimi za svetovno prvenstvo 2002 v Južni Koreji in Aziji.

Nogometarji Republike Slovenije so naredili največji uspeh slovenskega nogometa vseh časov. To je bil čas v visoko družbo.

VIKIĆI PORTAL

Šokirali so večkrat in stadion in nasprotnika.

Občinstvo je ploskalo mojstru, kot je Amir Karić.

»*Baratak*« je z žogo neverjetno, »*fintirao*« nemogoče streljal nemogoče.

Igral je zgledno.

VIKIĆI PORTAL

Šoštanj 2008.g.

Investitor Novalija Muminović

Izgradnja 18 stanova za tržište

VIKIĆI PORTAL

V njem ni bilo slabosti, je vedel vse. Taktično in tehnično brezhiben je bil. Njegova moč mu je koristila za, da prenese silne napore niz tekem.

Veliko je on tega dal, ime so ustvarili drugi.

In svet se je zmanjšal.

Prva potovanja čez mejo, prvi stik z nekaj drugih znanih imen, drugi asfalt in sprehod.

To je bil šok v njegovem vsakdanjem življenju.

Njemu, ki je vedno živel običajno življenje.

So ga kupili, mamilj, ponujali menedžerji veliko "zelencev", da bi ostal v tuji deželi, vendar ga je pot dala nazaj domov v Slovenijo, svojim.

Nogomet je razumel kot nogometno igro prijatelja in ne kot poklic! Konkurenti so za njega samo partnerji v igri, kolegi v konkurenči.

Avditorij je del te igre.

Je danes le nogometna legenda.

In ne samo nogometa!

Zunaj nogometnih igrišč, je »divan« in plemenit človek.

VIKIĆI PORTAL

Zahid Babjić financira izgradnju

športnog parka u »Škalama« kod Velenja

VIKIĆI PORTAL

Župan Zoran Janković

30.05.2007 pa je končno prišlo do premika v gradnji džamije. Ljubljanski župan Zoran Janković in mufti islamske skupnosti v Sloveniji Nedžad Grabus sta podpisala pismo o nameri med MOL in islamsko skupnostjo v Sloveniji glede prodaje zemljišč, potrebnih za gradnjo islamskega kulturnega centra. Lokacija na Parmovi ulici za Bežigradom v Ljubljani. Muslimani so s to lokacijo zadovoljni. Tu na tej točki in pri iskanju tega odgovora zakaj kljub vsem obljudbam islamskega kulturnega centra še ni in ga tudi še nekaj časa ne bo, se je treba posvetiti iskanju razmerja med legalnostjo in legitimnostjo.

V modernih družbah je legalnost sicer formalno nujni, ne pa vedno zadostni pogoj sprejemanje in predvsem uveljavljanje demokratičnih odločitev.

Če bi zadoščala normalna presoja, se s tem projektom sploh ne bi več ukvarjali, ker bi bilo islamsko versko in kulturno središče zgrajeno že pred desetletji, ko so se pojavile prve pobude so vedno znova naletele na odkrita in prikrita nasprotovanja, je pravzaprav nujna presoja legitimnosti.

Dolgoletni zastoj nas očitno napeljuje k sklepu da je ključna ovira nizka legitimnost islamskega objekta v tej jugovzhodni evropski deželi. Vsakomur je jasno, da legitimnost ne ukinja in niti ne zmanjšuje legalnost projekta. Eden temeljnih pogojev moderne pravne družbe je slepo izvajanje ustavno zagotovljenih pravic.

Če močna nasprotovanja iz t.i. civilne sfere legalnost podredijo legitimnosti, smo seveda že v brezpravju oz. še v pred moderni družbi.

Vendar pa navkljub vsem, ki so javno ali pa bolj iz ozadja nasprotovali gradnji džamije to se je v kratkem spremenilo.

Islamska skupnost je kupila okoli 5.200 kvadratnih metrov zemljišča na Parmovi ulici.

VIKIĆI PORTAL

9. poglavje

Upanje 40 let

Predlogi za razmišljanje

Slovenski brod na hrvatski reki

Priloga v MIXanju

Republika Slovenija je bolna

Kdo je pamentnejši

Balkan nestabilen

In na kraju

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

Upanje 40 let

Po štiri desetletjih prizadevanj, praznih obljud in polemik in če bo šlo vse po načrtih se bo v Ljubljani tega leta 2012 začela graditi džamija Žirija, sestavljena iz arhitekturno-urbanističnih strokovnjakov in predstavnikov IS, je z mednarodnim natečajem izbrala idejni projekt biroja Bevk Petrović. Projekt je bil za arhitekta izjemno zahteven, a obenem zelo lepo in izzivalno delo. Na razpis je prispeло 41 predlogov, iz Slovenije 28 in 16 iz tujine, predvsem iz Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Španije, Avstrije, Italije in Nemčije. Prostori kompleksa islamskega verskega in kulturnega centra se bodo razprostirali na 5200 kvadratnih metrov.

Ta bo sestavljen iz skupne baze in štirih na njem stoječih objektov. Približno en meter bo nad nivojem ceste, kar ga bo dvigalo od ostalega mestnega prostora.

V objektu bosta kletni etaži s parkiriščem in drugimi servisnimi prostori. Tam bo še restavracija, ki se odpira v poglobljeni severni park. Spodaj glavnega trga pred vhodno fasado v džamijo bo telovadnica. Džamija bo eden od štirih objektov kot osrednji prostor in bo merila 1640 m². V enem objektu bodo stanovanjske enote, za Mufija itd. V enem oziroma tretjem objekti bodo predavalnice (manjše) z muftijevo pisarno in v četrtem šola s knjižnico.

Objekti bodo postavljeni samostojno in razvrščeni ob robu kompleksa, tako da bodo obrobljali skupni trg. Ta je odprt in je notranji prostor, na eni strani proti džamiji in na drugi proti ulici. Južni park bo zelena zaščitna cona proti železniški progi. Severni pa bo javni park, ki se bo z ravni ceste spuščal do kletne etaže k restavraciji. Posebna oblika projekta je da temelji na povezavi z zunanjim okoljem in svetom. Zaradi odprtosti so razmaknjeni posamezni objekti.

Pri obisku restavracije ali knjižnice musliman (žal) ne bo imel občutek da gre v džamijo. Park, trg, oziroma dvorišče med objektoma, ni namenjen le islamski skupnosti ampak gre za sodoben arhitekturni izraz družbene integracije in sobivanja različnih ver. Projekt je res moderen in izviren ampak popolnoma odstopa od islamske arhitekture. Oblikovan je nevsiljiv trg, v katerem tla bodo prekrita z marmornimi okroglimi ploščami, okrasje za rastline in okroglinami, v katerim se bo po dežju zadrževala voda.

Geometrijski vzorec v tlaku (pohodno steklo) pred objektom bo usmerjeno proti Meki. Povezovalni element objektov je skupna baza in odprta površina na njem, torej trg. Objekti so, razen džamije, pri programih in komunikacijah povezujejo s skupnimi

površinami in kletnih etažah. Le objekt džamije stoji, sicer na skupni bazi, popolnoma samostojno, z vhodom z glavnega trga. Za gradnjo džamije islamska skupnost še ni zbrala denarja, muslimani pa pričakujemo, da bomo največje finančne pomoči deležni iz Katara in še nekaterih islamskih držav. Lahko pa se zgodi da bomo džamijo gradili postopno. Po izjavah arhitekta Bevka, je načeloma mogoče posamezne objekte, graditi tudi ločeno. Kletne etaže pa morajo biti zgrajene skupaj z džamijo. Med tem ko je v zahodnoevropskih državah veliko džamij bo to v Sloveniji prva. To pa je največkrat naletelo na odpor lokalnega prebivalstva. Izjave, da so le nekateri Slovenci in Ljubljjančani nasprotovali gradnji džamije so pljuvanje po lastnih dejanjih in besedah.

Muslimani se dobro spomnijo zbiranja podpisov in številk po nasprotovanju gradnje IVKC. Muslimani, ki živijo v Sloveniji, so drugačni kot v državah, kje so prevladujoča religija, Oblikovali so nekakšen evroislam i s tem spremenili podobo džamije, ki jo je mogoče imenovati evroislamska sakralna arhitektura. Največje spremembe so pri minaretu, in ta danes ima zgolj simbolno funkcijo. Džamija v Ljubljani bo imela minaret (če je to sploh pravi izraz), ki se ne bo dvigal s strehe oz. kupole, ampak bo prosto stal ob stranski fasadi džamije. Predvidena je dopustna višina štiridesetih metrov. Koliko so Slovenci zadovoljni z gradnjo minareta se lahko razbere iz izjav, da bodo nedaleč sezidali stolpnice , ki bodo zaradi višine prekašale nižji minaret. Verjamem, da je arhitekturna rešitev sodobna, ampak muslimani so razočarani, zlasti pri minaretu.

Na avstrijskem Štajerskem, kjer je večina vernikov Bošnjaškega porekla, so pred kratkim izbrali idejni projekt za džamijo. Tudi tam je zmagal domači arhitekt - Gerhard Springer. Na tem natečaju so bili bolj izkušeni in večkrat nagrajeni arhitekti z bogato tradicijo gradnje islamskih verskih objektov. Zahvale in trud, ter podpora in prizadevanja pri želji za gradnjo prve džamije v Sloveniji gre pripisati izključno muslimanskim predstavniki (bivšim in sedanjim) Đogićem, Grabusom in vsem muslimanom.

Posebej se treba zahvalit gospodu Zoranu Jankoviću

VIKIĆI PORTAL

Predlogi za razmišljanje

Umní moj prijatelj i pravi čovjek reče mi u jednom od naših peri patničkih razgovora da ironiju nikada ne može do kraja prihvati, ozbiljno, jer da ironija ne može biti pravo i ljudsko stajalište.

Pokušavajući se upustiti u razjašnjavanje zapletenih i teških problema naše nazovimo je kazališne krize, našao sam se u položaju da budem, ironično optužen kao rušitelj, isključivi negator i nostra damus koji proriče propast kazališta, odbora.

Prigovara mi se, da izbjegavam traženje konkretnih rešenja u konkretnim prilikama. Iznutra in odozgo, to jest iz samog kazališnog odbora.

Dragutin Šafarić

ANNO 2007.

VIKIĆI PORTAL

Slovesnski brod na hrvatski reki

časopis »Nedeljski dnevnik« 1996. leta

V Sloveniji je bilo 1918 leta še 106.000 nemško govorečih državljanov, to je bilo 12% vseh prebivalcev. Leta 1918 so revolucijo sredi Prekmurja izvajali Hrvati in ne Slovenci! Pri nastajanju kraljevine SHS ni še bilo zrelosti za nacionalno zavest. Enako je bilo 1945 leta, pri nastajanju samostojne Slovenije pa so Slovenci kar nadaljevali s svojo tradicijo nacionalizma. Novinarki M.Tubolj pa še nasvet, naj si poišče tisto Stopanjevo "socialistično" srednjeveško karto gradov, kjer si je ta prilastil skoraj polovico Međimurja, nato pa Kozlerjevo karto "Zedinjena Slovenija", na kateri pa je pozabil kar na tretjino Prekmurja.

Hrvati imajo na svojem ozemlju kar nekaj džamij, kar potrjuje njihovo tolerancijo in odnos do drugih narodov in njihovih verovanj. Neštetokrat pa sem v Sloveniji slišal, primitivistične ali pa bom zopet izrekel besedo fašistično nestrnost do drugih narodov in njihove vere. Ko bodo slovenske "humanitarne" komisije razpravljalne o slovenskem humanizmu, naj med drugim še testirajo slovensko "mnenje" do izgradnje prve džamije v Sloveniji. Masa Slovencev je pripravljena rušiti in minirati te objekte, morda tudi ubijati za svoje "ideale"! To je, (ko zložiš detalje) fašizem!

Velenje, 6.okt.1996

Šafarić Dragutin

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

Priloga v MIXanju

Ni razumljiveš razlage, kod da so delavci krivi za pokraden denar.

* * *

Sve ključne prirodne okolnosti idu u slovensku korist, osim pameti takozvanih, političara, makroekonomista. Umjesto da ustraje tržištu gospodarstva sa svim odgovarajućim slobodama, uvede sudstvo i zakonodavstvo, oni jedini spas vide što su na vlasti.

* * *

Svaka vlast, svaka ideja o vlasti već u svom zarezku nosi svoju propast, jer vlast je KANCEROZNO i principijelno neprirodno tkivo života ako se ne vrši i ne događa upravo u ime života.

* * *

Mnogi Baroni i Baronice su se pokajali zbog nezakonito prisvojenih miliona eura. Kako nisu kažnjeni zbog toga, javljaju nam se obični radnici, da bi se rado pokajali i za puno manju svotu.

* * *

VIKIĆI PORTAL

Onaj tko je zaboravio moliti, ili nikada nije ni znao, taj uopšte ne može shvatiti što znači uvjerenje, da molitva može postati radost, odmor, opuštanje. A u biti je to smisao molitve, koji se ne može dosegnuti ako je osjećamo kao nešto dosadno, prisilno.

* * *

V Sloveniji manjšine ni, pa je, čeprav je ni, in zmešnjava je popolna.

* * *

Sloveniji in Bosni grozi, da nas bo politika zadržala v provincializmu, kjer se z nacionalnimi emblemi pokrivajo korupcija, oblastiželjnost, primitivizem, slavohlepnost in navaden kič.

* * *

Islam i kršćanstvo se moraju vratiti svome izvornom nadahnuću, otkloniti sustav „*državne religije*”, zalagati se sa svojom vjerskom porukom za mir i pravdu u svijetu.

* * *

Najpopularnejši slovenski športi so dvigovanje kreditov, preskakovanje izplačilnih obrokov, plavanje v dolgovih in tek pred upniki.

* * *

Pitanje o čovjeku, temeljno je pitanje koje odgovor ne može naći ako se radikalno razdvoji vjera od znanosti, teologija od filozofije, u konačnici - čovjek od Boga ...!

VIKIĆI PORTAL

Čovjek nije samo razum, nego i intelekt. Ne samo da misli, nego i odlučuje. On nije samo tijelo nego i duša, nije samo smrtan, nego i bezsmrtan, ne samo slobodan nego i odgovoran, nije samo materijalan nego i duhovan, na samo dobar nego i zao, pa ne samo zdrav nego i bolestan, ne samo radostan nego i tužan, i ne samo rođen nego i osuđen na smrt.

Međutim čovjek ne zna što je smrt.

Čovjeka spoznaš iz spoznaje Boga, i Boga se može spoznati iz spoznaje njegove slike i prilike, čovjeka.

Republika Slovenija je bolna

To je neozdravljiva bolezen.

Zelo je hudo.

Bolni so voditelji, njihovi pomagači, bolno je tudi ljudstvo, vse je bolno in težko ozdravljivo.

Bolno je vse kar je izgovorjeno, napisano v medijih, bolni so vsi, ki so dolžni obveščati, učiti in voditi ljudstvo.

Bolna je tudi misel, ki ustvarja dogodke, ocenjuje in določa cilje.

Pravljica o obljudljeni deželi, kjer naj bi se cedila mleko in med in kjer bi živilo srečno ljudstvo, se ni in se ne bo uresničila.

»**Samovšečnik**« in pogoljni politični voditelji so dovolili, da je vse podedovano in pridelano bogastvo izginilo - poniknilo v žepih novih lastnikov, tajkunov, ki so v procesu prehoda na nov družbeni red izkoristili svoje kriminalne potenciale.

»**Zakonito**« so kradli premoženje, prirejali in ponarejali dokumente in goljufivo prevzemali nekoč uspešna podjetja.

Uničili so gospodarstvo in uničili so vse ljudske vrednote, ki so bile pridobljene v zgodovinski obdobjih,

Nekoč svoboden delavski razred je porinjen v nekakšen »**mezdnici**« odnos, so postali lastnina, ki jo vladajoči razred izčrpava, zavrže in celo iztrebi.

VIKIĆI PORTAL

Nove kapitalistične vrednote so za večino neprimerne, »**všečne**« so pa tisti peščici, ki so bili tvorci novega slovenskega kapitalizma.

Ni nostalgie.

To je pokazatelj stanja danes, revščine, ki »**kriči**« in je že zelo blizu.

Obubožano in izčrpano gospodarstvo je pokazatelj brezpravnega obdobja, čas dvojnih merit in to je tisto obdobje, ko ljudstvo več nikomur ne verjame in ne zaupa eliti vladajočih.

Vse v Sloveniji je bolno in je slaba popotnica za naše otroke in vnuke.

Številke o naši udeležbi pri odločanju o strateških vprašanjih so zelo nizke, kakor tudi številke, ki kažejo naše nezaupanje vladi.

Jeza in kritiziranje je premalo, da bi državi povrnili zdravje, država potrebuje nekaj takšnega, kar bo bolelo in treznilo naše glave.

Kdo bo rešil zmedeno ljudstvo: Janša, »**Novi Obrazi**«, morda Evropa - to niso naši rešitelji, ker tudi njim ne zaupamo.

Rabimo realnost današnjega časa in da se razvalinam postavijo novi temelji, novi cilji.

Tomaž Majer je izzet, kar narava daruje ostane kat takšno.

Oh Tomežek, soseda si ne moremo vedno izbrati samo po svojem okusu !

VIKIČI PORTAL

Kdo je pametnejši?

Delavec in direktor se pogovarjata in direktor predlaga:

- greva se igrat
- jaz te bom nekaj vprašal, in če ne boš znal odgovoriti, mi boš plačal 10 evrov
- potem boš ti mene nekaj vprašal, in če ne bom vedel, ti bom dal 1000 evrov
- prav, se je strinjal delavec
- katera je prva črka abecede ? - je vprašal direktor
- ne vem ! - je odgovoril delavec
- daj mi 10 evrov ! - je dejal direktor in delavec mu jih je izročil
- zdaj pa ti meni odgovori na vprašanje, je rekел delavec
- kaj je to ! - ko gre v klanec navzgor, ima tri noge, ko gre navzdol, pa štiri ?
 - direktor začne razmišljati, vključi internet, beži po medmrežju med vsemi mogočimi podatki, toda odgovora ne najde
 - ne vem ! - je končno rekел in delavcu izročil 1000 evrov.
- Delavec je zadovoljen, pospravi denar in ko je hotel oditi, ga direktor ustavi in ga vpraša: in kakšen bi bil pravilen odgovor ?
 - Ne vem ! - je rekел delavec in mu izročil 10 evrov

VIKIĆI PORTAL

Celje 1960.g. izgradnja radničkog naselja na Dečkovi

Dragutin Šafarić od radnika do projektanta

sa državnom licencom

VIKIĆI PORTAL

Balkan nestabilen

Balkan je bil in ostaja nemirno področje, v stoletjih se izmenjavala krvava i zatišna desetletja. Pomembno vlogo na balkanskem polotoku ima po mnenju poznavalcev tudi islam, Nazadnje se je to pokazalo v spopadih v Bosni in Hercegovini in na Kosovu. O tem, o razgretih uničevalnih strasteh in njihovi negativnih posledicah bom pisal v drugi knjigi pod naslovom *Balk-islam*. So muslimani z Balkana nosilci svete islamske vojne in terorizma v osrčju Evrope ali pa so laični, civilizirani evropski narod, ki ga preganjajo srbske horde?

Kako označiti vlogo muslimanov na Balkanu, v času ko se je podrl komunistični sistem in ko njegov razpad odpira pot razmahu nacionalizma, etničnega čiščenja, sprožil in še vedno sproža reke beguncev in množične poboje. Kdo! Kaj sploh ve o teh prebivalcih z evropskimi koreninami, katerih predniki Slovani in Albanci so v skoraj petih stoletjih turške dominacije prevzeli islam. O vseh teh vprašanjih.

Po mojih podatkih je balkanskih muslimanov okrog osem milijonov, govorijo različne jezike (slovensko, albansko, turško, romsko) na različnih območjih obsegajo različen odstotek prebivalstva (v Albaniji so večina, v BiH jih je 46 %, v Makedoniji 33 % in v Grčiji 1,5 %), pa tudi gorečnost njihove vere je precej različna.

V eni izmed študij bom podrobno opisal razvoj stranke demokratične akcije voditelja Alije Izetbegovića, v drugi pa poskus mednarodnih islamskih gibanj, Irana in mudžahedinov iz Avganistana, da bi vojno v BiH izkoristili za nov džihad planetarnih razsežnosti.. Po mojem mnenju bo najpomembnejši dosežek knjige, da bom ponudil obsežno gradivo, ki naj bi pomagalo k vsaj približnemu razumevanju zapletenosti islama na Balkanu.

Soavtor knjige bo gospod Dragutin Šafarić iz Velenja.

VIKIĆI PORTAL

Velenje - Šalek 2007.g.

Aleksandra - prijepis rukopisa za ovu knjigu

Ajša - supruga

Ejub - na „svome svakodnevnom putu danju i noći“

VIKIĆI PORTAL

In na kraju

Moram li iz straha da ne budem krivo shvaćen naglasiti, da su navedeni citati izabrani slučajno, nasumce, primjera radi jer sve su predstave u suštini takve.

Služeći se, po potrebi obilno, citatima, fotografijama i izjavama bez posebne stilske raskoši i sjaja i bez ustreptalosti u rečenicama, činjenično i promišljeno, gospodin Čandić se nije toliko trudio da bi bio pošto poto originalni u mišljenju i sudovima, nego je svim svojim nastojanjima, znanstvenim i kritičkim, išao za tim da bude uvjerljiv, temeljit i - prihvatljiv. Zato vjerujem da će o mnogim slovenskim muslimanima i njihovim problemima, koji su predmet ove knjige, „Čandićevi sudovi i ocjene“ zadugo ostati neprijepornima.

Ostat će takve kao su to u pojedinim slučajevima prve iskrene prosude određenih imena i pojava.

Ili možda upravo zato.

dragutin

VIKIĆI PORTAL

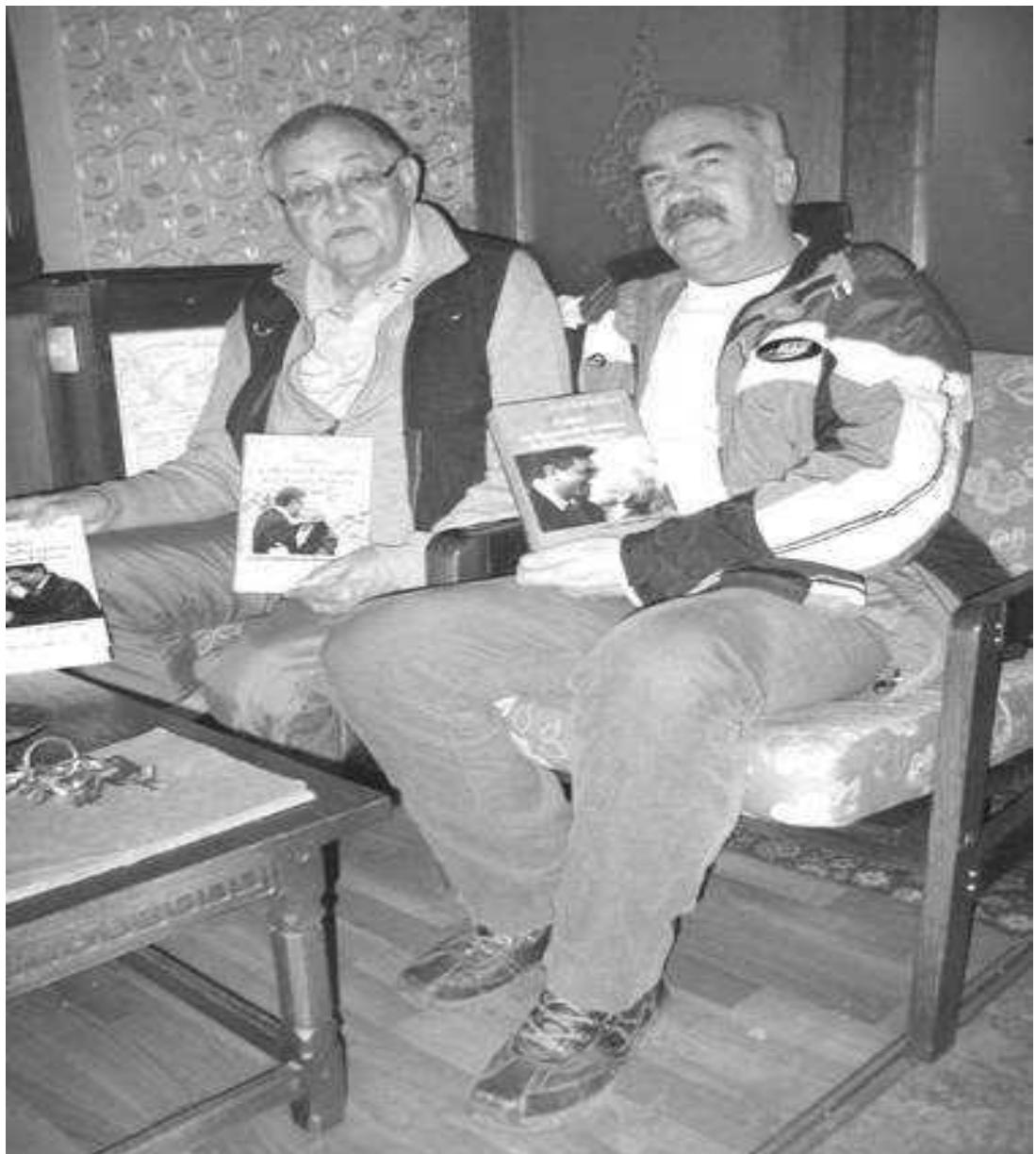

VIKIĆI PORTAL

Pisac - Piseč

VIKIĆI PORTAL

Tomislav Dragun i Ejub Čandić - Čando

VIKIĆI PORTAL

Ejub Čandić

Čandić Ejub je rođen 22.07.1958. u Jakovče Selu, općina Gradačac Republika Bosna i Hercegovina. Sa ponosom govori o svojem mjestu, djetinstvu i obitelji, koja je pripadala srednjoj klasi.

Godine 1973. put ga odvede u Zagreb i tamo ostaje do 1984.g. Kaže da so to bile najljepše godine u njegovom životu. U Sloveniji živi već dvadeset i šest godina.

Čandić Ejub ima formalno naobrazbo ali misli da formalna naobrazba nema puno zajedničkog dali je ta osoba sposobna savladati poteškoće.

Svi imaju određenu naobrazbu.

Mnogo se je naučio od svoje majke, kaja nema nikakve formalne naobrazbe.

Ali ona ima doktorat iz čovječnosti...

Ima doktorat iz životnih izkušenja.

Često razmišlja o životnim naporima, koje je uložila u obitelj njegova majka, o borbi, koju je imala sa njegovim ocem.

To nije prije shvačao.

VIKIĆI PORTAL

Misli da je njegova majka junakinja, koju bi njegov brat i sestre morali slaviti. I otac je bio dobar čovjek. Mojka pak je bila jedna od onih snažnih žena, koja je uvijek brinula ne samo za svoju djecu već i za širu obitelj.

U braku sa suprugom Ajšom radio mu se sin Muharem, o kojem priča samo pohvale. Završio je pravni fakultet i još se uvijek nadalje školuje. Na supruzi Ajši je najveći teret.

Ejub je od 2005.g. nezaposlen i bez ikakvog primanja. Nezakonito i u vremenu bolovanja bio mu je izručen otkaz zaposlenja.

Za njim je pakao.

Govori kako je pravna država poražena i da trenutno ne postoji. Političari nemaju elementarnog znanja sa kojim bi mogli o pitanjima jasno govoriti ili pak ispravili krivice.

Kao intelektualac čini mu se da je potreba pojasniti, u kojem svijetu i državi živimo ovaj trenutak.

I to nebi bio izbor.

To im je dužnost.

VIKIĆI PORTAL

Življenjepis

Čandić Ejub je rojen 22.07.1958. v Jakovče Selu, občina Gradačac Republika Bosna in Hercegovina. S ponosom govorí o svojem mestu, otroštvu in družini, ki je pripadala srednjemu razredu.

Leta 1973 pot ga nese v Zagreb in tam ostaja do leta 1984. Pravi da so to najboljša leta v njegovem življenju. V Republiki Sloveniji je že šestindvajset let.

Čandić Ejub ima formalno izobrazbo ali misli da formalna izobrazba nima veliko opraviti s tem ali je oseba kos nekakšnim tegobam.

Vsi imajo določeno izobrazbo.

Veliko se je naučil od svoje mame, katera nima nobene formalne izobrazbe.

Ima pa doktorat iz človečnosti...

Ima doktorat iz življenjskih izkušenj.

Velkokrat premišljuje o naporih, ki jih je v družino vlagala njegova mama, o bojih, ki jih je imela z njegovim očetom.

VIKIČI PORTAL

Tega se prej ni zavedal.

Misli da je njegova mama junakinja, ki bi jo njegov brat in sestra morali slaviti. Tudi oče je bil dober človek. Mama pa je ena tistih močnih žensk, ki je ves čas podpirala in še vedno podpira ne samo svoje otroke, ampak tudi razširjeno družino.

V zakonu z ženo Ajšo se jim je rodil sin Muharem, za katerega ima povedati samo hvale. Končal je pravni fakultet in se še naprej izobražuje. Na ženi Ajši pa je največje breme.

Ejub je od leta 2005 brezposelni in brez bilo kakšnih prihodkov. Nezakonito in v času bolniškega staleža mu je bila izročena odpoved delovnega razmerja.

Za njim je pekel.

Govori da je pravna država poražena in da trenutno ne obstaja. Politiki nimajo elementarnega znanja, s katerim bi lahko o stvareh govorili jasno, ali pa popravili krivice.

Kot intelektualcu se mu zdi potrebno pojasniti, v kakšnem svetu in državi živimo ta trenutek.

In to nebi bila izbira.

To je dolžnost.

VIKIĆI PORTAL

Sadržaj

Uvod	9
1. poglavlje	
Teorija multikulturalizma	13
Medkulturni dijalog	15
Interkulturni dialog i Europska unija	15
Interkulturni dialog i Slovenija	17
2. poglavlje	
Muslimani i Europa	19
Povijest islama - Slovenija	21
Povijest muslimana i Francuska	23
3. poglavlje	
Muslimani u Jugoslaviji	27

VIKIĆI PORTAL

Muslimani u Bosni i Jugoslaviji	29
---------------------------------	----

Džamija u Zagrebu	33
-------------------	----

Integracija	35
-------------	----

4. poglavlje

Džamija Log ispod Mangarta	39
----------------------------	----

Muslimani u Sloveniji	41
-----------------------	----

Integracija	47
-------------	----

5. poglavlje

Migracija muslimana u Sloveniji	51
---------------------------------	----

Dolazak muslimana u Sloveniju	53
-------------------------------	----

Islamska zajednica u Sloveniji	56
--------------------------------	----

Muslimani iz Bosne i Hercegovine	57
----------------------------------	----

Identitet Bošnjaka u Sloveniji	59
--------------------------------	----

Manjine	60
---------	----

<i>Manjinski status</i>	62
<i>Dali moramo biti uz vlast</i>	64
 6. poglavlje	
<i>Analiza, diskurs, stigmatizacija, pravo, država</i>	69
<i>Analiza diskursa - izjave</i>	71
<i>Analiza diskursa o izgradnji džamije u Sloveniji</i>	75
<i>Procesi, koji vode predrasudama</i>	79
<i>Stigmatizacija predrasuda</i>	80
<i>Muslimansko pravo</i>	81
<i>Država - ustav - sloboda</i>	87
 7. poglavlje	
<i>Liberalizam</i>	93
<i>Dan migranata</i>	97
<i>Nema problema</i>	99
<i>Zaštita migranata</i>	101
<i>Radnici, Baronice i Baroni</i>	103
<i>Radnici Vegrada - mračna kronika</i>	107
<i>Rasizam pod krinkom bontona</i>	109
<i>Budućnost radnika</i>	111

8. poglavlje	113
Čestitka - Nova godina	115
Bonton	116
Iskustvo i radnici	117
FOSFOR - Franc Rode	119
Tomaž Majer - Kukulj u žitu	122
Definicija mladosti	123
Spomen kamen - Hribar	127
Zahid Babajić	131
Novalija Muminović	135
Športaš Amir Karić	137
Gradonačelnik Zoran Janković	141
9. poglavlje	143
Nada 40 godina	145
Prijedlozi za razmišljanje	148
Slovenski brod na hrvatskoj rijeci	149

Prilog u MIXanju	151
Republika Slovenija je bolesna	153
Tko je pametniji	155
Balkan nestabilan	157
I na kraju	159

VIKIĆI PORTAL

VIKIĆI PORTAL

Vsebina

Uvod	165
1. poglavje	
Teorija multikulturalizma	169
Medkulturni dialog	171
Iterkulturni dialog in Evropska unija	171
Medkulturni dialog in Slovenija	173
2. poglavje	
Muslimani in Europa	175
Zgodovina islama - Slovenija	177
Zgodovina muslimana - Francija	179
3. poglavje	
Muslimani v Jugoslaviji	183

VIKIČI PORTAL

Muslimani v Bosni in Jugoslaviji 185

Džamija v Zagrebu 189

Integracija 191

4. poglavje

Džamija Log pod Mangartom 195

Muslimani v Sloveniji 197

Integracija 201

5. poglavje

Migracija Muslimanov v Sloveniji 205

Prihod muslimana v Sloveniju 207

Islamska skupnost v Sloveniji . 210

Muslimani iz Bosne in Hercegovine 211

Identitet Bošnjakov v Sloveniji 213

Manjštine 214

VIKIĆI PORTAL

<i>Manjšinski status</i>	216
<i>Ali moramo biti z našimi</i>	218
 6. poglavje	
<i>Analiza, diskurz, stigmatizacija, pravo, država</i>	223
<i>Analiza diskurza - izjave</i>	225
<i>Analiza diskurza o gradnji džamije v Sloveniji</i>	229
<i>Procesi, ki vodijo k predsodkom</i>	233
<i>Stigmatizacija predsodkov</i>	234
<i>Muslimansko pravo</i>	235
<i>Država - ustava - svoboda</i>	241
 7. poglavje	
<i>Liberalizem</i>	247
<i>Dan migrantov</i>	251
<i>Ni problema</i>	253
<i>Zaščita migrantov</i>	255
<i>Delavci, Baronice in Baroni</i>	257
<i>Delavci Vegrada - mračna kronika</i>	261
<i>Rasizem pod krinko bontona</i>	263
<i>Prihodnost delavcev</i>	265

8. poglavje	267
Čestitka - Novo leto	269
Bonton	270
Izkušnje in delavci	271
FOSFOR - Franc Rode	273
Tomaž Majer - Kokolj v žitu	276
Spomen kamen - Hribar	281
Zahid Babajić	285
Novalija Muminović	289
Športnik Amir Karić	291
Župan Zoran Janković	295
9. poglavje	297
Upanje 40 let	299
Predlogi za razmišljanje	302
Slovenski brod na hrvatski reki	303
Priloga v MIXanju	305

Republika Slovenija je bolna	307
Kdo je pametnejši	309
Balkan nestabilen	311
In na kraju	313
Pisac - Pisec	315

VIKIČI PORTAL